

ASSOCIACIÓ DE BANCs ANDORRANS

ANDORRA

i el seu Sistema Financer
and its Financial System

2006

ANDORRA
i el seu Sistema Financer

PRESENTACIÓ

Al llarg del 2006, l'economia mundial ha continuat la seva expansió a un ritme vigorós, malgrat certa moderació gradual de les taxes de creixement, especialment durant el segon semestre. El creixement econòmic mundial s'ha mantingut, en general, a nivells molt pròxims als enregistrats en el 2004 i 2005, taxes de creixement al voltant del 5%, gràcies sobretot a la persistència d'unes condicions de finançament favorables, a la sanejada situació dels beneficis empresarials i a la significativa millora patrimonial de les empreses en la majoria de les economies.

L'any 2006 s'ha caracteritzat per un major equilibri en el dinamisme de les principals àrees desenvolupades, ja que Estats Units ha mantingut la seva taxa de creixement lleugerament per sobre del 3%, sent del 3,3%, i les àrees menys dinàmiques com el Regne Unit, la zona euro i Japó han enregistrat totes una acceleració de la seva activitat econòmica, especialment les dues primeres que han assolit taxes de creixement molt properes al 3%. Així mateix, la contribució d'algunes de les economies emergents a aquesta bonança econòmica ha continuat sent significativa, fins al punt que la Xina i la Índia representen conjuntament al voltant del 40% del creixement econòmic mundial del 2006. A Amèrica Llatina, el creixement econòmic també ha seguit sent dinàmic, afavorit per la persistència d'un favorable entorn exterior i la solidesa de la demanda interna.

Malgrat la volatilitat del preu del petroli, que ha registrat un màxim històric de 78 dòlars americans el barril a principis d'agost, retrocedint a 60 dòlars al desembre, nivell observat a finals del 2005, les pressions inflacionistes han continuat sent, en general, relativament moderades en la majoria de països.

En el 2006, l'economia de la zona euro s'ha dinamitzat, registrant una vigorosa expansió; tot i l'impacte dels elevats i volàtils preus del petroli, el PIB real ha crescut un 2,8%, superior a l'1,5% del 2005. La zona euro ha continuat beneficiant-se de la sòlida expansió de l'economia mundial; a més, els significatius augments dels beneficis empresarials i un prolongat període de condicions de finançament força favorables han recolzat el creixement de la inversió i de l'ocupació. Per a fer front als riscos alcistes de l'estabilitat de preus en la zona euro, el Banc Central Europeu ha elevat els tipus en cinc ocasions, en un total de 125 punts bàsics passant el tipus d'interès de referència del 2,25% al gener al 3,5% al desembre de 2006. L'evolució dels indicadors en la primera part de 2007 avala les perspectives favorables en la zona euro.

Aquest entorn dinàmic de l'economia europea ha propiciat l'acceleració de l'activitat econòmica espanyola, prolongant així la llarga fase d'expansió viscuda en els darrers anys. El creixement del PIB s'ha elevat fins al 3,9%, superant el 3,5% enregistrat en el 2005. Les perspectives són favorables a la continuïtat de l'expansió, si bé existeixen alguns riscos generats per la creixent pressió de la despesa i per les pèrdues de competitivitat reflectides en un increment del dèficit exterior. L'enduriment de les condicions monetàries i la desacceleració del preu de la vivenda estan ajudant a corregir alguns dels elements de risc; per això es considera que amb les adequades polítiques econòmiques Espanya continuarà experimentant un creixement similar a l'enregistrat en els darrers anys.

Durant l'any 2006 França també ha experimentat una acceleració del creixement de la seva activitat econòmica, especialment durant el primer semestre, enregistrant un creixement anual del PIB del 2,2%, superior a l'1,7% del 2005. L'entorn de creixement econòmic, així com una major estabilitat política i social han propiciat aquesta millora del creixement de l'economia francesa, acompanyada d'una millora notable de la taxa d'atur, l'índex de confiança dels consumidors així com les finances públiques, havent complert amb l'objectiu de dèficit públic fixat per l'UE.

En aquest context, l'economia andorrana ha mantingut durant el 2006 la tendència positiva dels darrers anys; els principals indicadors macroeconòmics mostren la consolidació de l'economia andorrana. Standard & Poor's estima la renda per càpita del 2006 en 29.621 euros, superior a la mitjana europea, i qualifica el país amb un ràting A-1+ a curt termini i un ràting AA a llarg termini. L'economia andorrana però és una economia poc diversificada, i alguns sectors claus de l'economia com són el comerç i els serveis al turisme han experimentat una certa frenada del seu creixement durant aquest darrer any.

Aquests fets, juntament amb el procés de globalització en què està immersa l'economia mundial, i les del nostre entorn, plantegen a Andorra una sèrie de reptes i requeriments de política econòmica que s'han d'enfrontar per tal de projectar a mitjà i llarg termini l'avenç aconseguit per a l'economia andorrana en les darreres dècades.

En aquest sentit el Govern d'Andorra està treballant en una sèrie d'iniciatives legislatives com són la llei de societats, la llei de comptabilitat i la llei d'inversions estrangeres i l'unificació de la imposició indirecta generalitzada durant l'any 2006. Al mateix temps, s'ha activat l'agència 2020 i l'Oficina d'Innovació Empresarial com a elements catalitzadors d'aquests canvis.

Finalment, en aquest entorn d'evolució de l'economia andorrana, i específicament del seu sistema financer, l'any 2006 el Fons Monetari Internacional (FMI) ha elaborat un nou informe d'avaluació en el qual es posa de manifest que no hi ha riscos macroeconòmics identificables que puguin incidir en l'estructura i el bon funcionament del sector financer andorrà. Així mateix, ha constatat que des de la seva darrera visita a l'any 2002, Andorra ha implementat àmpliament les millores suggerides per garantir que el sistema de control i supervisió del sector bancari sigui adequat al seu tamany i estructura.

ÍNDEX

I. El Principat d'Andorra **Pàg 9**

- I.1. Introducció a Andorra Pàg. 11
- I.2. Història d'Andorra Pàg. 14
- I.3. Institucions andorranes Pàg. 15

II. Marc legal **Pàg. 19**

- II.1. Règim jurídic Pàg. 21
- II.2. Sistema tributari Pàg. 22
- II.3. Marc legislatiu del sistema financer Pàg. 27
- II.4. Tendències de futur Pàg. 31

III. Entorn econòmic **Pàg. 39**

- III.1. Aspectes generals Pàg. 41
- III.2. Principals variables econòmiques Pàg. 46
- III.3. El sector públic Pàg. 51
- III.4. Els sectors econòmics Pàg. 54

IV. Sector bancari **Pàg. 73**

- IV.1. Introducció Pàg. 75
- IV.2. Associació de bancs andorrans Pàg. 76
- IV.3. El sector bancari Pàg. 77

V. Dades d'interès **Pàg. 101**

- V.1. Grups bancaris andorrans Pàg. 103
- V.2. Altres dades d'interès Pàg. 113

I. EL PRINCIPAT D'ANDORRA

I. EL PRINCIPAT D'ANDORRA

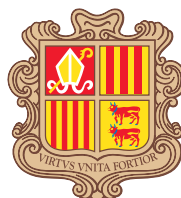
I.1. INTRODUCCIÓ A ANDORRA

El **Principat d'Andorra** és un **microestat europeu** situat en el Pirineu Central, entre Espanya i França, estats membres de la Unió Europea amb els quals comparteix, respectivament, 64 km de frontera pel sud i l'oest i 57 km pel nord. La seva capital és Andorra la Vella.

La superfície d'Andorra és aproximadament de **468 km²**, superior a la d'altres petits estats europeus com ara San Marino (61 km²), Liechtenstein (157 km²) o el Principat de Mònaco (1,5 km²).

La bandera i l'escut d'Andorra són els següents:

La llengua oficial d'Andorra és el **català**, si bé s'utilitzen també de manera habitual el castellà i el francès, gràcies als contactes econòmics i socials amb els estats veïns. L'anglès s'utilitza també en l'àmbit comercial i financer.

El Principat d'Andorra que no disposa de moneda pròpia, va adaptar-se a l'**euro** l'1 de gener de 2002 igual que els altres països membres de la Unió Europea.

Andorra és un país muntanyós. El punt més baix és la confluència del riu Runer amb el Valira (838 m) i el més alt, el Pic de Coma Pedrosa (2.942 m). El clima d'Andorra es considera sec i mediterrani. Les temperatures varien sensiblement entre les zones altes i les baixes a causa sobretot de les grans diferències d'altitud. La mitjana mínima és de -2° C i la mitjana màxima, de 24° C. Les precipitacions en forma de neu són freqüents i les pluges es concentren principalment entre els mesos d'octubre i maig. L'aigua és un dels recursos naturals més importants i permet l'aprofitament hidroelèctric i termal.

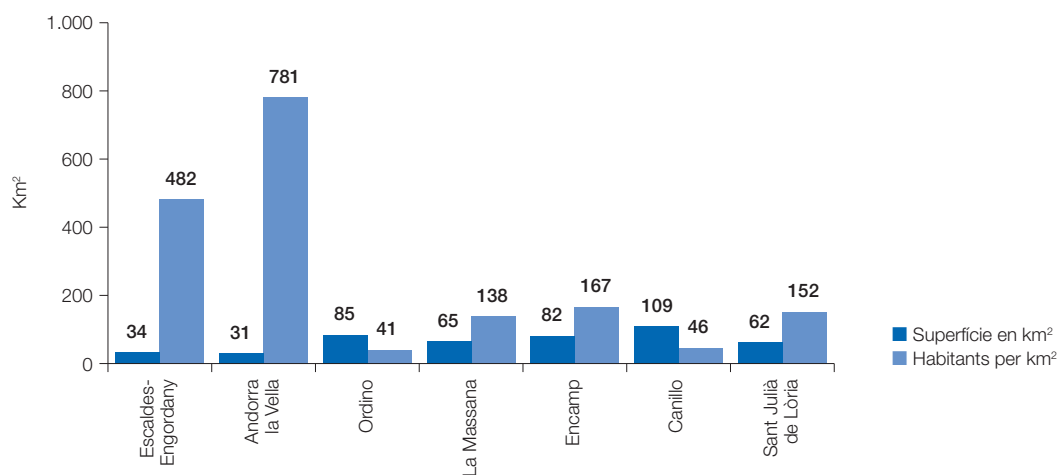
La **població** d'Andorra al 2006 ha estat de 81.222 habitants, amb un 36% d'habitants de nacionalitat andorrana, un 34% dels residents de nacionalitat espanyola, un 6% de nacionalitat francesa i un 16% de nacionalitat portuguesa.

Tal com podem veure a continuació, Andorra està dividida administrativament en set circumscripcions territorials anomenades parròquies, que es diferencien les unes de les altres en quan a l'extensió i població, i que disposen cadascuna d'elles del seu propi Comú (Ajuntament). Les set parròquies són: Canillo, Encamp, Ordino, La Massana, Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria i Escaldes-Engordany.

La superfície i la densitat demogràfica per cadascuna de les set parròquies al 2006 és com segueix:

Superfície parroquial i densitat demogràfica 2006

Font: Andorra. Anuari socioeconòmic 2006

Les distàncies per carretera fins al Principat des de les principals ciutats dels estats veïns són les següents:

Des d'Espanya:

Madrid 600 km
Barcelona 210 km

Des de França:

París 900 km
Marsella 757 km
Tolosa 196 km

Andorra disposa d'una xarxa pública i privada de transports amb les principals ciutats dels països veïns.

El Principat no disposa de xarxa ferroviària pròpia, si bé s'hi pot accedir des d'Aix les Thermes o l'Hospitalet, a França, i des de Puigcerdà i Lleida, a Espanya, amb menys d'una hora fins Andorra per carretera.

Els aeroports més propers es troben a Barcelona, Girona i Reus, a Espanya, i a Tolosa i Perpinyà, a França. Actualment està en estudi l'entrada en funcionament de l'aeroport de La Seu d'Urgell (Espanya), a 10 km d'Andorra, aeroport que havia estat utilitzat en el passat.

El Servei de Telecomunicacions d'Andorra (STA) també permet un altre tipus de comunicació mitjançant la telefonia fixa i mòbil (GSM), internet (ADSL), el telègraf, el tèlex, el telefax i GPRS.

I.2. HISTÒRIA D'ANDORRA

La història d'Andorra es coneix a través dels escrits descoberts a partir del segle IX on es troben els primers testimonis escrits relacionats amb Andorra.

Un precepte carolingi datat de l'any 843 i signat per al rei Carles el Calb mencionava l'atribució de les Valls d'Andorra a Sunifred Comte d'Urgell. Al 988, Borrell II, comte de Barcelona i d'Urgell, va cedir Andorra a l'Església d'Urgell a canvi de possessions dins el Comtat de la Cerdanya. El Bisbe d'Urgell va esdevenir així sobirà temporal de les Valls.

No obstant, durant els segles següents, el Bisbat d'Urgell es va veure en conflicte amb el Comtat de Foix el qual desitjava recuperar el que en un passat els pertanyia. Aquesta situació va finalitzar el 1278 i el 1288 amb la signatura del primer i segon Pariatge entre el Bisbe d'Urgell i el Comte de Foix, respectivament. Aquestes sentències arbitrals van establir un condomini indivís de les Valls amb igualtat de drets i atribucions entre els dos senyors (fixaven els tributs a pagar pels andorrans i disposaven l'exercici de la justícia conjunta mitjançant els batlles, les obligacions militars dels andorrans envers els dos senyors i el nomenament de notaris i veguers). En definitiva, els Pariatges van representar la independència d'Andorra durant més de set-cents anys.

Els drets de consenyoria sobre Andorra van passar després als reis de França, hereus dels comtes de Foix, i més tard al President de la República Francesa.

Va ser al principi dels anys 80 quan la necessitat de reformes de les institucions va esdevenir patent. Així, l'any 1981, amb la separació de poders, es va redactar un acord entre coprínceps, es va crear el Govern andorrà sota la denominació de Consell Executiu i la figura del Cap de Govern. D'aquesta manera es van anar desenvolupant diferents reformes tals com el codi penal, el codi de l'administració, sempre sota l'acord dels coprínceps.

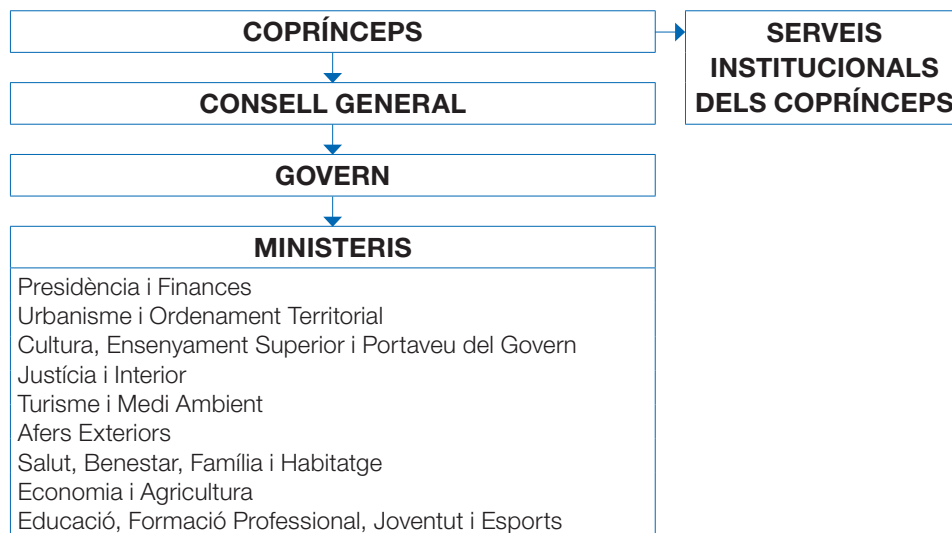
El gran canvi va arribar a Andorra el 14 de març de 1993, data en la qual es va aprovar per referèndum la Constitució del Principat d'Andorra, convertint-se així en un Estat independent, de dret, democràtic i social. Malgrat que aquesta darrera fita pot semblar recent, el Principat d'Andorra fa més de 700 anys que es regeix per un sistema institucional propi.

Així, el poble andorrà, va assumir la sobirania, però els coprínceps, indivisa i conjuntament, en són el cap d'Estat. A títol personal i exclusiu, aquest càrrec recau en el Bisbe d'Urgell (actualment l'Excm. Sr. Enric Vives i Sicília) i el President de la República Francesa (actualment l'Excm. Sr. Nicolas Sarkozy). Cada copríncep nomena un representant personal a Andorra.

I.3. INSTITUCIONS ANDORRANES

Principals Institucions i Organismes Polítics

L'esquema de les principals institucions a Andorra és el següent:

Font: Govern d'Andorra

Tal com hem explicat anteriorment, l'any 1993, Andorra es va dotar d'una Constitució moderna i va esdevenir un copríncipat parlamentari.

Els **coprínceps** arbitren i moderen el funcionament dels poders públics i de les institucions. Les seves funcions són, entre d'altres, la sanció i la promulgació de lleis, la convocatòria d'eleccions generals, la convocatòria de referèndums a petició del Cap de Govern i de la majoria del Consell General sobre una qüestió d'ordre polític. Dels seus actes se'n fan responsables qui els contrasignen.

El **Consell General** (Parlament andorrà) és el màxim òrgan de representació popular. Exerceix el poder legislatiu, aprova els pressupostos de Govern, nomena el Cap de Govern i promou i controla la seva acció política. El Consell General està format per 28 membres elegits per sufragi universal per un termini de 4 anys. La meitat d'aquests consellers s'elegeix per circumscripció parroquial, i l'altra meitat, per circumscripció nacional. L'òrgan que regeix el Consell General és la Sindicatura, encapçalada pel Síndic General i el Sub-Síndic elegits pel ple del Consell General. Amb l'aprovació de la Constitució, les normes que emanen del Consell General reben la denominació unitària de lleis.

A Andorra hi ha els següents **partits polítics** amb representació parlamentària: el *Partit Liberal d'Andorra* (afiliat a la Internacional Liberal, a l'European Liberal Democrat and Reform Party i a la International Network of Liberal Women), el *Partit Socialdemòcrata* (afiliat a la Internacional Socialista), el *Centre Demòcrata Andorrà* (afiliat a la Internacional Demòcrata de Centre), *Segle 21* i *Renovació Democràtica*.

El **Govern** té el poder executiu de l'Estat i es compon del Cap de Govern i els Ministres. El Cap de Govern és elegit pel Consell General i dirigeix la política nacional i internacional d'Andorra, l'Administració de l'Estat i exerceix la potestat reglamentària (veure la composició del Govern actual en el capítol "V. Dades d'interès").

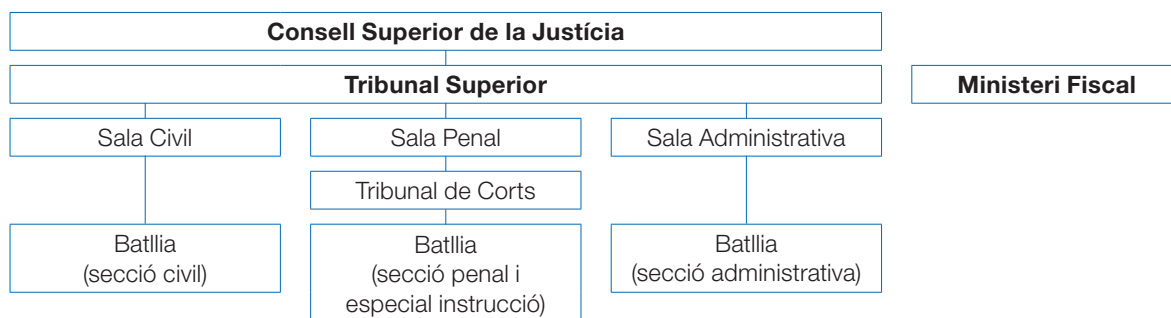
Andorra està dividida administrativament en set parròquies: Canillo, Encamp, Ordino, La Massana, Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria i Escaldes-Engordany. L'òrgan de representació i administració de la parròquia és el **Comú**, que actua per mitjà del seu Consell. La Constitució defineix els comuns com a corporacions públiques amb personalitat jurídica i potestat normativa local, sotmesa a la llei, en forma d'ordenances, reglaments i decrets. Els electors de cada parròquia elegeixen deu consellers, dels quals en designen dos per els càrrecs de cònsol major i cònsol menor.

El **Tribunal de Comptes** és un òrgan tècnic, independent, vinculat orgànicament al Consell General, que fiscalitza la despesa pública. A més, s'encarrega de verificar la transparència de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració Pública.

El **Raonador del Ciutadà**. És la institució que defensa i vetlla pel compliment i l'aplicació dels drets i les llibertats recollits a la Constitució, actuant com a comissionat o delegat del Consell General. Recull i tramita les queixes i reclamacions relatives a les relacions dels ciutadans amb totes les administracions i organismes públics del Principat, amb independència i objectivitat.

Altres Institucions

La **Justícia andorrana**. Aquesta s'estructura en una organització única. La potestat jurisdiccional és exercida pels Batlles, el Tribunal de Batlles, el Tribunal de Corts i el Tribunal Superior de Justícia, així com els presidents respectius d'aquests tribunals, i inclou tres jurisdiccions: la civil, la penal, i l'administrativa.

Font: Govern d'Andorra

El **Tribunal Constitucional** és l'òrgan màxim d'interpretació de la Constitució i les seves sentències vinculen els poders públics i els particulars. Aprova el seu propi reglament i, en l'exercici de la seva funció, està sotmès únicament a la Constitució i a la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

El **Consell Superior de Justícia** és l'òrgan de representació, govern i administració de l'organització judicial, que vetlla per la independència i el bon funcionament de la Justícia. Aquest consell és l'encarregat de nomenar batlles, magistrats, fiscal general de l'estat, fiscals adjunts i secretaris judicials, exerceix la funció disciplinària i promou les condicions perquè l'administració de Justícia disposi dels mitjans adients per al seu funcionament.

El **Ministeri Fiscal** és l'òrgan que vetlla per la defensa i l'aplicació de l'ordre jurídic i per la independència dels tribunals i promou davant d'aquestes l'aplicació de la llei per a la salvaguarda dels drets dels ciutadans i la defensa de l'interès general.

Altres Organismes

L'**Institut Nacional Andorrà de Finances** (INAF) és una entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar públicament i privadament, amb independència de l'administració general. L'INAF és l'autoritat del sistema financer andorrà i promou i vetlla pel bon funcionament i l'estabilitat del sistema financer.

La **Unitat de Prevenció del Blanqueig** (UPB) és un òrgan independent que té per missió impulsar i coordinar les mesures de prevenció del blanqueig. Es crea l'any 2000 amb la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional, seguint les recomanacions del Comitè MONEYVAL del Consell d'Europa i les 40 recomanacions del GAFI. La UPB entra en funcionament al juliol del 2001.

La **Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra** (CCIS) és una entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment dels seus fins. És un òrgan consultiu de les administracions públiques i té com a finalitat primordial la d'afavorir i potenciar l'activitat econòmica i empresarial del país, defensar els seus interessos i facilitar tota una sèrie de serveis d'orientació empresarial. La inscripció al cens de la Cambra és obligatòria per a tots els comerciants, industrials i titulars de serveis inscrits al Registre de Comerç i Indústria del Govern.

II. MARC LEGAL

II. MARC LEGAL

II.1. RÈGIM JURÍDIC

- Les **societats mercantils** andorranes han de tenir el seu domicili social a Andorra i una de les formes jurídiques següents: societat anònima (SA) o bé societat de responsabilitat limitada (SL).

El seu capital ha d'estar compost per capital andorrà en les seves dues terceres parts com a mínim, entenent-se per capital andorrà el de les persones físiques o jurídiques de nacionalitat andorrana i el de les persones físiques estrangeres amb una residència continuada a Andorra d'almenys vint anys (per als espanyols i francesos, el període queda rebaixat a deu anys en aplicació del "Conveni Trilateral" relatiu a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals).

No obstant, en el cas de les entitats bancàries de dret andorrà; la Llei de regulació del règim administratiu bàsic de les entitats bancàries, de data 30 de juny de 1998, fixa que aquestes poden ser participades fins a un 51% del seu capital per entitats de crèdit estrangeres.

- Per a l'exercici del **comerç i indústria**, les persones estrangeres necessiten més de vint anys de residència per poder tenir al seu nom la titularitat d'un establiment comercial o industrial. En aplicació del "Conveni Trilateral" els francesos i espanyols només necessiten deu anys.
- L'exercici de les **professions lliberals** es regeix per una llei específica que exigeix vint anys de residència per als estrangers i estar en possessió del corresponent títol universitari expedit per Andorra, França o Espanya o degudament convalidat. El Govern pot atorgar discrecionalment un permís d'exercici lliberal per una durada de deu anys renovables tenint en compte les necessitats puntuals d'Andorra, l'especialitat i les condicions personals del sol·licitant.
- L'any 1968 fou creat el règim andorrà de seguretat social que cobreix les branques de malaltia i vellesa. L'afiliació a la **Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS)** és obligatòria per a tots els treballadors assalariats i facultativa per als no assalariats residents al Principat. La cotització efectiva pels assegurats assalariats oscil·la entre un 5% i un 9% sobre el seu salari real, mentre que la cotització a càrrec de l'empresa és d'un 13%. La cotització per als no assalariats consisteix en un preu revisat anyalment i calculat sobre el salari mig declarat durant l'exercici anterior. Un treballador estranger ha de disposar d'un permís de treball concedit pel Ministeri d'Interior. La concessió de permisos per part del Ministeri està condicionada a unes quotes aprovades pel Consell General.
- La persona física estrangera major de 18 anys que desitja establir la seva residència efectiva a Andorra sense exercir-hi cap activitat ha d'obtenir del Ministeri d'Interior una autorització de **resident passiu** que es regeix per la Llei qualificada de modificació de residències passives de data 28 de novembre de 1996.
- Les persones físiques no residents majors d'edat i les persones físiques residents amb menys de vint anys de residència necessiten una autorització de Govern per a poder adquirir un **habitatge** en règim de propietat horitzontal, amb la corresponent plaça d'aparcament. En aquest cas, les parcel·les de terreny per un xalet o un habitatge unifamiliar no poden excedir els 1.000 m².
- La **nacionalitat andorrana** per naturalització pot ésser adquirida per les persones estrangeres que contreguin matrimoni amb andorrans, si acrediten una residència ininterrompudament a Andorra de tres anys. Els estrangers amb una residència efectiva d'almenys vint anys poden també sol·licitar-la a Govern. La Constitució andorrana no permet tenir dues nacionalitats.

II.2. SISTEMA TRIBUTARI

Introducció

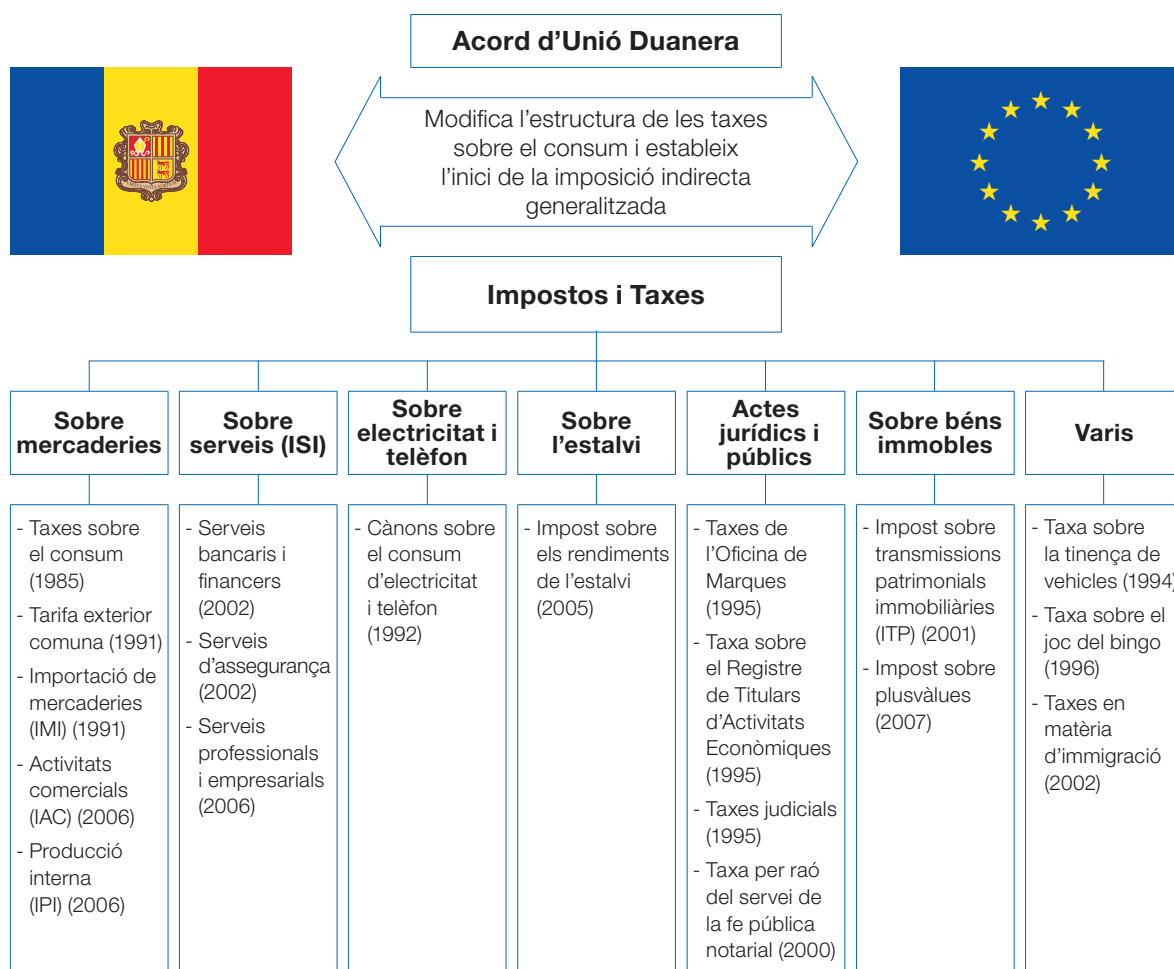
En la nostra història recent, l'aprovació de l'Acord d'Unió Duanera entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Econòmica Europea i, posteriorment la Constitució, marquen un nou entorn per al desenvolupament del sistema tributari andorrà.

El sistema fiscal andorrà està basat en la imposició indirecta. Al Principat d'Andorra no hi ha cap impost directe sobre els beneficis de les empreses ni sobre el patrimoni o la renda de les persones físiques.

Tributs de l'Administració central

La Llei de bases de l'ordenament tributari, del 19 de desembre de 1998, configura el marc bàsic de referència amb aplicació preeminent dins l'àmbit tributari del Principat, i incorpora els principis de justícia, legalitat i reserva de llei, generalitat i distribució equitativa de la càrrega tributària establerts en la Constitució. La llei esmentada estableix les normes generals per les quals, a manca de llei específica en contra, es regeixen els tributs.

En l'actualitat, i tal i com s'ha esmentat anteriorment, el sistema tributari andorrà es regeix per un sistema d'imposició indirecte resumit en el següent quadre:

Impostos sobre les mercaderies

Impost indirecte sobre les mercaderies (IMI)

L'any 1991 arran de l'entrada en vigor de l'acord comercial entre Andorra i la Unió Europea, es va crear l'Impost de Mercaderies Indirecte (IMI), que grava la importació i la producció de mercaderies.

Es tracta d'un impost sobre les importacions dels productes que figuren als capítols 1-24 del sistema harmonitzat de designació i codificació de mercaderies, i que inclouen productes destinats al consum final o a la seva elaboració. L'import es determina aplicant un tipus de gravamen sobre el valor de la mercaderia (base de tributació) i, en alguns casos, un import fix per unitat de producte. El tipus de gravamen esmentat oscil·la entre l'1% i el 12%, segons la mercaderia. Un detall dels mateixos és com segueix:

- Tipus reduït: 1% s'aplica als preus dels productes que figuren als capítols 1-24 del sistema harmonitzat i s'afegeix a la taxa esmentada sobre el consum de les importacions.
- Tipus normal: 4% correspon a la majoria dels productes.
- Tipus incrementat: 7% és aplicable a productes electrònics, de perfumeria, òptica i altres.
- Tipus especial: 12% s'aplica a joieria i a aparells recreatius.

Per a certs productes específics com ara llibres o impresos, cadires de rodes i altres vehicles per a invàlids, així com certs accessoris de vehicles, no existeix tipus impositiu de l'impost de mercaderies indirecte.

La Llei també estableix tipus d'impostos per unitat de producte sobre carburants i mínims imposables sobre algunes mercaderies, com per exemple el tabac.

Des del 1996 la duana recapta la totalitat de la Tarifa Exterior Comuna (TEC) sobre les importacions de productes industrials procedents de països que no pertanyen a la Unió Europea.

Impost indirecte sobre la producció interna (IPI)

Aquest impost entra en vigor l'1 de gener de 2006 amb l'objectiu de generalitzar la imposició indirecta a totes les mercaderies de l'economia andorrana.

Aquest impost grava el lliurament de béns produïts o elaborats per empresaris i professionals al territori andorrà. L'impost es determina aplicant un tipus de gravamen sobre el valor del bé produït (base de tributació). El percentatge repercutit al client final oscil·la entre l'1% i el 12% segons el tipus de mercaderia. Un detall dels mateixos és com segueix:

- Tipus reduït: 1% s'aplica als preus dels productes que figuren als capítols 1-24 del sistema harmonitzat, és a dir principalment producció de productes alimentaris.
- Tipus normal: 4% correspon a la producció de la majoria dels productes.
- Tipus incrementat: 7% és aplicable a la producció de productes electrònics, de perfumeria entre d'altres.
- Tipus especial: 12% s'aplica a la producció de productes de joieria i aparells recreatius.

Impost sobre les activitats comercials (IAC)

Aquest impost grava en origen i fase única la comercialització de béns ja siguin importats o bé produïts al país. Als efectes d'aquest impost s'entén per comercialització de béns el conjunt d'operacions de venda al major i venda al detall que intervenen en la transmissió fins al consumidor final.

El tipus de gravamen d'aquest impost aplicable tant pel que fa a les importacions com al lliurament de béns produïts o elaborats en territori andorrà, consisteix en un recàrrec d'equivalència afegit al tipus de gravamen de l'impost de mercaderies indirecte (IMI) o de l'impost indirecte sobre la producció interna que suporti el bé comercialitzat.

Un detall dels recàrrecs d'equivalència aplicats per a cada tipus de gravamen és com segueix:

Tipus de gravamen de l'IMI/IPI	Recàrrec d'equivalència
0%	0,0%
1%	0,0%
4%	0,8%
7%	1,4%
12%	2,4%

Impostos sobre els serveis

Impost indirecte sobre els serveis (ISI)

El dia 13 d'abril de 2000 es va aprovar la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis, que estableix les bases d'una imposició indirecta sobre els serveis prestats en territori andorrà per empresaris i professionals, persones físiques i jurídiques, residents i no residents, excepte els serveis subjectes a la Llei de l'IMI. Els tres tipus d'impostos establerts són: el tipus reduït de l'1%, el tipus normal del 4% i el tipus incrementat del 7%.

Com a desenvolupament de la llei marc anterior, el dia 14 de maig de 2002, es va aprovar la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i serveis financers, i la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis d'assegurança, que va ser d'aplicació a partir del 13 de juny de 2002. D'acord amb aquestes lleis, la prestació de serveis bancaris i serveis financers es grava amb un 7% i la prestació de serveis d'assegurança, amb un 4%. La quota de liquidació de l'impost es calcula segons un sistema que estima, a partir de les magnituds econòmiques i financeres, el valor de les prestacions de serveis realitzades. A partir de l'1 d'abril del 2005 l'ISI bancari va passar del 7% al 12%.

Així mateix, amb data 1 de gener de 2006 va entrar en vigor l'Impost indirecte sobre la prestació de serveis empresarials i professionals amb l'objectiu de generalitzar la imposició indirecta a tots els sectors de l'economia andorrana. Aquest nou impost grava la prestació de serveis realitzada per empresaris i professionals al Principat d'Andorra. L'impost es determina aplicant un tipus de gravamen sobre el valor del servei prestat (base de tributació). El percentatge repercutit al client l'1% (tipus reduït) i el 4% (tipus normal).

Impostos sobre béns immobles

Impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries (ITP)

La Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries fou aprovada el 29 de desembre de 2000, i la darrera modificació es va aprovar el 21 de juny de 2006. Aquest impost grava les transmissions patrimonials, a títol onerós o lucratiu inter vivos, de tota classe de béns immobles així com la constitució i la cessió de drets reals sobre els béns immobles.

Aquest impost s'aplica a totes les transmissions de béns immobles i a les constitucions i cessions de drets reals sobre aquests béns immobles quan estiguin situats en territori del Principat d'Andorra. El tipus de gravamen és del 4%, esceptuant per les transmissions d'immobles situats a La Massana, en què s'aplica un 3,75%

Impost sobre plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries

El dia 14 de desembre de 2006 es va aprovar la Llei de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries. Tribut de naturalesa directa que grava l'increment del valor dels béns immobles que es posi de manifest per les transmissions, oneroses o lucratives, "inter vivos" de béns immobles, així com per les constitucions o cessions de drets reals sobre aquests mateixos béns.

Impost que s'aplica a totes les transmissions de béns immobles situats al territori del Principat d'Andorra, i a les constitucions o cessions de drets reals sobre aquests béns immobles, exercitables en el mateix territori. S'estableix el tipus de gravamen del 0% al 15% en funció dels anys en què el bé immoble hagi estat en propietat de l'obligat tributari.

Fiscalitat dels rendiments de l'estalvi

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 21 de febrer de 2005, va ratificar **l'Acord entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea relatiu a l'establiment de mesures equivalents a les previstes a la Directiva 2003/48/CE del Consell en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagament d'interessos**. Així mateix, en la seva sessió del 13 de juny de 2005, va aprovar la Llei d'aplicació de l'esmentat Acord.

Aquesta llei estableix l'obligació de practicar una retenció en origen sobre els pagaments d'interessos efectuats per agents pagadors establerts al Principat d'Andorra a beneficiaris efectius, persones físiques residents en un dels estats membres de la Unió Europea. Aquesta retenció serà el 15% durant els tres primers anys, el 20% a partir de l'1 de juliol del 2008 i el 35% a partir de l'1 de juliol del 2011. L'import derivat d'aquesta obligació es transfereix en un 75% als països de la Unió Europea on resideixin els beneficiaris efectius. Queden fora de l'àmbit d'aplicació de l'Acord els rendiments derivats dels contractes de pensions i d'assegurances.

Tributs de les administracions comunals

El dia 27 de juny del 2003 el Consell General va aprovar la Llei de les finances comunals, que desenvolupa entre d'altres, l'autogovern comunal en matèria tributària i de gestió financera, estableix un marc suficient que permet als comuns desenvolupar les seves competències tributàries i financeres, i homogeneïtzar el marc tributari comunal. A més, es regulen les modalitats d'endeutament dels comuns, i es fixen uns límits màxims i uns mecanismes de control que contribueixin a un sector públic andorrà més sòlid i financerament equilibrat.

La Llei de finances comunals determina la potestat tributària dels comuns en relació als següents tributs:

- Tributs tradicionals del foc i lloc.
- Taxes per a la prestació de serveis comunals.
- Taxes i drets per a la realització d'actes administratius d'intervenció i el lliurament d'autoritacions.
- Tribut de radicació d'activitats comercials, industrials i professionals no comercials.
- Tributs immobiliaris sobre la propietat immobiliària edificada, la propietat immobiliària no edificada, els seus rendiments arrendataris i les transaccions immobiliàries que s'han d'inscriure en el cadastre comunal.
- Participació dels comuns en la taxa per tinença de vehicles, que és de recaptació governamental, en funció del nombre de vehicles que estiguin donats d'alta en el registre del Govern.

II.3. MARC LEGISLATIU DEL SISTEMA FINANCER

El marc regulatori andorrà està alineat amb els països del seu entorn i cobreix aspectes com l'operatiu, la solvència i blanqueig de diners o valors de producte del crim, i d'altres temes com es detalla a continuació.

A continuació, es mostra un resum de tota la normativa present fins a l'any 2006:

- La **Llei reguladora** de l'actuació de les **companyies d'assegurances** al Principat d'Andorra de l'11 de maig de 1989 inclou els aspectes fonamentals per poder operar a Andorra.
- La **Llei d'ordenació del sistema financer** de 27 de novembre de 1993 defineix els diversos grups que componen el sistema financer, que són:
 - Components operatius.
 - La Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer de 19 de desembre de 1996, n'estableix quatre:
 - Entitats bancàries.
 - Entitats financeres, no bancàries, de crèdit especialitzat.
 - Entitats financeres d'inversió.
 - Entitats financeres de serveis diversos.
 - Associacions professionals del sector financer.
 - Òrgans d'autoritat tècnica executiva.
- Molt abans de ser promulgada la Llei d'ordenació del sistema financer, del 1993, el sistema financer andorrà, amb la inquietud de transmetre serietat i confiança a tercers, ja havia promogut la seva pròpia autoregulació mitjançant l'Associació de Bancs Andorrans (ABA).
- La Llei de regulació del **coeficient d'inversions obligatòries** de 30 de juny de 1994 estableix un coeficient obligatori que s'ha de cobrir amb fons públics i que, d'acord amb l'esmentada llei, només és aplicable, actualment, a les entitats bancàries.
- La Llei de **regulació de reserves en garantia de dipòsits** de l'11 de maig de 1995 estableix les reserves mínimes de fons propis en garantia de les obligacions operacionals de les entitats integrades en el sistema financer.
- La Llei sobre la remuneració de les reserves en garantia de dipòsits i altres obligacions operacionals que han de mantenir i dipositar les entitats enquadrades en el sistema financer, en el marc de la Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer, estableix la forma de retribució i altres condicions aplicables als dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats bancàries. Aquesta llei de 4 de juliol de 2001 es desenvolupa en tres decrets:
 - Decret relatiu a la regulació i a les condicions a aplicar als dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats bancàries, el qual estipula que el percentatge que s'aplica sobre les reserves és del 2,25% del volum d'inversions amb deducció de les efectuades amb fons propis i d'origen bancari.
 - Decret relatiu a la disposició dels dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats bancàries, el qual estableix que el Ministeri de Finances podrà autoritzar a les entitats bancàries que ho sol·licitin perquè disposin de les reserves en garantia.

- El 19 de març de 2006 va entrar en vigor el Decret relatiu a les condicions per aplicar als dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats integrades al sistema financer i els dipòsits homologables com a fons públics a l'efecte del compliment del coeficient d'inversions obligatòries constituïts per les entitats financeres, el qual estableix que en el període comprès entre el 31 de desembre de 2005 i el 28 d'abril del 2006 els dipòsits de reserva en garantia seran remunerats al tipus d'interès del 2,40%.

A partir del 28 d'abril del 2006 i fins al 29 de desembre del 2006, darrer dia hàbil de l'any, els dipòsits de reserves en garantia constituïts per les entitats enquadrades en el sistema financer a l'Institut Nacional Andorrà de Finances es remuneren al tipus prenedor del mercat interbancari a 8 mesos vigent per a operacions amb data de valor del 28 d'abril del 2006, i es calculen prenent com a base el tipus d'interès Euribor publicat pel Banc Central Europeu de dos dies hàbils anteriors.

- La Llei de **protecció del secret bancari i prevenció del blanqueig de diner o valors productes del crim** de 11 de maig de 1995 pretén assolir dos objectius: donar forma legal al compromís de lluita contra el blanqueig de diner i ratificar el principi bancari de no ingerència en els afers del client.

- La Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional, aprovada pel Consell General el 29 de desembre de 2000, crea la Unitat de Prevenció del Blanqueig (UPB), que és l'òrgan independent que té per missió impulsar i coordinar les mesures de prevenció del blanqueig. Així mateix, aquesta regulació implica, per a totes les entitats financeres:

- La definició de procediments estrictes d'identificació dels clients.
- L'establiment de procediments i controls adequats per detectar operacions sospitoses de pertànyer al crim organitzat.
- La formació del personal en programes específics de blanqueig de diners.
- La submissió a una auditoria externa que revisi el grau de compliment dels punts anteriors.

Aquesta llei deroga l'anterior Llei de protecció del secret bancari i de prevenció del blanqueig de diner o valors productes del crim, de l'11 de maig de 1995.

Així mateix el 31 de juliol de 2002 es publica el Reglament de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners, el qual, entre d'altres coses, regula l'organització i el funcionament de la Unitat de Prevenció de Blanqueig (UPB; creada el 2000), les obligacions de diligència i de declaració dels subjectes obligats, i també els procediments que cal seguir en cas de detectar-se operacions sospitoses.

- En l'àmbit internacional, cal destacar que gràcies a les regulacions establertes dins la Llei contra el blanqueig de diners mencionada anteriorment (29 de desembre de 2000), el Principat d'Andorra va entrar en un **acord de col·laboració** a partir de l'1 de gener de 2001 **amb l'organisme Internal Revenue Service dels Estats Units (IRS)**.

Així mateix, les entitats bancàries del Principat i altres entitats financeres també van arribar a l'esmentat acord amb l'IRS particularment, obtenint així l'estatus de **Qualified Intermediary**. Durant l'any 2006, tant Andorra com a país com les entitats que integren el sistema financer andorrà han renovat el seu estatus de *Qualified Intermediary*.

- La Llei de regulació dels **criteris de solvència i liquiditat** de les entitats financeres de 12 de desembre de 1996 estableix un mínim del 10% per a la ràtio de solvència i un mínim del 40% per a la ràtio de liquiditat.

■ La Llei de regulació del **règim disciplinari del sistema financer** de 27 de novembre del 1997 té com a objectius estimular la correcció i el rigor en l'exercici professional de l'activitat financera i protegir el mateix sistema financer.

■ La Llei de **regulació per a la creació de noves entitats bancàries de dret andorrà** de 30 de juny de 1998 regula l'autorització de creació d'entitats bancàries i, en concret, estableix la possible concessió de dues llicències el 1999 i d'una l'any 2000.

■ La Llei de **regulació del capital social mínim de les entitats bancàries de dret andorrà** de 30 de juny de 1998 estableix que aquestes han de ser constituïdes amb un capital social mínim de 30 milions d'euros.

■ El Decret d'aprovació del **pla comptable del sistema financer** de 19 de gener de 2000 estableix els principis, els criteris i les normes comptables bàsiques per a les entitats financeres de dret andorrà, fet que ha de permetre a l'INAF realitzar una supervisió efectiva del sistema financer. Aquest pla comptable és vigent des de l'1 de gener de 2000 i és d'aplicació a tots els components operatius del sistema financer andorrà.

Els Comunicats Tècnics emesos per l'INAF complementaran i actualitzaran la normativa del nou pla comptable del sistema financer, a fi que aquest no esdevingui caduc a curt termini.

Alguns d'aquests Comunicats obliguen a reportar a l'INAF, amb periodicitat trimestral, informació addicional de control que complementa els estats financers a fi de detectar així com poder prendre mesures correctores sobre l'exposició de les esmentades entitats als riscos de mercat, liquiditat, concentració de riscos i insolvències.

■ La Llei de regulació del **règim administratiu bàsic de les entitats bancàries** de dret andorrà de 30 de juny de 2000 permet la participació d'entitats de crèdit fins a un 51% del capital i n'estableix igualment els requisits administratius amb l'objectiu de reunir totes aquelles condicions que han de propiciar la qualitat i la seguretat de la gestió.

■ La **Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis** del 13 d'abril de 2000 estableix les bases d'una imposició indirecta sobre els serveis prestats en territori andorrà per empresaris o professionals, persones físiques o jurídiques, residents o no residents a Andorra, excepte sobre els serveis que quedin inclosos en el camp d'aplicació de la Llei de l'impost de mercaderies indirecte. Els tipus de gravamen definits per aquesta llei que s'apliquen a la prestació de serveis són:

- Un tipus reduït de l'1%.
- Un tipus normal del 4%.
- Un tipus incrementat del 7%.

■ La Llei de l'**impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i de serveis financers** en el marc de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis estableix un sistema de càlcul de la base de liquidació, alhora que determina un tipus de gravamen del 7% aplicable a les entitats bancàries, les entitats financeres (no bancàries) de crèdit especialitzat, les entitats financeres d'inversió i les entitats financeres de serveis diversos. A partir de l'1 d'abril del 2005 l'ISI bancari va passar del 7% al 12%.

■ La Llei sobre l'**impost indirecte sobre la prestació de serveis d'assegurança** del 14 de maig de 2002 en el marc de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis determina un sistema de càlcul de la base de liquidació, alhora que un tipus de gravamen del 4%, aplicable a les entitats asseguradores, i resten fora del marc d'aquesta llei:

- El règim de la seguretat social.
- Els productes de capitalització, com ara fons de pensions, plans de jubilació o altres productes de la mateixa naturalesa.

- El 23 d'octubre de 2003 va entrar en vigor la **Llei de l'Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF)**, per redefinir les seves funcions i dotar l'Institut de més independència i, en línies generals, equiparar les seves competències a les d'entitats supervisores d'altres països.
- El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 13 de juny de 2005, va aprovar la Llei d'aplicació de **l'Acord entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagaments d'interessos**. Aquesta llei estableix l'obligació de practicar una retenció en origen sobre els pagaments d'interessos efectuats per agents pagadors establerts al Principat d'Andorra a beneficiaris efectius, persones físiques residents en un dels estats membres de la Unió Europea.

Aquesta retenció serà del 15% durant els tres primers anys d'aplicació de l'acord, del 20% durant els tres anys següents i del 35% per els anys següents. L'import recaptat es transfereix en un 75% als països de residència dels beneficiaris efectius, mentre que el Principat d'Andorra conserva el 25% de la recaptació. Així mateix, s'estableix un procediment de divulgació voluntària mitjançant el qual els beneficiaris de les rendes poden evitar la retenció. Queden fora de l'àmbit d'aplicació de l'acord els productes d'assegurança.

II.4. TENDÈNCIES DE FUTUR

Andorra és un país en evolució, creixement, i amb una clara projecció cap a l'exterior. Això fa que dins del país es creïn una sèrie de necessitats i es tingui interès en desenvolupar un nou marc econòmic que s'ajusti als estàndards internacionals, tant en el sector bancari com en la resta de l'economia andorrana. En aquest sentit, amb data 9 de maig del 2007 es va organitzar per part de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra (CCIS), la Jornada "Internacionalització de l'economia andorrana: plantejaments econòmics i fiscals" on es va debatre sobre les línies a seguir pel Principat en matèria econòmica i fiscal.

En aquesta línia la banca andorrana està fent un seguiment continuat dels temes més actuals, com són: els riscos estratègics del sector, els sistemes de supervisió, els requeriments resultants de Basilea II, els reptes de l'estabilitat financera, el secret bancari i la transparència, els nous productes financers i la banca assegurança, l'ètica, deontologia i govern corporatiu del sistema financer, així com altres temes d'interès pel sector.

II.4.1. Desenvolupament en el marc legal i regulatori

Alguns dels temes en els que està treballant actualment el sector bancari andorrà són els següents:

Normes Internacionals d'Informació Financera

La globalització dels mercats implica un procés inexorable d'harmonització en els mecanismes d'informació corporativa. Les exigències creixents de transparència i comparabilitat de la informació, fan necessari l'ús d'unes normes de comptabilitat amb abast internacional, que permetin analitzar els estats financers de les entitats, amb independència del territori on desenvolupen els seus negocis. En aquest context, l'obligació de que les empreses cotitzades apliquin les normes internacionals de comptabilitat a partir de l'1 de gener de 2005, introduïda pel Reglament del Parlament Europeu i del Consell 1606/2002, i per la Directiva 2001/65/CE del Parlament i del Consell, estan afectant al conjunt de països veïns amb els que Andorra manté fortes relacions comercials. Concretament pel sector bancari, el Banc d'Espanya va aprovar el 22 de desembre del 2004 la nova circular 4/2004, que ha suposat canvis significatius respecte a molts dels tractaments comptables que es venien aplicant.

En l'actualitat, no hi ha estàndards oficials a Andorra, llevat del Pla Comptable del sistema financer publicat per l'Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF) el 1999. Aquests estàndards, inspirats en els estàndards comptables del Banc d'Espanya d'aquella època, són adequats en general però s'assegura una actualització en el context de les Normes Internacionals d'Informació Financera (NIIF). Les autoritats estan preparant un avantprojecte de llei de comptabilitat per la qual totes les companyies andorranes adoptarien estàndards coherents amb les NIIF. En principi, l'INAF té com a objectiu procedir a la conversió a les NIIF, una vegada aprovat l'avantprojecte de llei de comptabilitat.

Durant el primer trimestre de 2006, l'Associació de Bancs Andorrans (ABA), amb l'assessorament de les principals firmes d'auditoria a nivell internacional, va finalitzar un estudi sobre l'impacte en el Pla Comptable del Sistema Financer andorrà d'un procés de convergència a les normes internacionals, que ha estat distribuït a tots els Bancs per a la seva avaluació.

Basilea II

La complexitat del Nou Acord de Capital, així com les seves interdependències amb les Normes Internacionals d'Informació Financera (NIFF) i amb els sistemes de regulació i supervisió existents a cada país, fan que la implementació de Basilea II constitueixi alhora una oportunitat i un repte no exempt de certa dificultat. La finalitat última del Comitè de Basilea és la de millorar la seguretat i solidesa del sistema financer, fent cada cop més èmfasi en el propi control intern de cada entitat, en els seus processos i models de gestió del risc, en el procés de revisió del supervisor, i en la disciplina de mercat.

A més, l'acord centra el seu interès no només en els tradicionals riscos de crèdit i de mercat, si no que també demana requeriments de capital per cobrir el risc operacional així com altres riscos (risc estratègic o risc reputacional, per exemple) pels quals també estableix requisits qualitius per la seva administració.

Els tres pilars en que es recolza Basilea II i que miren d'alinejar els requisits regulatoris amb els principis econòmics de la gestió del risc, són els següents:

- El *Pilar I* estableix les necessitats de capital regulatori, mantenint el tradicional 8% dels actius ponderats segons el seu risc, però permeten l'ús d'eines sofisticades que moltes entitats andorranes ja utilitzen, i considerant el seu perfil de risc.
- El *Pilar II* defineix el procés per a la revisió del supervisor reforçant els principis de control intern i les bones pràctiques de govern corporatiu. Els òrgans reguladors seran per tant els responsables d'avaluar i d'intervenir, en cas que ho considerin necessari. El supervisor podrà determinar que una entitat ha de mantenir major % de capital regulatori que el que resulti de l'aplicació del Pilar I.
- Per últim, el *Pilar III* busca assolir una disciplina de mercat caracteritzada per la transparència i comparabilitat de la informació.

Al capdavant es tracta que aquelles entitats que millor gestionin els seus riscos, puguin gaudir d'uns certs avantatges a l'hora de calcular els requisits de capital a mantenir. Per tant, per aquelles entitats que vulguin optimitzar el seu capital regulatori aquest nou enfocament pot tenir substancials implicacions en els sistemes tecnològics d'informació, en els processos de negoci i en els objectius financers de les entitats. De tota manera, els nivells de solvència assolits per la banca andorrana la situen en una posició immillorable per poder afrontar aquests reptes.

Amb data 21 de març de 2007 l'Associació de Bancs Andorrans (ABA), juntament amb l'Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció (ACCID) van presentar el llibre "La Indústria bancària en el marco de Basilea II" tant per entitats bancàries com per a companyies asseguradores del Principat.

Prevenició contra el Blanqueig de Diners

La lluita per prevenir el blanqueig de diner procedent d'activitats il·lícites ha estat una prioritat del país i molt especialment de la banca andorrana des de fa anys. Ja l'any 1990, la pròpia banca es va auto-regular voluntàriament amb el codi deontològic, i Andorra va modificar el seu Codi Penal introduint els supòsits de blanqueig de diners d'origen criminal.

L'11 de maig de 1995 s'aprovava la primera Llei contra la delinqüència internacional d'origen criminal, i el marc normatiu es completava l'any 2000 amb la "Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional", creant la Unitat de Prevenició de Blanqueig (UPB). La UPB és un òrgan independent que té per missió impulsar i coordinar les mesures de prevenició de blanqueig, té la jurisdicció exclusiva sobre la supervisió i investigació sobre blanqueig de diners i coopera en qüestions penals amb els organismes internacionals equivalents. Aquesta Llei preveu també una exhaustiva diligència del client i manteniment d'arxius entre altres.

El 31 de juliol de 2002 s'aprovà el "Reglament de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional".

Al febrer de l'any 2005 es va aprovar el nou Codi Penal andorrà introduint un canvi significatiu en la definició del delictes de blanqueig de diners, de forma que s'ampliava el ventall de possibles activitats delictives que poden ser l'origen dels diners potencialment subjectes a delictes de blanqueig de diners. En conseqüència, aquesta modificació del Codi Penal també ha afectat certs articles de la "Llei de cooperació internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional" esmentada amb anterioritat.

L'11 d'abril de 2007, el Consell General va admetre a tràmit un projecte de modificació del Codi Penal de 23 de març de 2005 que inclou una sèrie de reformes per adequar el Codi Penal andorrà a la totalitat de les disposicions recollides per la Convenció Penal sobre la corrupció, adoptada pel Consell d'Europa el 27 de gener de 1999 i ratificat pel Principat d'Andorra el 8 de novembre de 2001.

El Govern d'Andorra està treballant en un avantprojecte de llei per modificar la "Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional" per adaptar el marc legislatiu andorrà en matèria de blanqueig de diners a les recomanacions revisades del GAFI, així com certs aspectes plantejats pel MONEYVAL (en la seva darrera visita l'octubre de 2005), alguns dels principals aspectes de l'avantprojecte són els següents:

- Analitzar activitats relacionades amb el finançament del terrorisme.
- Ampliar la definició de les persones físiques i jurídiques supervisades.
- Fer que els comunicats tècnics emesos per la UPB siguin vinculants per les entitats supervisades.
- Facultar a la UPB per imposar sancions, llevat d'aquelles classificades com a molt greus, les quals continuaran sent responsabilitat del Govern d'Andorra.

La UPB considera que els comptes numerats no són un obstacle per a les autoritats atès que els bancs compleixen amb els requeriments de coneixement dels clients. Sol·licita als auditors externs que siguin particularment diligents amb aquest tipus de comptes alhora que també en altres àrees preocupants. Els comunicats tècnics de la UPB i el Codi Ètic emès per l'INAF ja fan referència a les Persones Políticament Exposades i també serà recollit en el proper text legislatiu sobre aquesta matèria.

El conjunt de les disposicions esmentades i la rigurositat en l'aplicació de les mateixes de tots els agents implicats, destacant l'esforç fet pel sector per mantenir adequadament formats a tots els treballadors del sector financer, han fet possible que els informes dels diferents organismes internacionals hagin estat favorables.

Durant el primer trimestre de 2007, la UPB va impartir un nou curs de formació sobre prevenció i detecció d'operacions susceptibles de blanqueig de diners, al qual van assistir-hi la gran majoria dels treballadors del sistema financer andorrà.

Responsabilitat Social Corporativa

Degut als escàndols comptables succeïts en el passat en diversos països, han anat apareixent normes cada cop més estrictes destinades a enfortir els sistemes de control intern i les bones pràctiques de govern corporatiu. Però el compromís ferm amb la responsabilitat social corporativa va més enllà del compliment estricte del que estableixen les normes, i tampoc es pot quedar en una simple estratègia per reforçar la imatge de les entitats, mitjançant un pla de responsabilitat social corporativa, ha d'estar immers dins dels valors i de la filosofia de les pròpies entitats.

El sector està preocupat per oferir un ampli ventall de productes i serveis financers d'una manera transparent i responsable, vigilant en tot moment les implicacions que la seva actuació pugui tenir en el país i en el conjunt de la societat andorrana. Per altra banda, l'exigència creixent d'una opinió pública cada cop més sensibilitzada, fa que es puguin jutjar els avenços aconseguits per una entitat, no només des d'una perspectiva financera, sinó també des de l'òptica social i medi ambiental.

En aquesta línia, molts dels bancs del Principat estan començant a explicar en els seus informes anuals el conjunt d'iniciatives que, en alguns casos des de fa anys, s'estan portant a terme com a resultat d'aquest compromís amb el desenvolupament de la societat. Els exemples són nombrosos i afecten a diversos camps: la cultura, l'esport, l'educació o el medi ambient.

La tendència seguida en altres països és la de sistematitzar cada cop més la informació que es presenta en l'esmentat informe anual, dirigint-la als col·lectius especialment interessats en l'actuació de l'entitat: accionistes, treballadors, clients, proveïdors, societat... (el que es coneix com a "parts interessades" o *stakeholders*). A més, els analistes estan reclamant de les principals corporacions mundials que la informació que ofereixen al mercat, no es limiti a les dades financeres tradicionals, de manera que les decisions dels inversors puguin considerar també aquests altres indicadors. Les diferents iniciatives sorgides a nivell internacional per homogeneïtzar la presentació de la informació no financera, han gaudit d'àmplia acceptació, ja que permeten la comparació de les entitats, també des d'aquesta nova perspectiva. Sembla doncs, que en un futur proper, el mercat podria exigir a les corporacions que en els processos d'informació pública donin cobertura tant als aspectes financers com als no financers.

En el context de la responsabilitat social corporativa per tal de mantenir l'alt grau de disciplina professional que ha caracteritzat el conjunt del sistema financer andorrà, l'INAF, com a autoritat del sistema financer andorrà i en exercici de les funcions que li encomana la Llei 14/2003, del 23 d'octubre, ha creat unes normes ètiques i de conducta pròpies del conjunt de les entitats autoritzades a operar al sistema financer andorrà, vetllant així, en tot moment, pel bon funcionament i l'estabilitat del sistema financer. Aquestes normes recollides en el comunicat 163/05 defineixen les regles ètiques i de conducta que les entitats financeres autoritzades a operar al Principat d'Andorra hauran de respectar en tot moment en el desenvolupament de les seves activitats, i són d'aplicació a comptar del 31 de març de 2006.

Acord entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagament d'interessos

Tal com hem comentat en l'apartat "II.3. Marc legislatiu del sistema financer" d'aquest capítol, el Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 13 de juny de 2005, va aprovar la Llei d'aplicació de l'Acord entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagaments d'interessos. Aquesta llei estableix l'obligació de practicar una retenció en origen sobre els pagaments d'interessos efectuats per agents pagadors establerts al Principat d'Andorra a beneficiaris efectius, persones físiques residents en un dels estats membres de la Unió Europea.

En compliment de l'esmentada llei, les entitats financeres han establert una sèrie de procediments de control, a fi de realitzar les corresponents retencions dels rendiments de l'estalvi en forma de pagaments d'interessos, i en la seva qualitat d'agent pagador, complir amb les obligacions contingudes en l'acord i en la seva llei d'aplicació liquidant l'import de la retenció realitzada.

Durant l'exercici 2006 totes les entitats bancàries han complert les obligacions contingudes en l'Acord i la seva Llei d'aplicació i han liquidat l'import de la retenció seguint l'establert en la legislació esmentada.

SEPA (Europayments Area)

SEPA és un projecte encaminat a crear un mercat únic europeu per la realització de pagaments en euros, que faci possible que els ciutadans i les empreses europees puguin efectuar els seus pagaments en euros en tota la zona des d'un únic compte bancari, utilitzant un únic conjunt d'instruments de pagament i amb la mateixa senzillesa, eficiència i seguretat amb que ho fan en l'actualitat els seus respectius països.

Amb aquest projecte es pretén acabar d'una manera pràctica i efectiva amb la distinció que existeix dins la Unió Europea entre serveis de pagament nacionals i transfronterers, ja que aquesta distinció implica admetre que la Unió Monetària és incompleta.

Actualment només poden ser membres de SEPA els estats membres de l'Espai Econòmic Europeu. Els micro-estats com Mònaco, San Marino i Andorra hauran d'esperar a negociacions posteriors a les que hagin fet Suïssa i Liechtenstein per a poder avaluar la situació. No obstant, Andorra està estudiant els requeriments que caldria tenir en compte davant una hipotètica adhesió i els possibles impactes en el sistema financer andorrà.

MiFID (Markets in Financial Instruments Directive)

MiFID entra en vigor amb data 1 de novembre del 2007 i té l'objectiu de regular els Mercats Financers introduint un mercat únic i un règim regulatori comú pels serveis financers en el 27 estats membres de la Unió Europea i en altres 3 estats de l'Àrea Econòmica Europea que són Islàndia, Noruega i Liechtenstein.

La Directiva MiFID conté exigències organitzacionals precises en allò que concerneix en particular a la gestió de conflictes d'interès, l'externalització de serveis i els processos comptable. Així mateix, les regles de conducta ("conduct of business") i l'obligació d'executar ordres amb les condicions més favorables per a l'inversor ("best execution") constitueixen elements essencials de la Directiva.

Els objectius principals que es pretenen assolir amb la Directiva són els següents:

- Completar el mercat únic de serveis financers de la Unió Europea.
- Respondre als canvis i innovacions en relació a la seguretat dels mercats.
- Protegir els inversors.

En l'actualitat, les entitats bancàries andorranes estan analitzant la Directiva per veure el grau de compliment de la mateixa.

Lleis financeres

El Ministeri de Finances del Govern d'Andorra i l'INAF estan treballant en diferents avantprojectes de llei que regularan les entitats financeres així com els organismes d'inversió. Està previst que aquests avantprojectes entrin a tràmit parlamentari durant el quart trimestre de 2007.

Fons de garantia de dipòsits

Actualment s'està estudiant la revisió de la legislació andorrana que regula els fons de garantia de dipòsits.

II.4.2. Altra legislació amb impacte en el sistema financer i bancari andorrà

Paquet de lleis econòmiques

D'acord amb les necessitats del país el Ministeri d'Economia del Govern d'Andorra està duent a terme una nova normativa en matèria de societats que sigui moderna, transparent i homologable respecte els països veïns i la Unió Europea. Aquesta nova normativa està prevista que tracti temes de fiscalitat, permeti la inversió estrangera en certs sectors d'activitat, a l'hora que protegeixi els sectors tradicionals, que sigui atractiva per a les empreses i ajudi al creixement i desenvolupament del país.

Aquest paquet de lleis econòmiques que inclou els tres projectes de llei que es detallen a continuació, va entrar a tràmit parlamentari durant el segon semestre de l'any 2006.

Projecte de Llei de Societats Anònimes i de Responsabilitat Limitada

Aquesta llei pretén entre d'altres aspectes definir clarament les responsabilitats dels socis i administradors de les societats, minimitzar el cost d'administració d'aquestes, agilitar i fer més segur el procés de constitució de societats, fer una forta pressió sobre la figura del prestanoms, admetre les societats unipersonals, obligar el dipòsit dels comptes anuals per a totes les societats, i fer obligatòria l'auditoria dels comptes per aquelles societats que arribin durant dos exercicis consecutius a certs nivells de xifra anual de negoci, total actiu i nombre de treballadors.

Projecte de Llei de la Comptabilitat de les Empreses

L'objectiu és crear una comptabilitat moderna i generalitzada per a totes les activitats empresarials, orientada a la convergència cap a les Normes Internacionals de Comptabilitat (NIC). Això facilitarà la comparació amb empreses d'altres països, i farà que les empreses andorranes estiguin adaptades a l'entorn comunitari seguint el model comptable de la Quarta Directiva Comunitària i sigui flexible i s'adapti a la realitat de l'economia andorrana fugint de complexitats innecessàries.

Projecte de Llei d'Inversions Estrangeres al Principat d'Andorra

Els objectius principals d'aquesta nova llei són atreure la inversió estrangera en certs sectors dins d'un marc jurídic definit, augmentar la liberalització i la competitivitat del país, duent a terme acords de cooperació en l'entorn comunitari, i incentivar nous sectors d'activitat.

Tal i com es desprèn dels apartats anteriors, els reptes als que s'enfronta la economia andorrana, i més concretament el sector financer a curt mig termini són importants. Molts d'aquests estan interrelacionats i ofereixen oportunitats considerables, però de ben segur que també implicaran la necessitat d'afrontar canvis significatius i reorientacions estratègiques.

III. ENTORN ECONÒMIC

III. ENTORN ECONÒMIC

III.1. ASPECTES GENERALS

Població: Dades demogràfiques

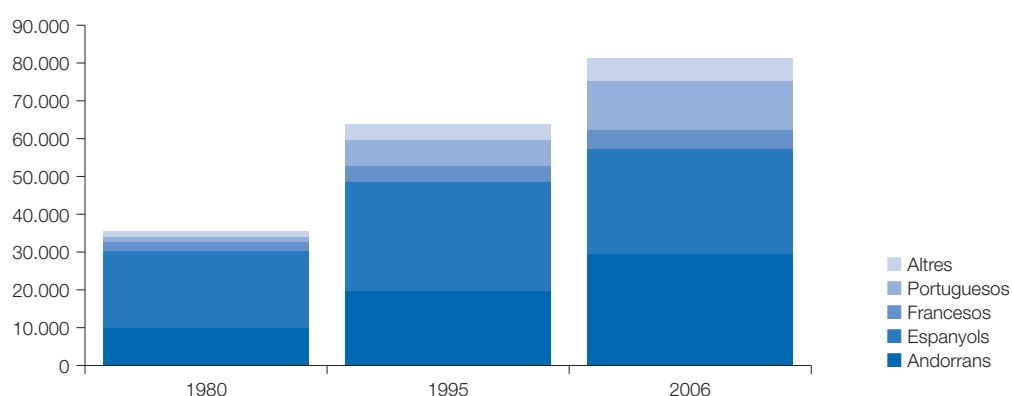
El creixement de la població a Andorra l'any 2006 ha estat del 3,40% respecte de l'any anterior, arribant als 81.222 habitants.

La taxa de natalitat i de mortalitat de la població del Principat, d'un 10,38% i d'un 3,20% respectivament, és estable en comparació amb el 2005. La taxa de natalitat és similar a la mitjana europea, en canvi la de mortalitat és molt inferior. El 56,90% de l'augment de la població registrat durant el 2006 ha derivat del component migratori – i per regularització d'inscripcions / cens - i la resta correspon al moviment vegetatiu. La mateixa circumstància, però amb una incidència encara més acusada del factor migratori, es va donar durant els anys 2003 i 2004.

Històricament, l'estructura de la població andorrana es compon de diverses nacionalitats. D'aquestes, durant els últims trenta anys els espanyols han representat la part més important però a partir del 2005 aquesta tendència s'invertí, així els andorrans han passat a representar el percentatge més significatiu de la població del Principat.

Un dels trets diferencials més singulars de la base demogràfica andorrana és aquesta notable diversitat que conviu dins un volum total de població relativament reduït. El gràfic següent mostra la composició de la població que en l'exercici 2006 ha estat el 36% d'andorrans, el 34% d'espanyols, el 16% de portuguesos i el 6% de francesos, principalment. Així, els residents estrangers representen el 64% de la població d'Andorra.

Evolució de la població per nacionalitats

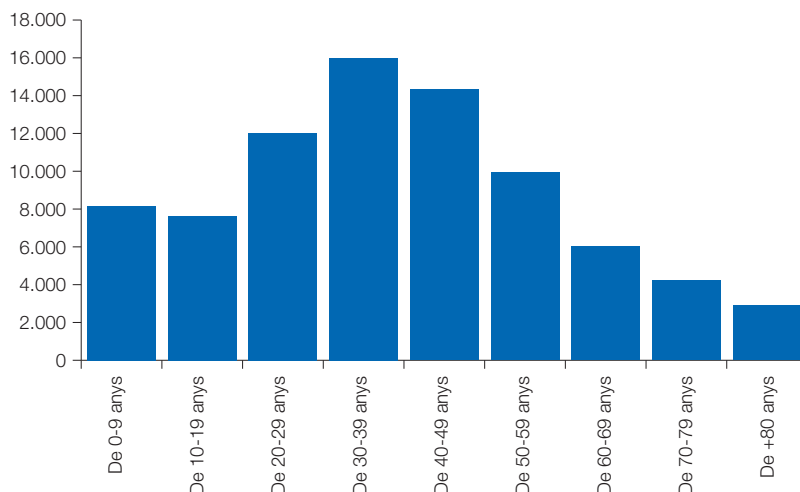

Font: Servei d'Estudis d'Andorra - Ministeri de Finances

L'anàlisi de la població per estructura d'edats ens mostra que la major concentració de la població es troba entre els 25 i els 49 anys; aquesta situació que segueix la mateixa tendència des de fa varies dècades, és el resultat de l'existència d'un percentatge elevat de població que procedeix de l'exterior per

participar en el mercat de treball i que, en moltes ocasions, no forma part d'una unitat familiar estable resident al país.

Estructura per edats de la població 2006

Font: Servei d'Estudis d'Andorra - Ministeri de Finances

Formació

En el nivell educatiu escolar, les dades mostren una tendència positiva, ja que des de l'any 2000 fins ara la població escolaritzada ha anat augmentant de manera progressiva, enregistrant un augment acumulat de l'11% fins al 2005, en què la població escolar era de 10.477 estudiants.

Andorra ofereix formació pública des de maternal fins el batxiller, formació escolar en centres privats i formació professional. En relació a l'oferta de formació pública, a Andorra coexisteixen el sistema educatiu espanyol i el francès, juntament amb el propi andorrà. Així mateix, a nivell d'educació superior existeixen diverses ofertes de cicles universitaris de la Universitat d'Andorra (UdA) que es caracteritzen per una significativa col·laboració amb l'exterior i una aposta per les noves tecnologies de la informació. L'Escola Universitària d'Infermeria, l'Escola d'Informàtica i de Gestió, el Centre d'Estudis Virtuals, Extensió Universitària i Bàtxel·lor en ciències de l'educació integren la Universitat d'Andorra.

La progressiva consolidació del sistema educatiu andorrà creat ara fa poc més de deu anys ens ha portat a una situació en què la població escolaritzada a Andorra està distribuïda proporcionalment entre els tres sistemes educatius. Així mateix, la creació i desenvolupament de la Universitat d'Andorra ha permès donar una oferta de rang universitari dins del propi Principat.

La formació professional té com a finalitat bàsica la captació d'alumnes per a la posterior incorporació a l'àmbit professional en certes activitats econòmiques que formen part del teixit econòmic andorrà. Els tres sistemes presents en l'actual model educatiu andorrà ofereixen estudis d'ensenyament professional com són el Centre de Formació de Professionals de l'Esport i de la Montanya o el Centre de Formació d'Aprenents, el centre Liceu Comte de Foix amb estudis d'electromecànica, comptabilitat i d'hosteleria i restauració. I finalment, en el sistema educatiu espanyol, amb l'escola Janer.

Pel que fa a la població universitària, en el 2005 el 54,90% dels andorrans van cursar els seus estudis a Espanya, el 15,43% a França i el 29,16% a Andorra (xifra que està augmentant en els darrers anys).

Mercat de treball

L'evolució de la tendència del nombre de llocs de treball continua sent positiva, amb un 3,62% respecte l'any anterior, similar al creixement de l'any 2005 respecte el 2004 que fou del 3,73%.

Llocs de treball (Mitjana anual)		2002	2003	2004	2005	2006
Llocs de treball		44.058	46.537	48.738	50.556	52.385
Nombre d'assalariats		37.516	39.373	41.087	42.417	43.380

Font: Butlletí mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

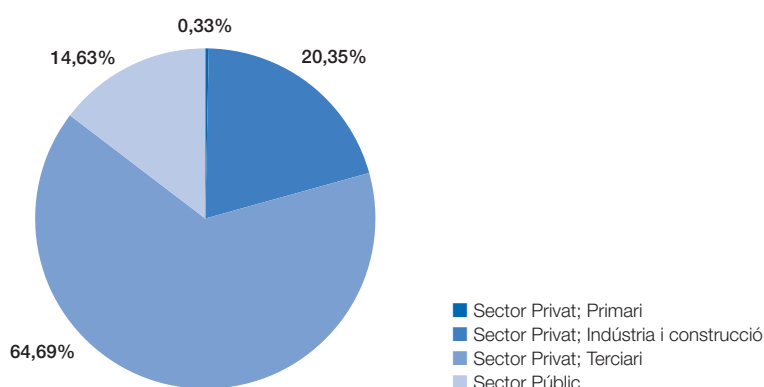
Així mateix, pel que fa al nombre d'assalariats, l'increment ha estat del 2,27% davant de l'increment del 3,23% que es va produir durant l'exercici 2005.

Analitzant les xifres d'assalariats a la CASS, podem observar com el 64,69% dels assalariats estan distribuïts en el comerç, la construcció, l'hoteleria i les activitats immobiliàries i de lloguer. Així mateix, el 14,63% dels assalariats pertanyen al sector públic que inclou l'Administració Pública i Seguretat Social, les activitats sanitàries, educació i organismes extraterritorials. El sector financer representa el 3,59% dels assalariats.

Analitzant l'evolució de la representativitat dels assalariats per activitats econòmiques, el major increment durant l'any 2006 l'ha experimentat les activitats immobiliàries i de lloguer en un 10,38%, seguit de l'Administració Pública i Seguretat Social i de les activitats sanitàries en un 7,49%. Finalment, senyalar l'estancament que pot marcar una tendència negativa en l'evolució del nombre d'assalariats en el comerç i l'hoteleria amb un augment del 0,42%, malgrat continuar sent dues de les principals activitats econòmiques per nombre d'assalariats.

A continuació es detalla la distribució d'assalariats per sectors econòmics durant l'any 2006.

Distribució dels assalariats per sectors 2006

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Durant el 2006 les matriculacions a la CASS han estat de 5.120, fet que denota una activitat i una rotació important de personal, si bé suposa una disminució molt sensible, del 12,5% inferior respecte a l'any anterior, i confirma la davallada de les matriculacions experimentades en els darrers exercicis (2005: -0,4%, 2004: -0,2%, 2003: -5,6%), en relació directa amb l'alentiment de varis sectors econòmics.

Adicionalment, com podem veure en la taula següent, la taxa d'ocupació andorrana supera per vuit punts la de l'Europa dels 27. Destacar que el Principat d'Andorra no contempla la prestació d'atur per a aquells treballadors que perden la seva feina de forma temporal o definitiva, i per tant, queden privats del seu sou.

Taxa d'ocupació (Percentatge)				
	ANDORRA		UE- 27	
	2005	2006	2005	2006
Taxa d'ocupació (*)	73,80	72,79	63,40	64,30 ⁽¹⁾
(*) Població assalariada sobre la població de 15 a 64 anys				
(1) Valor provisional segons Eurostat				
Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social, Eurostat i Banc d'Espanya				

L'elevada presència d'activitats terciàries a l'economia i, sobretot, de les vinculades al turisme comporta l'existència d'uns models de contractació flexibles i d'una estacionalitat d'ocupació.

Evolució dels salaris

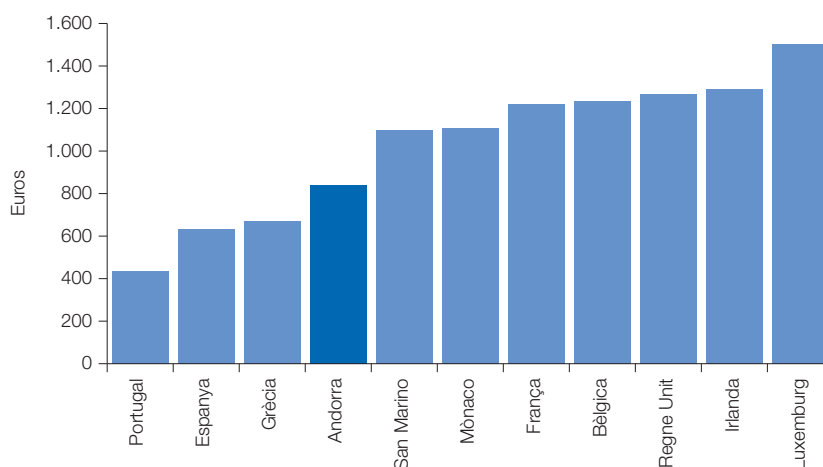
En el cas de l'economia andorrana, a diferència del que succeeix en altres països del nostre entorn, no existeix un procés de negociació col·lectiva que estableixi anualment els nivells salarials. Tot i això, és el Govern d'Andorra qui estableix el salari mínim per hora a escala nacional.

A continuació podem observar l'evolució del salari mínim, així com del salari mitjà de l'economia del Principat des de l'any 1995 fins a l'actualitat. Es pot apreciar que el salari mínim ha experimentat un augment sostingut durant els darrers exercicis, fins assolir la xifra mitjana de 838 euros mensuals per a l'exercici 2006. Aquest increment sostingut en els darrers anys també es reflecteix en l'evolució del salari mitjà que ha experimentat un creixement més que proporcional al dels salari mínim, experimentant un creixement sostingut en termes reals. La taxa de creixement dels salaris ha experimentat durant el 2006 un lleuger retrocés, no obstant, s'ha mantingut en una línia similar als valors obtinguts en anys anteriors, sent el valor mitjà d'aquesta taxa en el període 2000-2005 del 5,4%.

Evolució salaris mitjans i salaris mínims d'Andorra (Euros mensuals)						
	1995	2001	2004	2005	2006	Var. % 05-06
Salaris mitjans	1.021	1.317	1.531	1.619	1.702	5,13%
Salaris mínims	616	725	783	813	838	3,08%
Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra						

El següent quadre mostra una comparativa dels salaris mínims al 2006 entre Andorra i altres països. Podem observar com Andorra es troba per sota de països com San Marino, Mònaco i Luxemburg, però té un salari mínim superior a Espanya o Portugal.

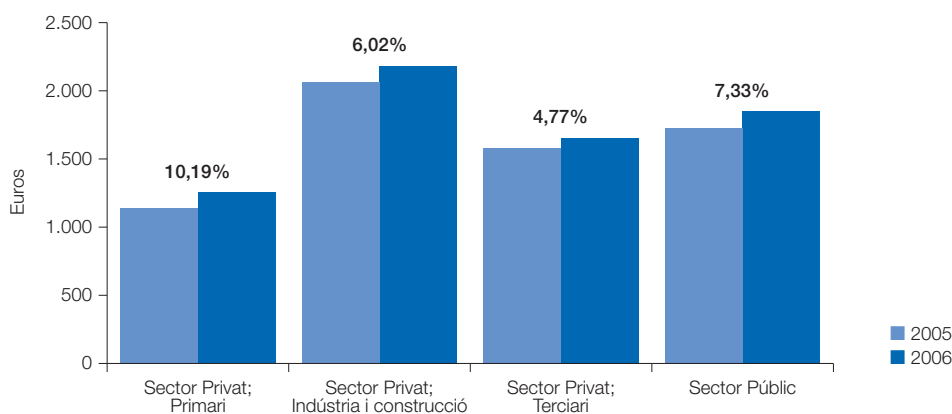
Salaris mínims 2006

Font: Eurostat i Servei d'Estudis d'Andorra - Ministeri de Finances

Seguint la tendència marcada en els darrers exercicis, els salaris mitjans per sectors han experimentat un augment real durant l'any 2006, enregistrant un augment en tots els sectors superior a l'IPC (3,7%); aquesta dada ens permet interpretar que les necessitats de l'economia andorrana en termes de mà d'obra han mantingut una pressió prou significativa en el mercat laboral com per produir una pujada dels salaris reals.

Evolució dels salaris mitjans per sectors

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Durant l'any 2006 el sistema financer i el sector de producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua són aquells subsectors on la mitja salarial ha estat més elevada, considerablement superior a la mitjana, sent de 3.719 euros i 2.919 euros, respectivament.

III.2. PRINCIPALS VARIABLES ECONÒMIQUES

Renda nacional i renda per càpita

Si bé Andorra no disposa d'una estimació oficial de la renda nacional, anualment algunes entitats privades fan estimacions d'aquesta dada macroeconòmica. Així, segons mostra el darrer estudi sobre Andorra publicat per l'agència de ratings Standard & Poor's (Estudi datat a 3 d'octubre de 2006, les dades seran actualitzades en el proper informe), l'evolució de la renda nacional per càpita dels darrers anys és com segueix:

Renda nacional i renda per càpita				
	2003	2004	2005	F2006 (*)
Renda nacional (milions d'euros)	1.865	2.020	2.208	2.406
Renda per càpita (euros)	25.788	26.274	28.106	29.621
Variació de la renda per càpita respecte de l'any anterior	10,84%	1,88%	6,97%	5,39%
(*) F: Forecast. Mitja del tipus de canvi anual EUR/USD				
Font: Informe Standard & Poor's				

Es mostra a continuació una anàlisi comparativa del producte interior brut per càpita amb els principals països europeus i amb els Estats Units i Japó. Com es pot comprovar, el PIB per càpita del Principat se situa per sobre de l'espanyol però per sota de països com Luxemburg, Suïssa o Estats Units.

PIB per càpita, 2006 (Euros)	
País	Saldo
Luxemburg ⁽²⁾	58.637
Suïssa	38.389
Estats Units	28.915
Andorra ⁽¹⁾	29.621
Japó	27.355
Alemanya	26.543
França	25.086
Espanya	15.084
Portugal ⁽²⁾	12.183
(1) Forecast Standard & Poor's	
(2) Dades provisionals	
Font: FMI	

Índex de preus de consum

L'evolució dels preus durant l'any 2006 va mantenir una pauta de moderació a la zona euro i a la majoria dels països que l'integren, de manera que, per al conjunt d'aquesta zona, l'increment de preus va ser del 2,20%, valor quasi idèntic al registrat l'exercici anterior.

Pel que fa al Principat d'Andorra, l'índex de preus al consum de l'any 2006 es va tancar en el 3,69%. Dades molt positives segons el Ministeri de Finances ja que mostren que l'aplicació generalitzada de l'impost indirecte sobre serveis (ISI) durant el primer any ha afectat només el 0,9% l'IPC. La baixada dels preus del petroli ha estat decisiva per l'assoliment d'un IPC contingut.

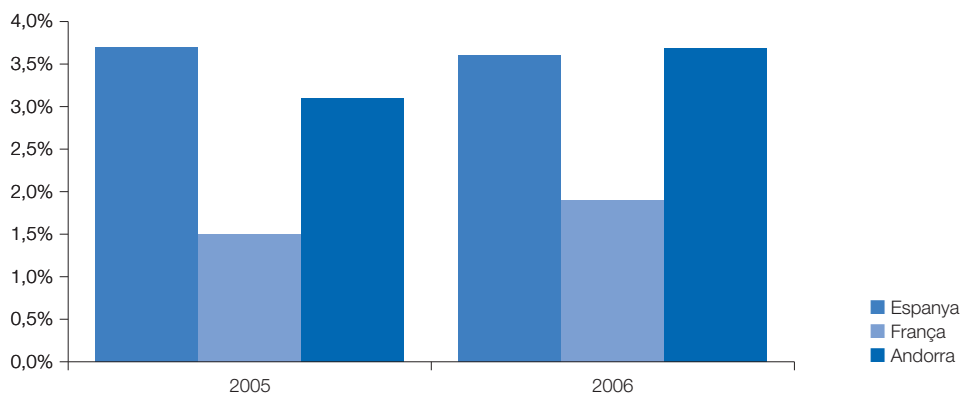
L'índex de preus al consum del gràfic següent és la mitjana anual de l'IPC harmonitzat on es constata el fet que l'IPC d'Andorra, l'any 2006, és superior a la mitjana de la zona euro. Així mateix, l'IPC interanual és del 3,20%.

IPC harmonitzat interanual 2006	
Andorra	3,69%
Espanya	3,60%
Portugal	3,10%
Irlanda	2,70%
Luxemburg	2,70%
Itàlia	2,20%
França	1,90%
Alemanya	1,80%
Zona Euro	2,20%
Estats Units	3,20%
Regne Unit	2,30%
Suïssa	1,00%
Japó	0,20%

Font: FMI i Servei d'Estudis d'Andorra - Ministeri de Finances

A continuació es mostra un detall de l'evolució de l'índex de preus al consum en els darrers dos exercicis d'Andorra, França i Espanya:

Evolució de la inflació a Andorra, Espanya i França

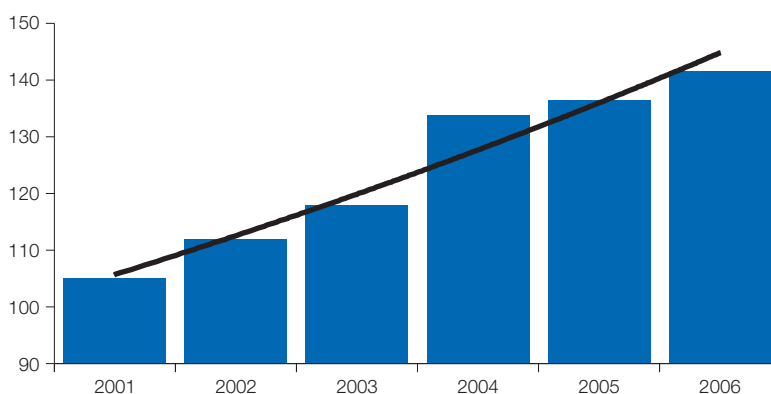
Font: FMI i Servei d'Estudis d'Andorra - Ministeri de Finances

L'exercici 2006 ha experimentat un increment de preus al consum del 3,69%, molt semblant a l'exercici anterior que fou del 3,10%. El grup "Habitatge" i "Transport" continua la seva tendència a la baixa ocasionada principalment per la disminució del preu del petroli. Així mateix, el grup "Restauració" és un dels que ha experimentat el major increment de preus durant aquest exercici, una part significativa d'aquest increment pot atribuir-se a la implantació generalitzada de l'impost indirecte sobre serveis (ISI).

Consum d'energia elèctrica

El consum d'energia elèctrica és un indicador que permet estimar l'evolució de l'activitat de l'economia d'un país. A continuació, es mostra l'evolució d'aquest dels darrers sis exercicis.

Variació consum energia (base 100=1999)

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

A partir del gràfic anterior podem observar que en el seu conjunt, el consum s'ha incrementat un 3,77% en relació amb el consum de l'exercici 2005 (essent de 555.623 Mw/h).

Els nuclis del total de consum més significatius es concentren, fonamentalment, en l'àmbit domèstic, amb un 15,26% i en el sector serveis, on destaquen la distribució amb un 13,81%, i l'hoteleria i restauració amb un 12,64%. Aquest fet confirma, una vegada més, que el sector terciari és un dels principals pilars de l'economia del país.

Telecomunicacions

Els darrers anys, els serveis de telecomunicacions han vist com el nombre d'abonats creixia, especialment el de telefonia mòbil, en línia amb el desenvolupament que aquest sector ha tingut als Estats veïns.

Abonaments a serveis de telecomunicacions 2006

(Unitats)

	2002	2003	2004	2005	2006
Telefonia fixa	43.561	45.065	45.348	45.653	46.271
Línies telefòniques	34.922	35.171	35.040	35.178	35.790
Canals XDSI	8.639	9.894	10.308	10.475	10.481
Telefonia mòbil	32.790	51.893	58.366	61.212	66.556
Mobiland contracte	31.325	33.796	33.733	34.773	36.337
Mobiland Clic Prepagament	1.465	18.097	24.633	26.439	30.219
Línies de dades	657	681	679	678	659
Línies commutades	197	201	219	222	223
Línies especialitzades	460	480	460	456	436
Capacitat total contractada en Kbps	-	199.277	257.266	291.413	332.180
ADSL	1.148	3.601	6.282	8.121	12.539

Nota: Dades del mes de desembre de l'any corresponent

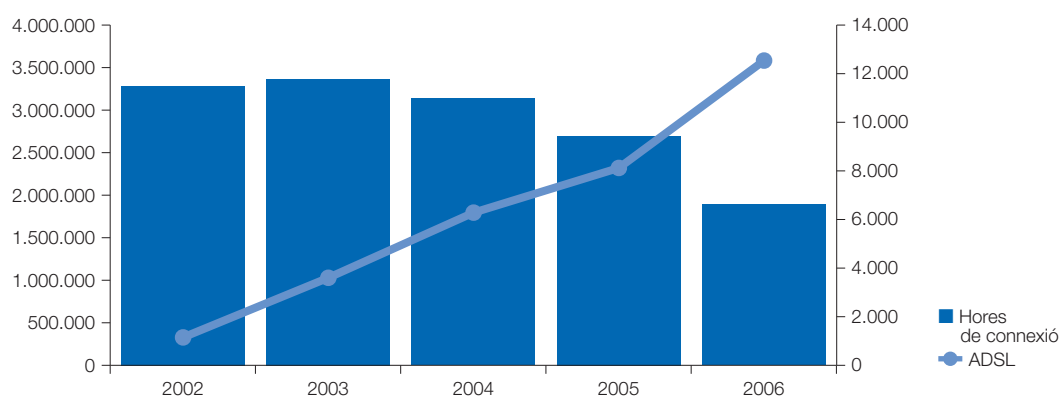
Font: Servei de Telecomunicacions d'Andorra

La taxa de penetració de la telefonia fixa sobre la població durant l'any 2006 ha estat de 57%, superior a la xifra enregistrada a Espanya, del 42%, però inferior a la francesa del 61%. Per altra banda, la taxa de penetració de la telefonia mòbil sobre la població d'Andorra durant aquest exercici ha assolit el 82%, exactament la mateixa xifra enregistrada a França, ambdues inferiors al 103% assolit a Espanya.

El nombre de contractes de telefonia mòbil és una dada representativa del consum de les economies contemporànies; en aquest sentit cal senyalar l'increment del 8,73% experimentat durant l'any 2006 que és gairebé un 80% superior a l'increment experimentat en l'exercici anterior.

En el 2006, seguint la tendència iniciada el 2004, les hores de connexió han experimentat una disminució del 29%, ocasionada per l'efecte substitució que ha generat un creixement molt significatiu de les altes en abonaments ADSL, en detriment de les connexions via analògica que són la base del càlcul d'hores de connexió detallat anteriorment. En aquest sentit, cal assenyalar que la taxa de penetració d'internet ADSL sobre la població andorrana és gairebé del 16%, superior a la xifra del 12% assolida a Espanya, ambdues inferiors al 20% francès.

Evolució hores de connexió Internet

Font: Servei de Telecomunicacions d'Andorra

Matriculació de vehicles i carburants

Una altra variable a considerar, és la matriculació de vehicles, indicador de consum representatiu de la demanda interior de l'economia andorrana. El nombre de matriculacions de vehicles a Andorra (que inclou les matriculacions de ciclomotors, vehicles especials i motos de neu) ha experimentat una disminució del 14,82%, si bé la disminució en termes del valor de les importacions ha estat menor, sent del 10,30% respecte de l'exercici 2005, tot i mantenint-se en una xifra elevada de 5.769 per comparació amb la població total.

Aquesta disminució ha estat ocasionada per la baixada de vendes dels vehicles mitjans, mentre que s'han mantingut les dels cotxes de gamma alta.

Vehicles matriculats

	2002	2003	2004	2005	2006	Var. (%) 05-06
Vehicles totals	5.975	6.441	7.107	6.773	5.769	(14,82%)

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Un altre dels indicadors de consum que cal tenir en compte són les importacions de carburants. Aquestes han disminuït en un 5,31% respecte l'exercici anterior, degut principalment, a la disminució del diferencial de preus respecte als països veïns, així com a la disminució de consum de fuel domèstic experimentada puntualment durant el darrer trimestre d'aquest exercici com a conseqüència de la excepcional situació climatològica que ha marcat aquest darrer hivern.

Importació de carburants

(Litres)

	2002	2003	2004	2005	2006	Var. (%) 05-06
Gasolina sense plom	46.959.081	43.313.085	42.419.116	40.038.113	36.218.624	(9,54%)
Gas-oil locomoció	92.586.915	94.525.542	102.407.277	105.204.653	106.993.438	1,70%
Fuel domèstic	62.549.565	65.345.942	69.351.623	73.243.794	63.589.706	(13,18%)
Olis de motor	252.371	162.892	-	-	-	-
Querosé i carbureactors	159.500	60.600	-	10.560	101.093	-
TOTAL	202.507.432	203.408.061	214.178.016	218.497.120	206.902.861	(5,31%)

Font: Servei d'Estudis d'Andorra - Ministeri de Finances

III.3. EL SECTOR PÚBLIC

El sector públic andorrà està constituït per l'Administració Central, set administracions comunals (una per a cadascuna de les set parròquies en què és divideix el territori andorrà, equivalents als ajuntaments) i les entitats parapúbliques.

Administració central

El pressupost del Govern per a l'any 2007 és de 387.555 milers d'euros, un 13,82% més que l'any 2006. Aquest increment ve generat per l'augment dels ingressos procedents dels impostos que es preveu que serà un 30% superior al pressupost de l'exercici anterior. Aquest increment significatiu en ingressos procedents de la recaptació d'impostos es deu principalment a un augment del 26% en la recaptació dels impostos indirectes, així com a la creació de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries, impost directe que ha entrat en vigor el 2007. Així mateix, el creixement dels ingressos per impostos indirectes és fruit de la implementació generalitzada de l'impost indirecte sobre serveis (ISI) que entrà en vigor al 2006, però que a efectes pressupostaris no s'ha liquidat fins el primer trimestre de 2007 ja que sent el 2006 el primer any d'implementació no s'han efectuat pagaments a compte durant aquest any.

En quant a les partides de despeses, la importància relativa de les partides d'inversió i despeses no han variat de manera significativa, si bé cal destacar la disminució en termes relatius del pes de les despeses de funcionament respecte al total de despeses i inversions pressupostades.

Pressupost de l'Administració Central (Milers d'euros)				
	Pressupost 2006	% s/total	Pressupost 2007	% s/total
Total ingressos	340.496	100,00%	387.555	100,00%
Impostos directes	-	-	11.072	2,86%
Impostos indirectes	257.782	75,71%	323.818	83,55%
Altres ingressos	35.557	10,44%	35.870	9,26%
Variació actius financers, nets	117	0,03%	121	0,03%
Variació passius financers, nets	47.041	13,82%	16.674	4,30%
Total despeses i inversions	340.496	100,00%	387.555	100,00%
Inversions	111.136	32,64%	126.421	32,62%
Transferències	97.139	28,53%	117.877	30,42%
Despeses de funcionament	123.795	36,36%	128.726	33,21%
Despeses financeres	7.914	2,32%	14.414	3,72%
Actius financers	501	0,15%	105	0,03%
Passius financers	12	-	12	-

Font: Butlletí Oficial del Principat d'Andorra - Govern d'Andorra

El deute públic del Principat d'Andorra és generat pel Govern i els comuns. Al finalitzar el 2006, el deute financer del Govern era d'aproximadament 260 milions d'euros, xifra que representa un 13% de la renda nacional del Principat.

Igual que en exercicis anteriors, Andorra compleix els criteris de Maastricht en quan a màxim del 60% del deute públic sobre el producte interior brut, si bé el dèficit públic supera el 3% del PIB.

Entitats parapúbliques

Les entitats parapúbliques són un grup d'entitats que gestionen serveis públics i altres matèries, que són propietat íntegrament pública i inclouen a nivell sanitari i social (Centre Hospitalari Andorrà, Servei Andorrà d'Atenció Sanitària, residències de la tercera edat i Caixa Andorrana de Seguretat Social) com en sectors de subministres d'energia i telecomunicacions (Servei de Telecomunicacions d'Andorra i Forces Elèctriques d'Andorra); l'Institut Nacional Andorrà de Finances, Centre Nacional d'Informàtica d'Andorra; Radio i Televisió d'Andorra.

Totes han acompanyat amb èxit el dinamisme de l'empresa parapública que ha fet possible el significatiu creixement econòmic que ha experimentat Andorra en els darrers anys.

La comparativa dels pressupostos dels anys 2006 i 2007 d'aquestes entitats és la següent:

Pressupostos de despesa de les entitats parapúbliques andorranes			
(Milers d'euros)			
	2006	2007	Var. (%) 06-07
Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA)	48.386	73.338	51,57%
Servei de Telecomunicacions d'Andorra (STA)	83.753	89.002	6,27%
Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS)	36.616	41.408	13,09%
Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS)	205.840	215.004	4,45%
Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF)	2.482	2.875	15,81%
Residència Solà d'Enclar	1.273	1.318	3,57%
Institut d'Estudis Andorrans (IEA)	873	1.169	33,86%
Universitat d'Andorra (UdA)	2.686	2.784	3,63%
Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya (EFPEM)	465	444	(4,48%)
Ramaders d'Andorra	1.424	1.533	7,65%
Ràdio i Televisió d'Andorra (RTVA)	4.650	4.838	4,04%
TOTAL	388.448	433.713	11,65%

Font: Butlletí Oficial del Principat d'Andorra - Govern d'Andorra

Administracions comunals

Els comuns d'Andorra obtenen els seus ingressos anuals de les transferències que reben del Govern d'Andorra, i recursos per recaptació pròpia i altres ingressos. A continuació es mostra un detall dels principals capítols que componen els pressupostos d'ingressos i despeses comunals per a l'any 2007.

Pressupostos de les administracions comunals per a l'any 2007

(Euros)

	Canillo	Encamp	Ordino	La Massana	Andorra la Vella	Sant Julià de Lòria	Escaldes-Engordany
Total ingressos	17.370.265	37.828.789	18.917.081	20.358.006	48.661.400	16.403.085	35.180.845
Transferències	6.561.000	6.980.060	6.362.964	6.820.640	12.513.335	7.085.981	11.052.509
Recaptació pròpia i altres	10.809.265	30.848.597	12.554.117	13.537.366	31.476.160	8.855.002	18.493.208
Passius financers	-	48	-	-	4.671.905	462.103	5.635.128
Actius financers	-	84	-	-	-	-	-
Total despeses i inversions	17.370.265	37.828.789	18.917.081	20.358.006	48.661.400	16.403.085	35.180.845
Inversions	6.445.000	10.985.445	6.676.228	6.784.531	19.271.140	4.883.662	16.058.492
Despeses de funcionament	5.349.540	20.811.326	7.681.117	10.647.358	27.260.016	9.760.232	15.902.439
Transferències	691.600	1.985.933	546.016	837.818	786.744	434.191	577.757
Despeses financeres	555.000	794.203	358.500	475.906	728.500	325.000	1.040.157
Actius financers	-	48	-	1.200.000	-	1.000.000	-
Passius financers	4.329.125	3.251.835	3.655.220	412.393	615.000	-	1.602.000
Resultat pressupostari	-	-	-	-	-	-	-

Font: Butlletí Oficial del Principat d'Andorra - Govern d'Andorra

L'epígraf de "recaptació pròpia i altres" representa el 63% dels ingressos totals i està compost majoritàriament per la recaptació d'impostos i taxes per part de les administracions comunals. Les taxes de caràcter general representen un 51% de la recaptació pròpia dels comuns, el 19% provenen dels ingressos patrimonials, el 18% dels impostos indirectes sobre activitats econòmiques i béns immobles, majoritàriament, i el 12% dels impostos directes sobre transmissions patrimonials.

Així mateix, les transferències de l'Administració central representen un 29% dels ingressos totals. Mentre que les inversions comunals representen el 37% del total de despeses i inversió dels pressupostos comunals.

III.4. ELS SECTORS ECONÒMICS

Introducció

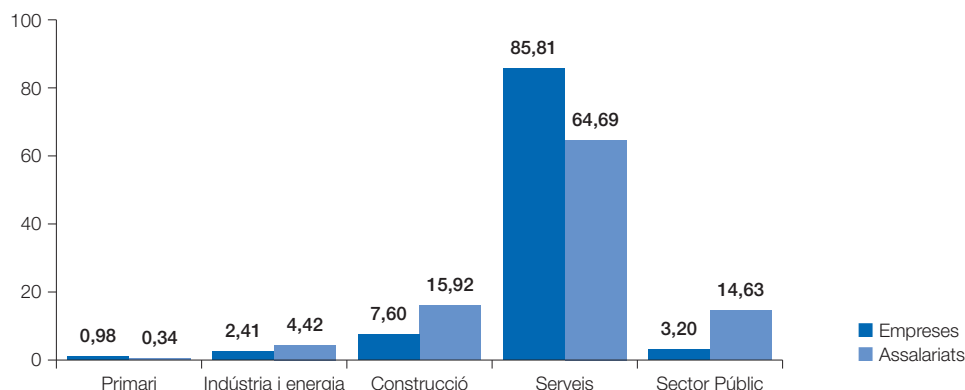
Fins a començament del segle XX, l'economia del Principat era de subsistència, basada en l'agricultura, la ramaderia i el comerç. Va ésser a partir de la Segona Guerra Mundial que l'economia andorrana va començar a créixer de manera significativa, induïda en part pel mateix ritme de creixement dels estats veïns.

Aquest desenvolupament s'ha reflectit en una economia basada principalment en els sectors turístic i comercial, que han crescut gràcies a unes característiques climàtiques i geogràfiques propícies per a aquests sectors, altament dependents del sector exterior, i que han induït també el desenvolupament del sector de la construcció.

La informació disponible al Principat no ens permet analitzar la contribució de cada sector al producte interior brut (PIB), per aquest motiu, l'anàlisi de l'estructura productiva s'ha de dur a terme mitjançant la informació que s'extreu de les dades d'ocupació assalariada, que ja han estat analitzades en l'apartat de composició per sectors de la població assalariada.

El Principat d'Andorra té 8.699 empreses que ocupen un total de 43.380 persones. En l'estructura empresarial predomina la petita empresa. El gràfic següent ens mostra clarament que el sector serveis té un pes rellevant en l'estructura empresarial andorrana representant-ne un 85,81%, percentatge que és també superior al de totes les economies europees desenvolupades. La construcció ocupa el segon lloc amb un 7,60% i el sector públic un 3,20%, mentre que la indústria i les activitats primàries tenen un pes molt més reduït.

Distribució de les empreses i assalariats per sectors 2006 (en %)

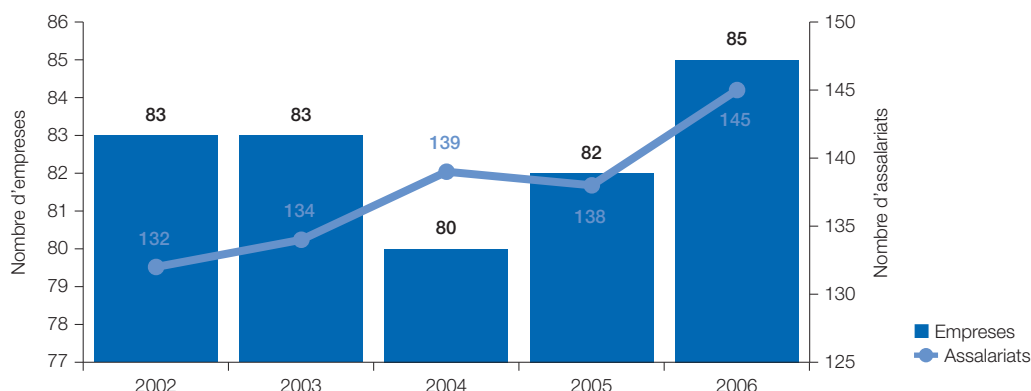
Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social i Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Sector primari

A partir de la segona meitat del segle XX fins la dècada dels noranta s'ha produït una regressió del sector primari dins l'economia fins arribar a l'estabilitat dels darrers anys, amb una ocupació de poc més del 0,30% del total de la població assalariada, i quasi l'1% del total de les empreses. Tanmateix, alguns segments concrets d'activitat tenen un cert pes econòmic, principalment el cultiu del tabac i la ramaderia.

El gràfic següent ens mostra l'evolució des de l'any 2002 de l'ocupació mitjana i del nombre mitjà d'empreses del sector primari.

Evolució del nombre mitjà d'empreses i assalariats del sector primari

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social i Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Cal remarcar que malgrat que la importància d'aquest sector sigui cada cop menys rellevant, els països desenvolupats apliquen constantment més esforços al manteniment o a la recuperació del sector primari, ja que en aquests països s'ha passat de veure'l, solament com un sector productiu a considerar-ho a més un factor imprescindible per a la preservació del medi natural.

En aquest sentit, al Principat i des de l'Associació de Pagesos i Ramaders i el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, s'impulsa la ramaderia mitjançant ajudes i un suport ferm a l'experiència pilot de producció de carn de vedella del país.

Sector secundari

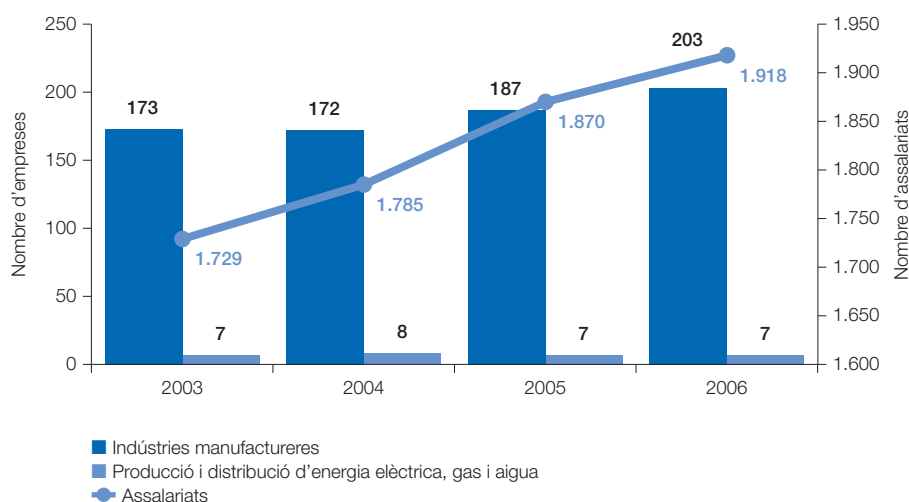
Indústria i energia

Pel que fa a la indústria i energia, també manté un baix pes relatiu en l'estructura productiva del país. Els afiliats a la Seguretat Social enquadrats en les indústries manufactureres i les de producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua representen un 4,42% de la mà d'obra total.

El sector energètic andorrà està estretament lligat al context internacional i en particular als països veïns, vista la gran dependència exterior pel que fa a les seves fonts de subministrament. L'electricitat representa una cinquena part del consum energètic del país i se n'importa més del 80% d'Espanya i França. El sector elèctric és un sector no liberalitzat on Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) és l'únic productor i importador d'electricitat del país i subministra a la resta de distribuïdors del país com són Nord Andorrà, SA, Mútua Elèctrica de Sant Julià, Societat Explotadora i Repartidora del Comú d'Encamp, SA i Unió Elèctrica d'Encamp.

El sector manufacturer es caracteritza per una feble demanda interior, una escassa mà d'obra especialitzada i un augment de la competència dels costos de producció. En el gràfic següent es mostra el lleuger creixement del sector durant el 2006.

Evolució del nombre mitjà d'empreses del sector secundari: Indústria i energia

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social i Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Les indústries que tenen un pes específic dins el sector són les relacionades amb els productes alimentaris i begudes, fabricació de fusta, arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats a més de les relacionades amb la producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua.

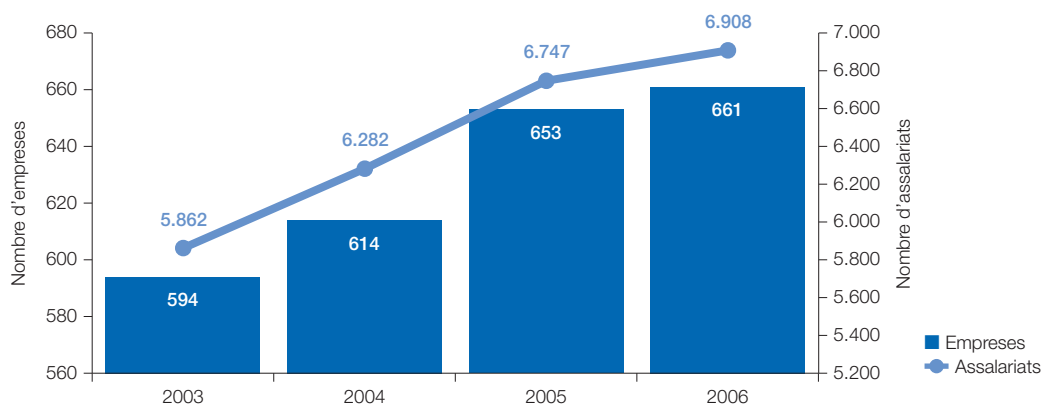
En l'estructura empresarial del sector predomina la petita empresa. Així, aproximadament el 54,28% de les empreses té 5 o menys treballadors i només el 9,04% compta amb una plantilla superior als 25 assalariats.

Construcció

El sector de la construcció ha mostrat un canvi de tendència i posa de manifest que tot i mantenir-se com un dels pilars de l'economia andorrana, està experimentant una desacceleració que es reflecteix en un creixement molt més lleuger que l'experimentat en els darrers anys.

El sector de la construcció concentra el 15,92% dels assalariats i el 7,60% de les empreses del país.

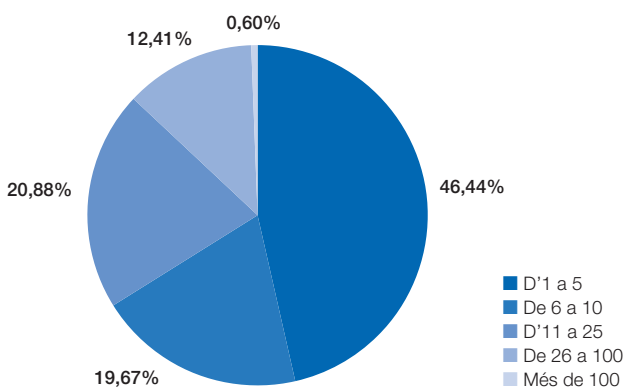
Evolució del nombre mitjà d'empreses i d'assalariats del sector secundari: Construcció

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social i Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

L'estructura empresarial del sector es compon principalment per les petites empreses, a falta de grans grups constructors. Així, quasi la meitat de les empreses tenen 5 o menys treballadors, mentre que només el 12,41% té una plantilla superior als 25 assalariats.

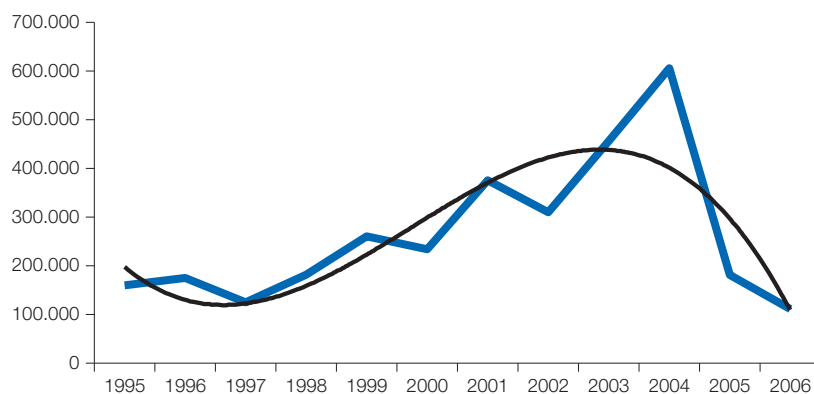
Distribució de les empreses de construcció per nombre d'assalariats 2006

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

El sector de la construcció ha presentat un desenvolupament molt important durant els darrers 10 anys, ja que des del 1995 fins ara ha duplicat la riquesa generada. No obstant, cal tenir en compte que el pic de la tendència mostrada en el gràfic següent va produir-se durant l'any 2004 generada per la moratòria de maig del 2003.

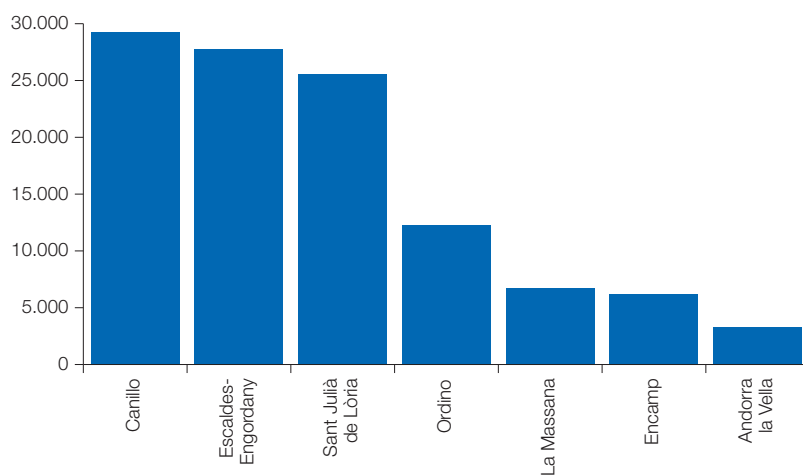
Superfície total autoritzada per construccions. 1995-2006 (m²)

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

En el següent gràfic podem observar el fort nivell de construcció de Canillo amb 29.291 metres quadrats, Escaldes-Engordany amb 27.734 metres quadrats seguint Sant Julià de Lòria amb 26.611 metres quadrats de construcció autoritzats durant l'exercici 2006.

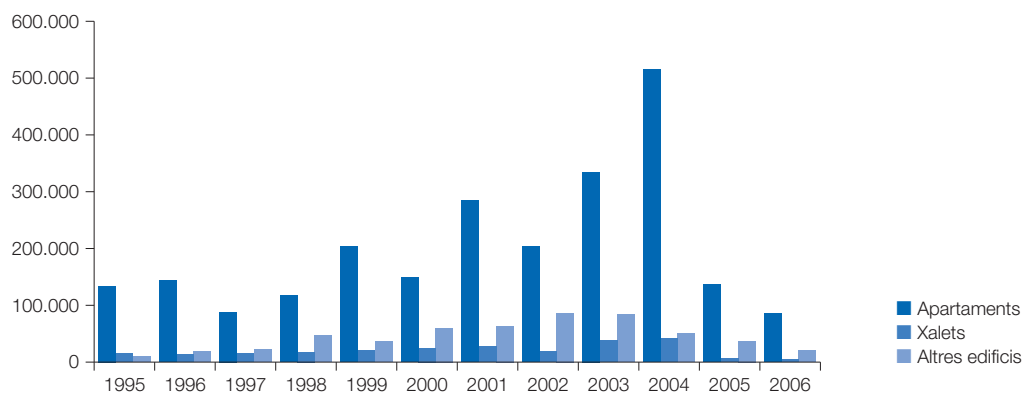
Metres quadrats de construcció autoritzats 2006

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

El quadre següent mostra els metres quadrats autoritzats per tipus de construcció:

Superfície autoritzada per a construccions, segons tipus d'ús. 1995-2006 (m²)

Font: Ministeri d'Urbanisme i Ordenament Territorial

Altres edificis com són despatxos, magatzems i hotels han perdut pes específic respecte el 2005 en detriment dels “apartaments” els quals suposen quasi un 1,67% més sobre el total de superfície autoritzada respecte el període anterior.

Sector terciari: Serveis

L'absència de primeres matèries i fonts d'energia, ha fet orientar l'economia cap a l'exterior i a donar preferència a les activitats de serveis, bàsicament el turisme, el comerç, l'hoteleria i les finances, en detriment de les de transformació.

El sector terciari és el sector capdavanter de l'economia andorrana, amb una ocupació mitjana de 34.409 assalariats, el que representa aproximadament el 80% del total d'assalariats.

Com podem veure a continuació, durant el període 2005-2006 el nombre d'empreses i d'assalariats, en línies generals, ha augmentat.

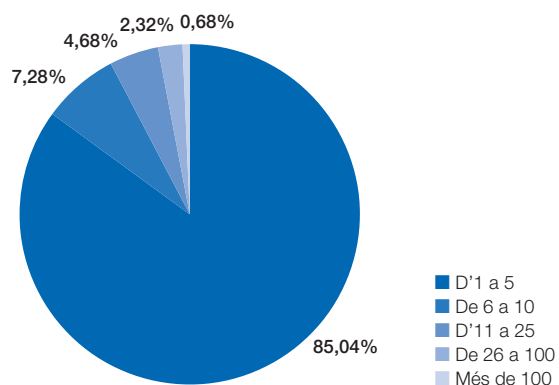
Nombre d'empreses i assalariats del sector terciari				
	2005	2006	% s/total 2006	Var. (%) 05-06
Nombre d'empreses	7.448	7.743	100,00%	3,96%
Comerç i reparació de vehicles de motor (. .)	1.435	1.453	18,77%	1,25%
Hoteleria	698	696	8,99%	(0,29%)
Transport, enmagatzematge i comunicacions	190	190	2,45%	-
Sistema financer	70	121	1,56%	72,86%
Activ. immobiliàries i de lloguer; serveis empresarials	720	754	9,74%	4,72%
Altres activ. socials i de serveis prestats a la comunitat; serveis personals	340	348	4,49%	2,35%
Llars que ocupen personal domèstic	3.076	3.340	43,14%	8,58%
Treball domèstic a la comunitat (comunitat de propietaris)	491	523	6,75%	6,52%
Declarant voluntari sense activitat (voluntaris)	206	40	0,52%	(80,58%)
Organismes extraterritorials	5	5	0,06%	-
Adm. pública, defensa i seguretat social obligatòria	29	44	0,57%	51,72%
Educació	38	43	0,56%	13,16%
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	150	186	2,40%	24,00%
Nombre d'assalariats	33.661	34.409	100,00%	2,22%
Comerç i reparació de vehicles de motor (. .)	11.404	11.454	33,29%	0,44%
Hoteleria	5.648	5.670	16,48%	0,39%
Transport, enmagatzematge i comunicacions	1.271	1.295	3,76%	1,89%
Sistema financer	1.510	1.559	4,53%	3,25%
Activ. immobiliàries i de lloguer; serveis empresarials	3.757	4.147	12,05%	10,38%
Altres activ. socials i de serveis prestats a la comunitat; serveis personals	2.352	2.450	7,12%	4,17%
Llars que ocupen personal domèstic	1.245	1.262	3,67%	1,37%
Treball domèstic a la comunitat (comunitat de propietaris)	254	196	0,57%	(22,83%)
Declarant voluntari sense activitat (voluntaris)	269	29	0,08%	(89,22%)
Organismes extraterritorials	9	9	0,03%	-
Adm. pública, defensa i seguretat social obligatòria	4.030	4.332	12,59%	7,49%
Educació	610	632	1,84%	3,61%
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	1.302	1.374	3,99%	5,53%

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social i Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Tal com es pot comprovar en els quadres anteriors, el sector terciari agrupa principalment activitats i serveis relacionats amb el comerç i el turisme. Tot i això, s'inclouen dins el sector terciari, activitats significativament importants com l'administració pública, les professions lliberals i el sector financer.

L'estructura empresarial del sector es compon principalment per petites empreses. Així, un 85,04% de les empreses tenen 5 o menys treballadors, mentre que el 2,32% té una plantilla superior als 25 assalariats i només el 0,68%, més de 100 treballadors.

Distribució de les empreses de serveis per nombre d'assalariats 2006

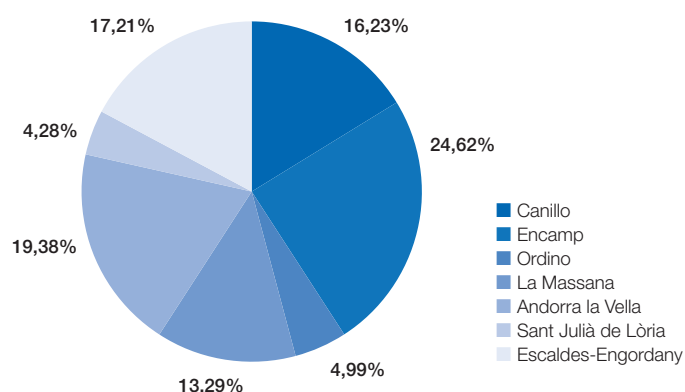
Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Turisme

El comerç, tal i com ha estat comentat anteriorment, és una de les activitats clau de l'economia del Principat que es complementa i està directament correlacionada amb el turisme.

En l'oferta d'allotjament del 2006, els hotels representen un 68,03% en les activitats relacionades amb el sector turístic per sobre dels hostals o residències, pensions, apartahotels i apartaments turístics. Podem parlar de 294 establiments hotelers amb una capacitat total de 38.957 llits, que es distribueixen per parròquies tal i com es mostra en el següent gràfic.

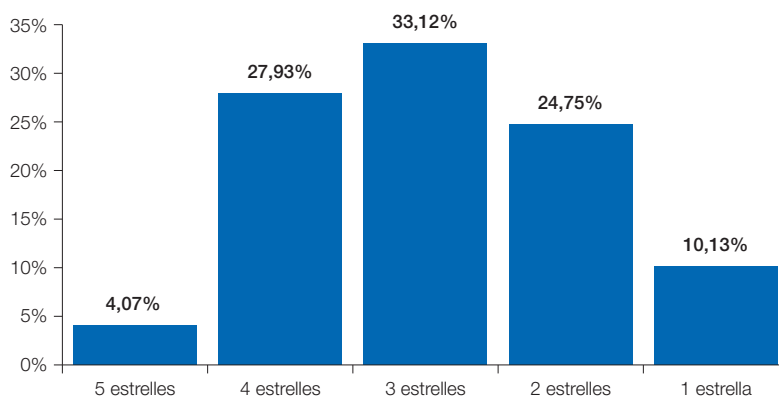
Distribució de les habitacions hoteleres per parròquies 2006

Font: Ministeri de Turisme i Medi Ambient. Departament de Turisme

L'ampliació de l'oferta hotelera dels darrers anys s'ha produït bàsicament en els segments més elevats de qualitat com a resposta a un dels objectius estratègics fonamentals del sector turístic andorrà que és atreure turisme de qualitat.

Distribució dels llits per categories 2006

Font: Ministeri de Turisme i Medi Ambient. Departament de Turisme

Un dels indicadors més rellevants per a valorar la dinàmica global de l'activitat turística és el nombre total de visitants que rep el país durant un any, l'evolució d'aquest indicador que es detalla a continuació evidencia una clara desacceleració del nombre de visitants durant el trienni 2004-2006. Aquesta davallada en el nombre de visitants, tant els que pernocten com els que només visiten el Principat sense allotjar-s'hi no necessàriament ha de ser negativa si la disminució en quantitat es veu compensada per un augment en qualitat.

Nombre de visitants

	2004	2005	2006	% s/total 2006	Var. (%) 05-06
Total	11.668.460	11.049.490	10.736.722	100,00%	(2,83%)
Turistes (1)	2.791.116	2.418.409	2.226.922	20,74%	(7,92%)
Excursionistes (2)	8.877.344	8.631.081	8.509.800	79,26%	(1,41%)
Frontera d'entrada					
Sant Julià de Lòria	7.087.423	6.831.168	6.731.560	62,70%	(1,46%)
Pas de la Casa	4.581.037	4.218.322	4.005.162	37,30%	(5,05%)
Nacionalitats					
Espanyols	6.558.158	6.321.568	6.237.954	58,01%	(1,32%)
Francesos	4.760.823	4.397.195	4.190.719	39,03%	(4,70%)
Resta de Nacionalitats	349.479	330.727	308.049	2,87%	(6,86%)

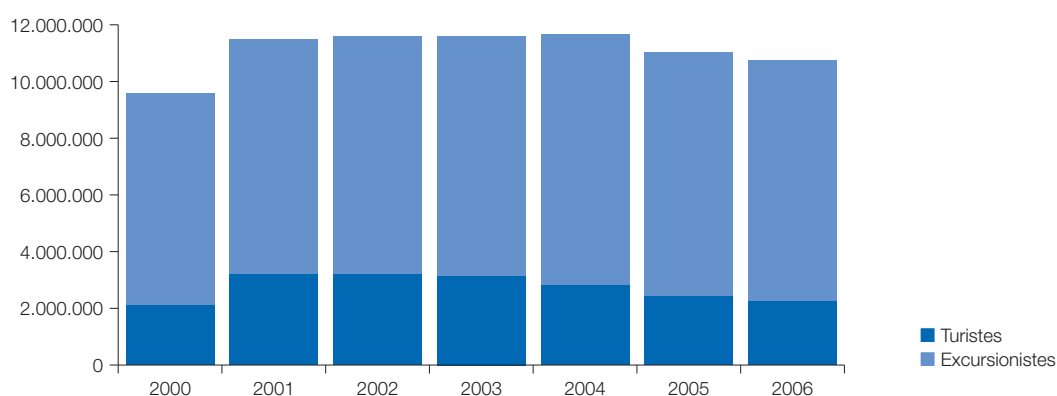
(1) Qualsevol visitant que passa més d'un dia al país

(2) Qualsevol visitant que només passa un dia al país

Font: *Bulletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra*

Com es detalla en el gràfic següent, l'evolució negativa en el nombre de visitants es va iniciar en el 2005, no obstant des del 2001 el nombre de visitants s'ha mantingut estable. Cal mencionar el fet que aquesta lleu disminució ha generat també un lleu desequilibri en la proporció d'excursionistes respecte als turistes, que són els que pernocten en el país, sent la tendència a la baixa més marcada en el segment turistes que en el d'excursionistes.

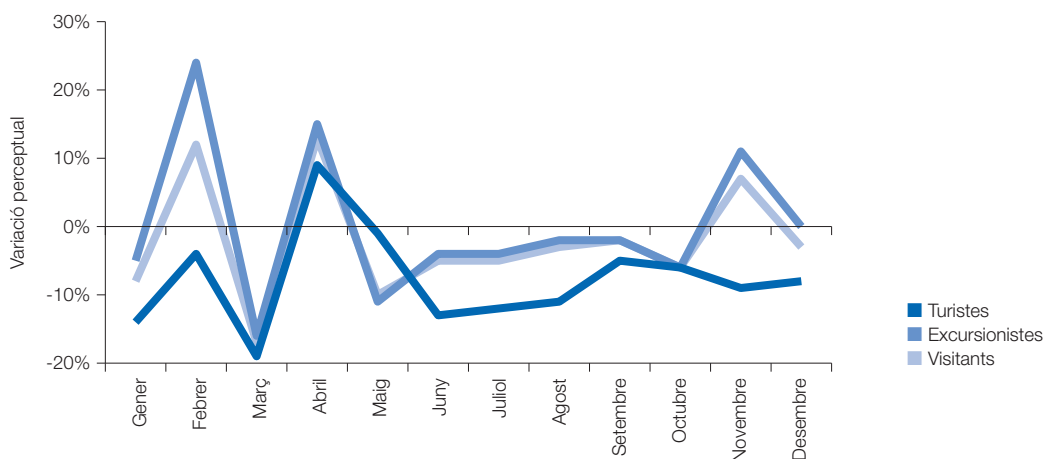
Evolució del nombre de visitants 2000-2006

Font: *Ministeri de Turisme i Medi Ambient. Departament de Turisme*

En el gràfic següent podem observar la variació del nombre de turistes i d'excursionistes rebuts mensualment durant l'any 2006 respecte el 2005.

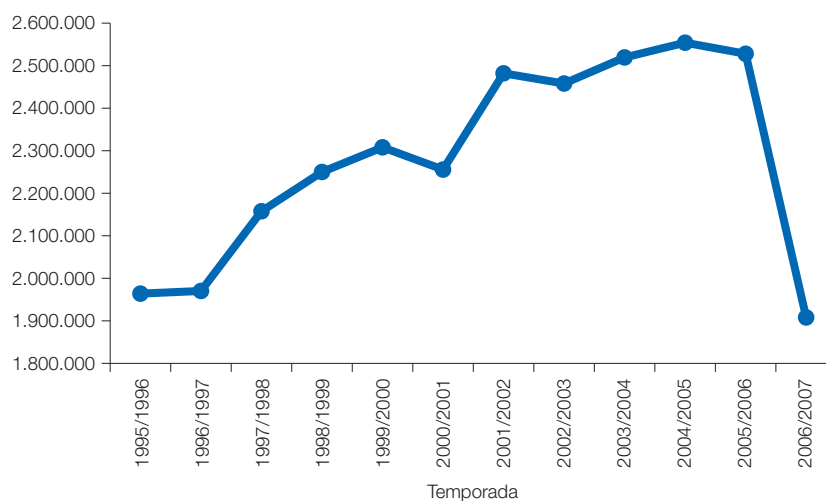
Variació visitants mensuals d'Andorra 2006

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Una altra de les variables significatives en l'anàlisi econòmic del sector turístic andorrà és el nombre total de dies d'esquí venuts pel conjunt de les pistes del país, concepte que fa referència al nombre de jornades d'esquí venudes per el conjunt de les estacions d'esquí andorranes durant la temporada d'esquí. Aquesta darrera temporada (2006-07) ha estat clarament marcada per les altes temperatures i la manca de precipitacions en forma de neu (fenomen que també ha tingut lloc a la resta d'estacions d'esquí europees), perjudicant així l'estat de la neu de les pistes d'esquí del Principat i per tant l'oferta que s'ha pogut oferir als turistes d'hivern. No obstant, tot i les adverses condicions meteorològiques les estacions d'esquí del Principat només han experimentat una davallada d'un 24% mentre que altres estacions d'esquí del Pirineu que tradicionalment són substitutius gairebé perfectes de l'oferta blanca andorrana han experimentat una disminució encara més forta. La temporada anterior (2005-06) les estacions d'esquí també van experimentar una disminució de l'1,02% de dies d'esquí respecte a la temporada 2004-05, tot i que la tendència dels últims deu anys amb condicions de meteorologia normals, ha estat clarament a l'alça, amb un increment acumulat del 28,72%, com podem veure en el gràfic següent.

Evolució del total dies d'esquí

Font: Ski Andorra

El Principat d'Andorra disposa del domini esquiable més gran dels Pirineus i un dels més grans d'Europa, amb més de 2.500 hectàrees esquiables, recollides en cinc estacions dotades de modernes instal·lacions.

Durant la temporada 2003/2004, les estacions d'esquí de Pas de la Casa-Grau Roig i Soldeu el Tarter van signar un acord comercial per unir les esmentades estacions, coneguda comercialment sota el nom de GRANDVALIRA. Si bé, fins a la data Andorra disposava del domini esquiable més gran dels Pirineus, d'ençà d'aquest acord, també disposa d'una de les estacions més importants del sud d'Europa.

Així mateix, a partir de la temporada 2004/2005, les estacions d'esquí de Pal-Arinsal i d'Ordino-Arcalís es van unir comercialment sota el nom de VALLNORD, amb la qual cosa es permet als clients gaudir de dues estacions amb un forfet únic.

En la taula següent s'exposa un detall d'infraestructures disponibles per a la pràctica d'aquest esport en tot el Principat, com també un resum de les seves característiques principals.

Infraestructures de les pistes d'esquí 2006

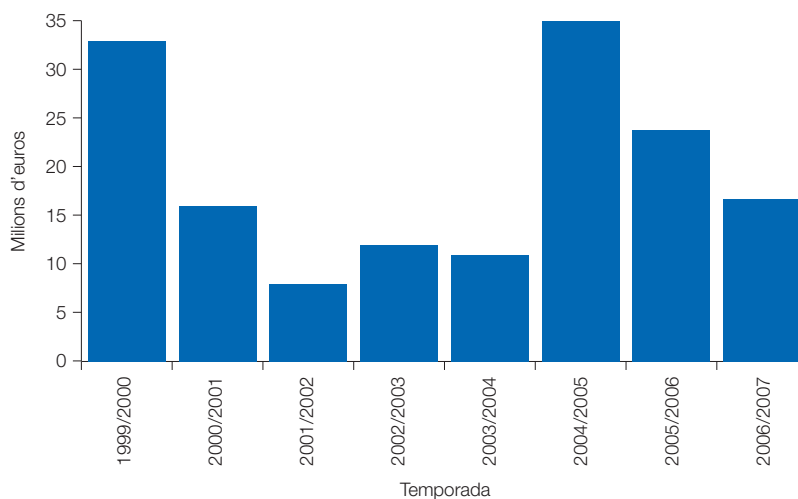
Estació	Km de pistes	Pistes	Canons	Remuntadors	Capacitat d'esquiadors / hora
Pal-Arinsal	63	42	300	30	35.700
Ordino-Arcalís	26	25	74	14	16.510
La Rabassa *	15	3	-	-	-
Pas de la Casa-Grau Roig/ Soldeu-El Tarter	193	110	1.008	66	100.700
TOTAL	297	180	1.382	110	152.910

(*) Pistes d'esquí de fons.

Font: Ski Andorra

Les estacions andorranes han realitzat importants inversions, especialment durant la temporada 2004-2005. Actualment el Principat disposa d'unes instal·lacions immillorables per a la pràctica de l'esquí. Un detall de les inversions realitzades durant els últims anys és com segueix:

Evolució de les inversions a les pistes d'esquí

Font: Ski Andorra

Comerç

La rellevància que té el turisme sobre l'economia del país tal i com hem pogut observar anteriorment, fa que els sectors d'activitat que hi estan més directament relacionats siguin els que tenen una participació més rellevant en l'economia del Principat, com és el cas de totes les activitats relacionades amb el comerç.

La forta dependència del sector comercial andorrà respecte a la demanda exterior li atribueix algunes peculiaritats respecte al mateix sector en altres països en què la demanda interna és el principal motor del comerç. Dins del sector comercial es pot distingir entre el comerç a l'engròs i el comerç al detall. La dependència de les importacions de mercaderies que, posteriorment són distribuïdes, dona lloc a que els mateixos importadors de productes actuïn, en moltes ocasions, com a majoristes i per tant són els titulars del comerç a l'engròs.

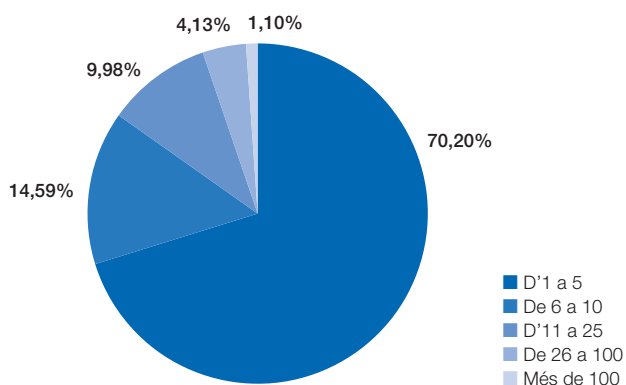
El comerç és un dels atractius de la demanda turística d'Andorra i ha estat un dels principals pilars de l'economia andorrana, i no només per la representativitat en el nombre total d'empreses i assalariats, sinó perquè l'impost sobre les importacions, suportat pel comerç andorrà i generalment repercutit al consumidor final, ha estat una de les principals fonts d'ingressos de l'Estat andorrà fins a l'actualitat. El sector concentra el 16,70% de les empreses i el 26,08% dels assalariats del sector serveis del país. En el 2006, el nombre d'empreses ha augmentat lleugerament però el nombre d'assalariats ha disminuït.

Nombre d'empreses i d'assalariats				
	2005	2006	% s/total 2006	Var. (%) 05-06
Nombre d'empreses	1.435	1.453	100,00%	1,25%
Nombre d'assalariats	11.441	11.312	100,00%	(1,13%)
Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor (...)	1.384	1.398	12,36%	1,01%
Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, llevat de vehicles de motor i motocicletes	2.359	2.418	21,38%	2,50%
Comerç al detall, llevat de comerç de vehicles de motor (...)	7.698	7.496	66,27%	(2,62%)

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social i Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

La distribució per nombre d'assalariats es concentra principalment en la petita empresa. Així, aproximadament el 70% dels comerços té 5 o menys treballadors.

Distribució dels comerços per nombre d'assalariats 2006

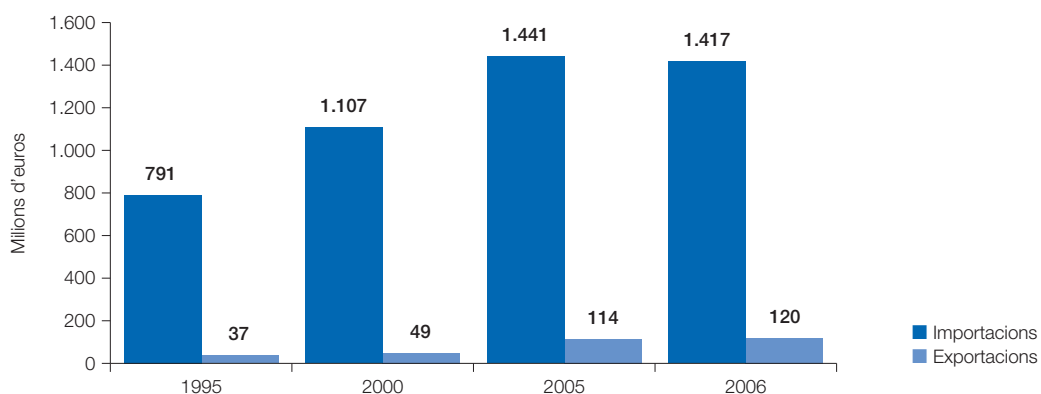

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Un bon indicador de l'estat del comerç andorrà és l'evolució que han experimentat les seves importacions i exportacions durant els últims exercicis. Una de les característiques estructurals que ha tingut sempre l'economia andorrana és el dèficit en la balança comercial que té el Principat d'Andorra.

La desacceleració de les importacions situa la taxa acumulada de l'any 2006 en -1,7% respecte l'any 2005; aquesta disminució en les importacions està altament correlacionada amb l'evolució experimentada pel nombre de visitants al Principat, per tant es confirma l'elevada dependència del comerç andorrà respecte als turistes i per tant la demanda exterior.

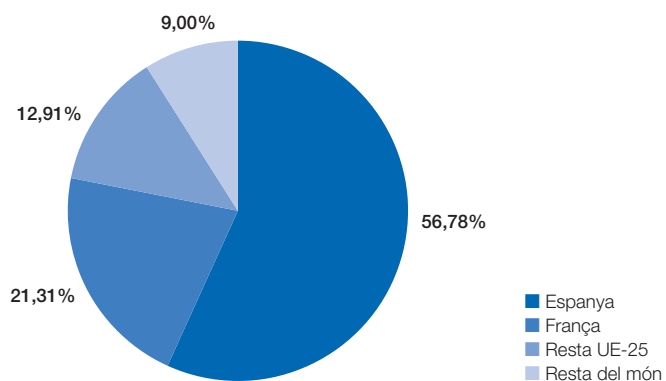
Evolució de les importacions i exportacions

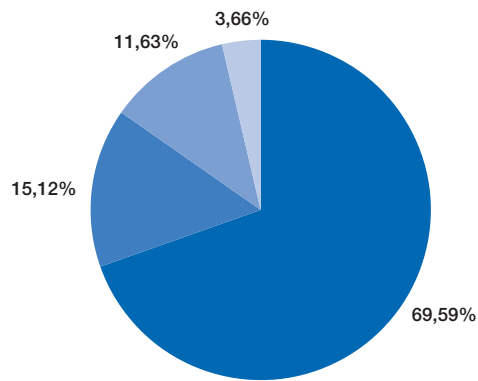
Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Els gràfics següents mostren la distribució geogràfica de les importacions i exportacions segons el país d'origen o destí. Els països amb els que el Principat té tractes comercials són principalment Espanya i França.

Distribució geogràfica de les importacions 2006

Distribució geogràfica de les exportacions 2006

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

La següent taula recull les importacions i exportacions per producte durant l'any 2006, i ens mostra que els productes amb més pes sobre les importacions i les exportacions són els aparells elèctrics i els vehicles.

Importacions i exportacions per producte durant l'any 2006 (Milions d'euros)				
	<u>Importacions</u>	<u>% s/total</u>	<u>Exportacions</u>	<u>% s/total</u>
Aparells elèctrics	165	11,65%	15	12,50%
Vehicles automòbils, tractors, bicicletes	146	10,31%	18	15,00%
Vestits i accessoris del vestit, no de gènere de punt	79	5,58%	2	1,67%
Productes de perfumeria i tocador	96	6,78%	4	3,33%
Calderes, màquines, aparells i ginys mecànics	84	5,93%	7	5,83%
Begudes, líquids alcohòlics i vinagres	58	4,10%	-	-
Combustibles i olis minerals, matèries bituminoses	84	5,93%	-	-
Òptica, fotografia, cinematografia, mesura (...)	26	1,84%	8	6,67%
Tabacs	18	1,27%	-	-
Mobles i aparells d'enllumenat	40	2,82%	2	1,67%
Joguines, articles per a l'esport	33	2,33%	-	-
Sabates	29	2,05%	1	0,83%
Llet i productes lactis, ous, mel	26	1,84%	-	-
Perles, pedres, metalls preciosos, bijuteria, monedes	13	0,92%	1	0,83%
Carns i menuts comestibles	26	1,84%	-	-
Sucres i articles ensucrats	35	2,47%	35	29,17%
Vestits i accessoris del vestit, de gènere de punt	37	2,61%	1	0,83%
Productes de ferro, de fosa o d'acer	31	2,19%	2	1,67%
Altres	390	27,54%	24	20,00%
TOTAL	1.416	100,00%	120	100,00%

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Sector financer

El sector financer andorrà és un dels principals pilars de l'activitat econòmica andorrana, essent el seu nucli el sistema bancari. També operen al Principat companyies d'assegurances, altres entitats dedicades a la gestió de patrimonis, a la gestió d'organismes d'inversió i entitats de crèdit especialitzat.

L'Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF) que fou creat l'any 1989 és l'òrgan supervisor del sistema financer a excepció de les companyies d'assegurances (que no formen part de grups bancaris) que actualment són supervisades pel Ministeri de Finances del Govern d'Andorra.

El sistema financer comprèn 5 grups bancaris, 1 entitat de crèdit especialitzat, 9 entitats financeres de gestió d'organismes d'inversió, 5 entitats financeres de gestió de patrimonis i 34 companyies d'assegurances, 18 de les quals són sucursals de companyies d'assegurances estrangeres autoritzades a operar al Principat.

Nombre d'assalariats				
	2005	2006	% s/total 2006	Var. (%) 05-06
Nombre d'assalariats	1.510	1.559	100,00%	3,25%
Activitats del sistema financer, llevat de les activitats d'assegurances	1.256	1.290	82,75%	2,71%
Activitats d'assegurances, llevat de la Seguretat Social obligatòria	253	268	17,19%	5,93%
Activitats auxiliars del sistema financer	1	1	0,06%	-

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social, Serveis d'Estudis - Ministeri de Finances i Associació de Bancs Andorrans

El sistema bancari es caracteritza, en relació amb altres places financeres, per l'elevat ràtio de solvència, fruit d'una política de forta capitalització des del seu inici. La banca andorrana ha mantingut tradicionalment elevats ratis de solvència i liquiditat per tal de garantir l'estabilitat i solvència del sistema financer andorrà.

Ateses les seves particularitats i essent l'objectiu d'aquesta publicació, el sector bancari el tractarem en el capítol "IV. Sector bancari".

IV. SECTOR BANCARI

IV. SECTOR BANCARI

IV.1. INTRODUCCIÓ

El sistema financer és un dels principals pilars de l'economia andorrana i es caracteritza per la seva reputació financera assolida gràcies a la solidesa i rigorositat en l'aplicació dels estàndards regulatoris internacionals. Així mateix i en relació a altres places financeres el sistema financer andorrà, centrat principalment en la banca, es caracteritza per la solvència del seu sistema bancari fruit d'una política de forta capitalització des del seu inici.

El sector bancari andorrà està constituït per un total de cinc grups bancaris, i té una experiència en aquesta activitat de més de 75 anys. Des de les entitats bancàries es presten serveis bancaris (en l'àmbit de la banca comercial i de la banca privada), així com serveis de gestió d'actius, intermediació i assegurances.

Aquest sector que compta amb un personal altament qualificat, i un entorn d'estabilitat política i social, en un país amb més de 700 anys d'història, tradició i dinamisme, està regulat per la Llei de l'Institut Nacional Andorrà de Finances del 23 d'octubre de 2003. Així mateix, la Unitat de Prevenció del Blanqueig (UPB), creada el 2000, és un òrgan independent que té per missió impulsar les mesures de prevenció del blanqueig.

L'exercici 2006 s'ha saldat pel sector bancari andorrà amb uns beneficis agregats d'aproximadament 337 milions d'euros, superiors en un 18,28% als beneficis obtinguts a l'exercici 2005 (2004 vs. 2005: +5,16%). Aquest increment ha anat acompanyat, entre d'altres factors, pel fort creixement experimentat per la inversió creditícia, que a l'exercici 2006 ha estat del 17,93%, motivada per la forta inversió immobiliària durant el 2006, encara que ja s'està veient un cert alentiment. Així com per l'increment dels dipòsits de clients respecte els dipòsits de valors i altres títols en custòdia degut bàsicament a l'entorn de pujada dels tipus d'interès.

També cal destacar que a partir del 2005 la perspectiva de l'Acord de la Unió Europea, de la retenció de l'impost de la UE que grava els estalvis dels nacionals de la UE que són clients de bancs andorrans, va induir a aquests clients, com ha passat arreu d'Europa, a buscar productes alternatius; incrementant-se així la importància del sector de les assegurances vida.

IV.2. ASSOCIACIÓ DE BANCS ANDORRANS

L'Associació de Bancs Andorrans (ABA) es va fundar l'11 de novembre de 1960, formalitzant-se mitjançant un document pel qual es preveia l'acord de mantenir una sèrie de reunions de caràcter mensual, les quals es van realitzar fins al dia 17 de novembre de 1993.

En aquella data el M.I. Govern d'Andorra va autoritzar per Decret núm. 40/A/93, a les entitats bancàries Banc Agrícola i Comercial d'Andorra, SA i Banca Reig, SA (avui fusionats en Grup Andorra Banc Agrícola Reig, SA); Banc Internacional d'Andorra, SA; Banca Cassany, SA (avui Banca Privada d'Andorra, SA); Banca Mora, SA; Crèdit Andorrà, SA; Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (després CaixaBank, SA i actualment fusionat dins Grup Crèdit Andorrà, SA) a constituir una associació amb personalitat jurídica pròpia, l'objecte social de la qual era la representació dels interessos col·lectius dels establiments de crèdit, en particular envers les Administracions Públiques; la informació dels seus membres i del públic en general; l'estudi de qualsevol qüestió d'interès comú, per pròpia iniciativa o a petició del M.I. Govern d'Andorra; la redacció i proposta de les recomanacions oportunes per tal d'afavorir l'exercici de la professió de la banca i la cooperació entre diversos establiments de crèdit així com la creació, l'organització i la gestió de serveis d'interès comú. L'any 2000 es va acceptar la incorporació a l'ABA de BancSabadell d'Andorra, SA.

Cal remarcar que, el dia 9 d'abril de 1990, dins el marc de l'autoregulació bancària per mitjà de l'ABA, es va establir un conveni relatiu a l'obligació de diligència per part dels establiments bancaris i d'estalvi d'Andorra.

Els principals acords assolits en aquest conveni van ésser:

- Aplicació dels criteris establerts pel *Basel Committee on banking regulations and supervisory practices*, conegut com el *Cooke Committee*.
- Obligació de sotmetre a revisió els seus estats financers per part d'auditors externs independents i de trametre aquests estats financers a l'autoritat pública.
- Obligació d'assegurar que la identitat dels seus clients es verifica acuradament.
- Manteniment del principi del secret bancari i cura perquè no s'utilitzi el sistema financer per al blanqueig de capitals que puguin provenir d'una infracció penal greu, d'acord amb allò que disposa el dret andorrà.
- Constitució d'una comissió que supervisi l'aplicació dels acords d'aquest conveni.

Actualment, l'ABA continua representant els interessos de tots els seus membres, i ahora garantint la bona pràctica bancària i la imatge corporativa de la plaça financera andorrana.

L'estructura organitzativa de l'ABA està composta d'una presidència i d'una vice-presidència rotatives cada any entre els seus membres i d'un òrgan de Direcció permanent que el configuren un director general i una directora tècnica.

Cal destacar que existeixen diferents comissions (formades per membres dels diferents bancs andorrans) que es reuneixen periòdicament a l'ABA per assegurar la bona pràctica bancària, en les que es tracten temes actuals relatius al sector com són: impost indirecte sobre prestació de serveis (ISI), *Internal Revenue Service* (IRS), prevenció contra el blanqueig de diners, *compliance* i legal, fiscalitat de l'estalvi, Llei qualificada de protecció de dades (LQPD), mitjans de pagament, Normes Internacionals d'Informació Financera, així com altres temes d'interès.

IV.3. EL SECTOR BANCARI

El sector bancari andorrà està basat en un model de banca universal, sense perdre de vista els serveis bancaris especialitzats. D'altra banda, els bancs andorrans poden oferir tots els serveis bancaris, incloent operacions de crèdit, gestió de patrimonis i assessorament financer, operacions de passiu, anàlisis financer i altres serveis (targetes de crèdit, transferències, etc).

Els bancs andorrans tenen filials especialitzades de financiació, assegurances i gestió d'actius. Algunes entitats tenen filials situades a places estrangeres com Suïssa, Luxemburg, Bahames, Uruguai, Mèxic i Panamà.

Les dades agregades més significatives de la banca andorrana són les següents:

(Milers d'euros)	2005	2006
Total actius	9.994.910	11.641.559
Inversió creditícia	4.804.236	5.665.591
Recursos gestionats	25.738.917	28.501.639
Benefici	285.129	337.262
ROE	21,26%	25,46%
ROA	2,70%	2,85%
Rati d'eficiència	38,09%	36,25%
Rati de solvència	23,65%	20,96%
Rati de morositat	0,52%	0,50%
Rati de liquiditat	59,97%	62,57%

Font: Informes anuals entitats bancàries

El sistema bancari andorrà està format per 5 grups bancaris que inclouen les 6 entitats bancàries següents:

■ Andorra Banc Agrícola Reig, SA

Fruit de la fusió, l'agost del 2001, entre *Banc Agrícola i Comercial d'Andorra, SA* (fundat l'any 1930) i *Banca Reig, SA* (fundada l'any 1956) es va formar el Grup Andorra Banc Agrícola Reig, SA. El 10 de maig del 2002 aquest va canviar de nom social passant a ser denominat comercialment *Andbanc*. En aquesta publicació, apareix sota la denominació d'Andbanc.

■ Banc Internacional d'Andorra, SA

Constituit l'any 1958 sota el nom de *Banca Coma*, l'any 1970 va passar a nomenar-se *Banc Internacional d'Andorra, SA*.

■ Banca Mora, SA

Constituit l'any 1952.

Banc Internacional d'Andorra, SA i Banca Mora, SA operen conjuntament i presenten els seus estats financers i altres dades de manera consolidada. Cal destacar que el 9 de març de 2006, la Família Mora va adquirir el 51% del capital de Banc Internacional d'Andorra, SA mitjançant la compra d'accions al BBVA. En aquesta publicació apareixen sota la denominació BIBM.

■ Banca Privada d'Andorra, SA

Constituïda l'any 1958 sota el nom de *Banca Cassany*, l'any 1994 va passar a anomenar-se *Banca Privada d'Andorra, SA*. En aquesta publicació apareix sota la denominació BPA.

■ Grup Crèdit Andorrà, SA

Constituit l'any 1949, el 31 de juliol de 2005, va adquirir el 100% de *CaixaBank SA* (entitat constituïda l'1 d'agost de 1997, la qual tenia com a objecte social la continuïtat de l'activitat financera de les 5 oficines de Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa") al Principat, on estava present des del 1935). En aquesta publicació, les dades d'aquestes dues entitats es presenten de forma consolidada i sota la denominació Grup Crèdit Andorrà.

Cal destacar que el 15 de setembre de 2006 "la Caixa" va acordar vendre la seva participació del 46,35% en el Crèdit Andorrà a altres accionistes significatius d'aquesta entitat andorrana.

■ BancSabadell d'Andorra, SA

Constituit el juny del 2000. En aquesta publicació apareix sota la denominació BancSabadell d'Andorra.

Les entitats bancàries abans esmentades operen en tots els principals nuclis urbans del país mitjançant una extensa xarxa d'oficines. A continuació es detallen les oficines que ofereixen serveis bancaris al Principat, el nombre de caixers automàtics i també el nombre d'empleats del sector el 31 de desembre de 2006 i 2005:

	Nombre d'oficines		Nombre d'empleats		N. Caixers Automàtics	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
ANDBANC	13	13	283	308	32	31
BIBM	10	11	242	255	26	33
BPA	5	5	169	188	18	17
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	24	21	411	392	47	42
BANCSABADELL D'ANDORRA	4	5	75	86	11	15
TOTAL	56	55	1.180	1.229	134	138

Font: Associació de Bancs Andorrans

El nombre d'oficines bancàries és de 55, repartides per les set parròquies del Principat. Durant l'exercici 2006 el nombre de treballadors ha augmentat un 4,15%, és a dir, en 49 treballadors.

Balanços de situació consolidats agregats de la banca andorrana

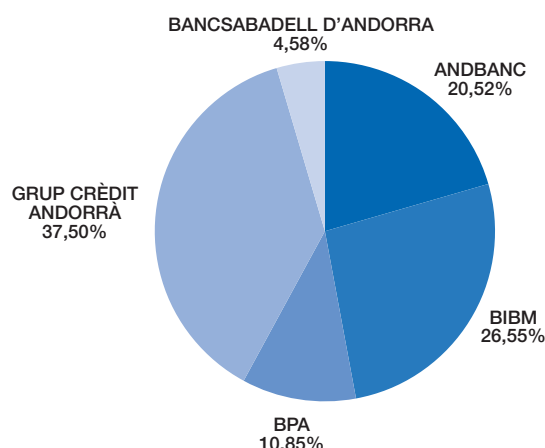
El detall dels balanços consolidats agregats de la banca andorrana de l'any 2005 i 2006 es mostra a continuació:

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
ACTIU					
Caixa i bancs centrals OCDE	65.836	0,66%	81.762	0,70%	24,19%
INAF	110.033	1,10%	108.204	0,93%	(1,66%)
Intermediaris financers	2.757.680	27,59%	3.162.636	27,17%	14,68%
Inversions creditícies	4.975.940	49,78%	6.063.784	52,09%	21,86%
Cartera de valors	1.432.185	14,33%	1.531.930	13,16%	6,96%
Diferències positives de consolidació	176.101	1,76%	156.534	1,34%	(11,11%)
Actius immaterials	33.017	0,33%	36.195	0,31%	9,63%
Actius materials	286.151	2,86%	297.929	2,56%	4,12%
Comptes de periodificació	73.811	0,74%	103.931	0,89%	40,81%
Altres actius	84.156	0,84%	98.654	0,85%	17,23%
TOTAL ACTIU	9.994.910	100,00%	11.641.559	100,00%	16,47%
PASSIU					
INAF	156.252	1,56%	164.566	1,41%	5,32%
Bancs i entitats de crèdit	673.489	6,74%	796.223	6,84%	18,22%
Altres intermediaris financers	1.713	0,02%	387	-	-
Dipòsits de clients	7.308.867	73,13%	8.827.800	75,83%	20,78%
Deutes representats per títols	47.945	0,48%	14.318	0,12%	(70,14%)
Fons de provisions per a riscos i càrregues	76.760	0,77%	78.811	0,68%	2,67%
Fons per a riscos generals	67.725	0,68%	73.171	0,63%	8,04%
Passius subordinats	101.572	1,02%	210.000	1,80%	106,75%
Comptes de periodificació	63.543	0,64%	89.583	0,77%	40,98%
Altres passius	95.097	0,95%	84.371	0,72%	(11,28%)
Capital social	243.536	2,44%	243.536	2,09%	-
Reserves	958.218	9,59%	881.314	7,57%	(8,03%)
Resultats	285.129	2,85%	337.262	2,90%	18,28%
Resultats d'exercicis anteriors	(3.910)	(0,04%)	(903)	(0,01%)	(76,91%)
Dividends a compte	(81.331)	(0,81%)	(159.123)	(1,37%)	95,65%
Interessos minoritaris	305	-	243	-	-
TOTAL PASSIU	9.994.910	100,00%	11.641.559	100,00%	16,47%

Font: Informes anuals entitats bancàries

En el capítol "V. Dades d'interès" es poden trobar els balanços de situació consolidats de cada grup bancari.

Repartiment de l'actiu i passiu agregat per entitat bancària en l'exercici 2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Actiu agregat

Mitjançant un comunicat efectuat durant l'any 2000, l'INAF va donar la possibilitat als bancs de classificar les partides "d'Entitats bancàries a termini" i "Altres intermediaris financers a termini" en un únic epígraf "Intermediaris financers a la vista i a termini" a fi de complir els principis internacionals de comptabilitat. La meitat de les entitats bancàries es van acollir a aquesta possibilitat, mentre que la resta de bancs del Principat ha classificat les "Entitats bancàries a termini i altres intermediaris financers a termini" sota l'epígraf "Inversions creditícies", tal com estableix el pla comptable de l'any 2000.

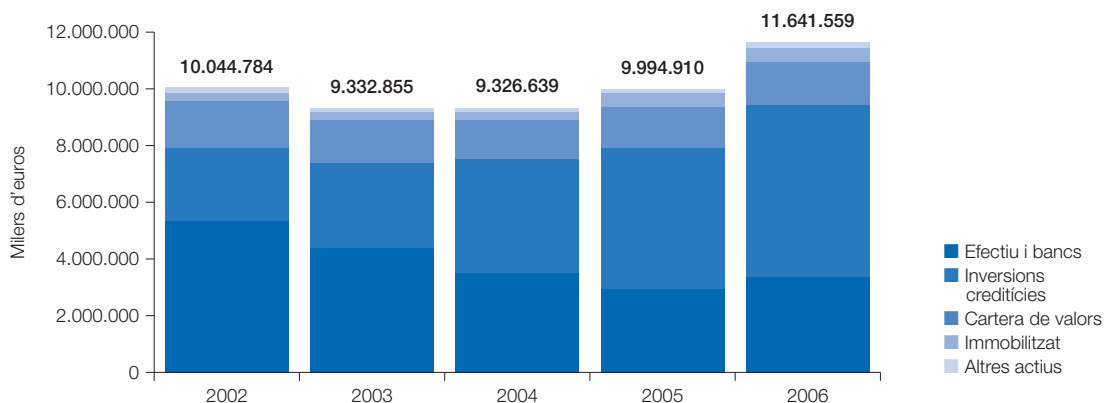
La composició de l'actiu agregat en percentatge sobre el total pràcticament no ha variat respecte el 2005. El fort increment del balanç agregat ha estat generat principalment per un significatiu increment del capítol "d'inversions creditícies".

Durant l'exercici 2006 s'ha mantingut la tendència de canvi, iniciada en l'exercici 2004, en la composició de l'actiu agregat de les entitats financeres. El capítol "d'Inversions creditícies" ha experimentat un augment del 21,86% (2004 vs. 2005: +24,72%). No obstant, després d'homogeneïtzar els criteris de la normativa internacional esmentats anteriorment i per a que els saldos siguin comparables, l'augment experimentat pel capítol "d'inversions creditícies a clients" ha estat d'un 17,93%, encara que menor que en el 2005 (2004 vs. 2005: +26,06%), possiblement degut a l'increment sofert dels tipus d'interès durant aquest darrer any. Però cal remarcar que malgrat el fort creixement d'aquest capítol les entitats financeres han mantingut les insolvències a nivells molt baixos.

D'altra banda, la tendència dels últims exercicis de reducció del capítol "d'Intermediaris financers", s'ha invertit amb un ascens del 14,68% respecte el període 2005 però ha mantingut el seu pes específic ja que, aquest capítol continua representant un 27,17% del total d'actiu. També cal destacar el capítol "Diferències positives de consolidació" que va aparèixer com a conseqüència de la compra de CaixaBank per part de Crèdit Andorrà el 21 de juliol de 2005. En les comparatives i els gràfics aquest capítol s'inclou dins de l'epígraf de "l'Immobilitzat".

El gràfic següent mostra l'evolució de l'actiu agregat en els últims cinc anys, on es pot apreciar la recuperació del capítol "Efectiu i bancs", (que inclou les partides de Caixa i bancs centrals de l'OCDE, INAF i Intermediaris financers). Així mateix, destacar que la tendència observada en el trienni 2002-2004 de reducció de l'actiu agregat, s'invertí durant el 2005, gràcies, en part, a la recuperació en el capítol de "Cartera de valors" i al creixement continuat de les "Inversions creditícies". A l'any 2006 s'ha confirmat la tendència positiva amb un creixement del 16,47% de l'actiu agregat (2004 vs. 2005: +7,17%).

Evolució de l'actiu agregat 2002-2006

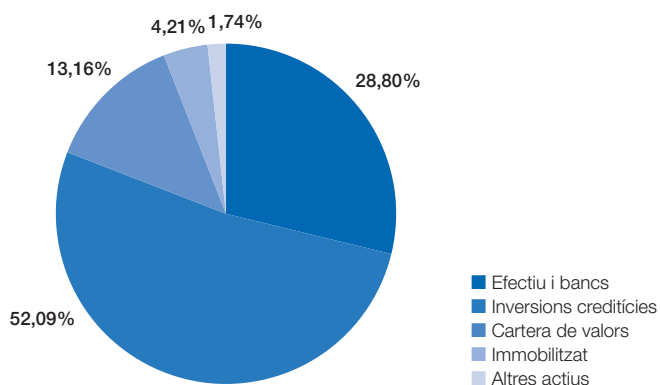

Font: Informes anuals entitats bancàries

L'estructura de l'actiu agregat de l'exercici 2006 es presenta en el gràfic següent:

Composició de l'actiu agregat 2006

(Milers d'euros)	2006
Efectiu i bancs	3.352.602
Inversions creditícies	6.063.784
Cartera de valors	1.531.930
Immobilitzat	490.658
Altres actius	202.585

Font: Informes anuals entitats bancàries

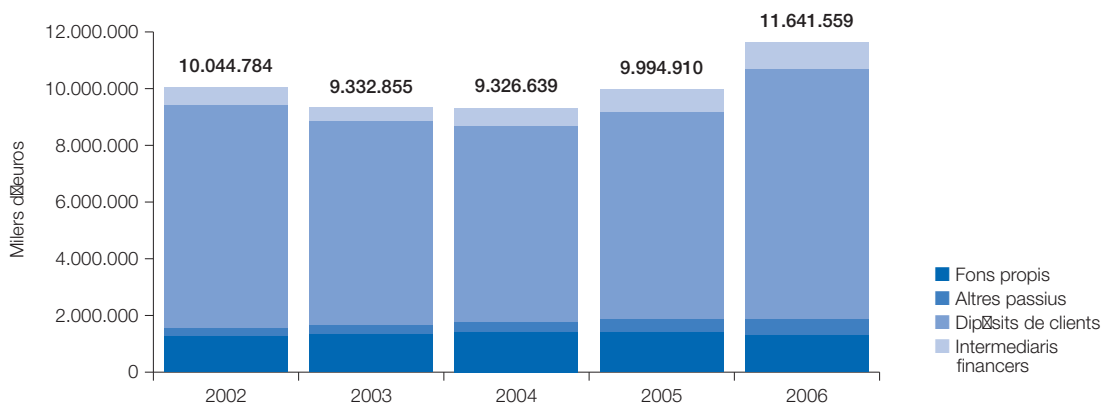
A continuació es detallen les partides que formen part dels epígrafs abans descrits en els gràfics:

- Efectiu i bancs: inclou els dipòsits a les caixes i bancs centrals OCDE i a l'INAF, i els intermediaris financers.
- Inversions creditícies: engloba els préstecs i crèdits a clients, descoberts en comptes i cartera d'efectes.
- Cartera de valors: les partides més importants són obligacions i altres títols de renda fixa, participacions en empreses del grup i organismes d'inversió.
- Immobilitzat: el formen els actius materials e immaterials i les diferències positives de consolidació.
- Altres actius: estan integrats per altres actius, pròpiament dits, i els comptes de periodificació.

Passiu agregat

Igual que en anys anteriors, la partida més significativa del passiu agregat són els “Dipòsits de clients” (que inclou tant els d’interbancari com els de clients), amb un augment de 1.518 milions d’euros, un 20,78% superior a l’exercici 2005 que va enregistrar un increment del 5,81%.

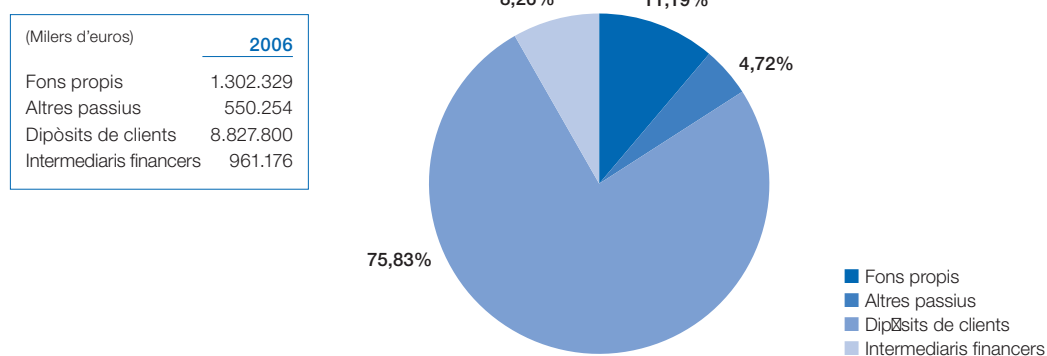
Evolució del passiu agregat 2002-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Com es pot apreciar en el gràfic següent els dipòsits de clients, representen la part més significativa del passiu agregat amb un 75,83%. Els “Fons propis” representen l’11,19%, mentre que la resta del passiu està constituït principalment pels capítols “d’Intermediaris financers” amb un 8,26% i per “Altres passius” amb un 4,72%.

Composició del passiu agregat 2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

A continuació es detallen les partides que formen part dels epígrafs abans descrits en els gràfics:

- Fons propis: els configuren el capital social, les reserves, resultats, dividendes a compte i interessos minoritaris (si n'hi ha).
- Altres passius: entre d'altres hi trobem fons de provisions, comptes de periodificació i deutes representats per títols.
- Dipòsits a clients: és l'epígraf més important del passiu.
- Intermediaris financers: dipòsits de l'INAF i dels bancs i entitats de crèdit.

Inversió creditícia

La inversió creditícia ha experimentat un augment del 17,93% en relació a l'any 2005 (2004 vs. 2005: +26,06%), fet que reafirma la tendència de creixement d'aquest capítol durant els últims anys.

Cal tenir en compte, que en les dades següents no inclouen el "Fons de provisió per a insolvències" i que són les dades homogeneïtzades segons la normativa internacional (tal com hem esmentat anteriorment).

Evolució de la inversió creditícia

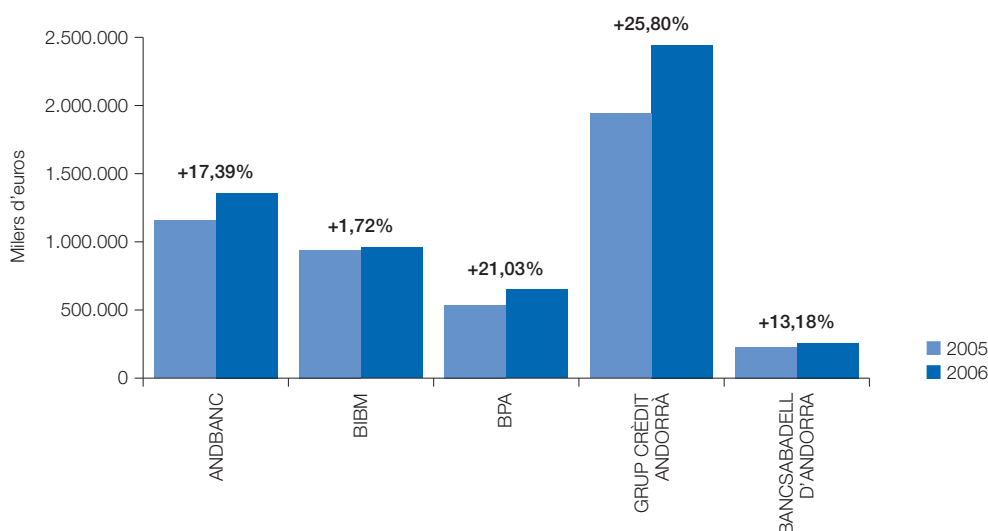
(Milers d'euros)

	2005		2006		Var. (%) 05-06
	Inversió creditícia	% s/total	Inversió creditícia	% s/total	
ANDBANC	1.157.037	24,08%	1.358.273	23,97%	17,39%
BIBM	940.735	19,58%	956.899	16,89%	1,72%
BPA	535.881	11,16%	648.550	11,45%	21,03%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	1.942.398	40,43%	2.443.606	43,13%	25,80%
BANCSABADELL D'ANDORRA	228.185	4,75%	258.263	4,56%	13,18%
TOTAL	4.804.236	100,00%	5.665.591	100,00%	17,93%

Font: Informes anuals entitats bancàries

El gràfic següent mostra l'evolució de la inversió creditícia durant els dos últims exercicis on es constata que el Grup Crèdit Andorrà és l'entitat bancària que més creix en valor absolut amb 501.208 milers d'euros, seguidament d'Andbanc amb 201.236 milers d'euros, que representa una variació respecte el 2005 del 25,80% i 17,39%, respectivament.

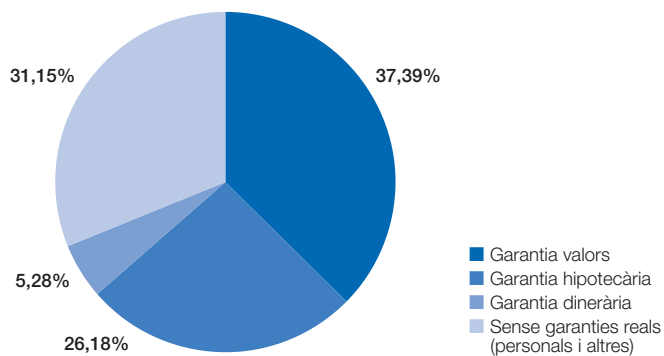
Evolució de la inversió creditícia 2005-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

L'epígraf "d'Inversions creditícies" representa el 52,09% del total de l'actiu agregat, format bàsicament per préstecs i crèdits a clients. Un bon indicador per mesurar la qualitat d'aquests actius són les garanties obtingudes per a concedir aquests préstecs o crèdits, així com la situació del risc. El total d'inversió creditícia concedida amb garanties reals és del 68,85%. D'aquestes com es mostra en el gràfic següent el 37,39% són garanties de valors, el 26,18% garanties hipotecàries i el 5,28% garanties dineràries. La situació del crèdit és de "Normal" i "Vençut" en un 99,36% i 0,26%, respectivament i de "Dubtós" en un 0,38%.

Garanties de les inversions creditícies

Font: Informes anuals entitats bancàries

Dipòsits de clients

L'entorn de creixement de tipus viscuda durant aquest exercici ha incentivat el creixement dels dipòsits de clients que han experimentat un augment del 20,78% en relació amb l'any 2005 (2004 vs. 2005: +5,81%). Així, tot i que el creixement acumulat des del 2002 és del 12,32%, es pot haver invertit la tendència generalitzada dels últims exercicis en què s'havia traspassat part dels saldos de clients a altres recursos intermediats (dins del capítol "Dipòsits de valors i altres títols" dels comptes d'ordre agregats).

Evolució dels dipòsits de clients

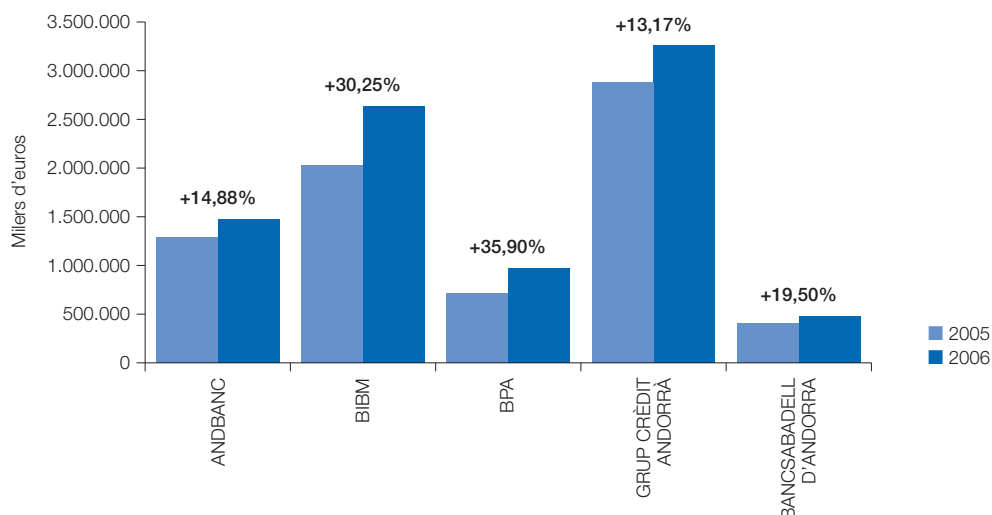
(Milers d'euros)

	2005		2006		Var. (%) 05-06
	Dipòsits de clients	% s/total	Dipòsits de clients	% s/total	
ANDBANC	1.285.934	17,59%	1.477.253	16,73%	14,88%
BIBM	2.025.459	27,71%	2.638.223	29,89%	30,25%
BPA	716.817	9,81%	974.173	11,04%	35,90%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	2.879.458	39,40%	3.258.707	36,91%	13,17%
BANCSABADELL D'ANDORRA	401.199	5,49%	479.444	5,43%	19,50%
TOTAL	7.308.867	100,00%	8.827.800	100,00%	20,78%

Font: Informes anuals entitats bancàries

El gràfic següent mostra l'evolució dels dipòsits de clients durant els dos últims exercicis on es constata que BIBM és l'entitat bancària que més creix en valor absolut amb 612.764 milers d'euros, seguida de Grup Crèdit Andorrà amb 379.249 milers d'euros, que representa una variació respecte el 2005 del 30,25% i 13,17%, respectivament. Així mateix, en termes relatius el creixement experimentat per BPA és també força significatiu.

Evolució dels dipòsits de clients 2005-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Rati d'inversió creditícia sobre dipòsits de clients

En el següent quadre podem apreciar l'evolució del rati d'inversió creditícia sobre els dipòsits de clients per les diferents entitats bancàries andorranes:

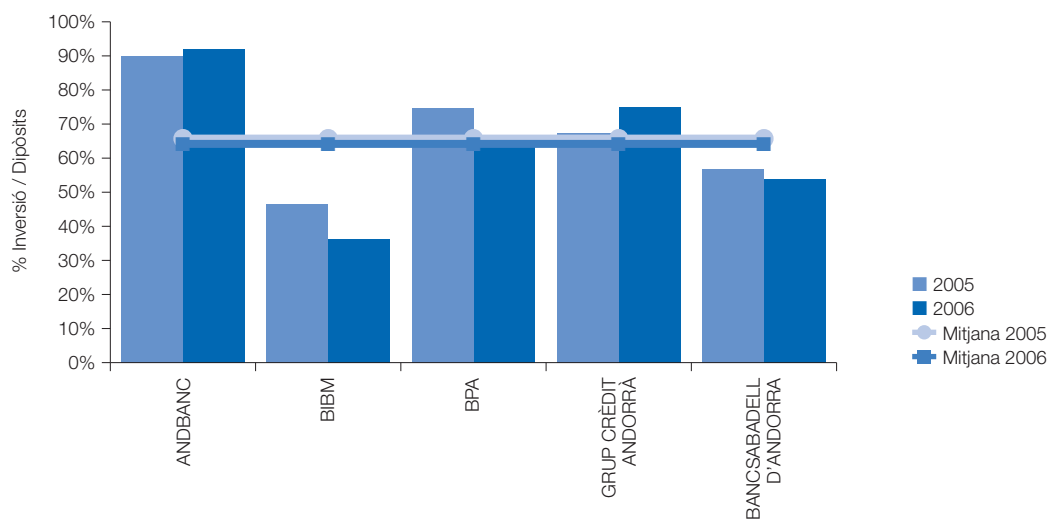
Evolució de la ràtio d'inversió sobre els dipòsits de clients		
	2005	2006
ANDBANC	89,98%	91,95%
BIBM	46,45%	36,27%
BPA	74,76%	66,57%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	67,46%	74,99%
BANCSABADELL D'ANDORRA	56,88%	53,87%
MITJANA	65,73%	64,18%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Aquest rati ha estat calculat després d'homogeneïtzar els criteris de la normativa internacional per a que els saldos siguin comparables.

El rati agregat ha disminuït 1,55 punts percentuals respecte l'exercici anterior com a resultat d'un creixement menys fort de la inversió creditícia en el 2006. Les entitats bancàries Andbanc i el Grup Crèdit Andorrà tenen el rati d'inversió més elevat i amb un augment significatiu respecte l'exercici anterior fruit de la política de màrqueting que han estat realitzant en la banca comercial.

Evolució del rati d'inversió sobre els dipòsits de clients 2005-2006

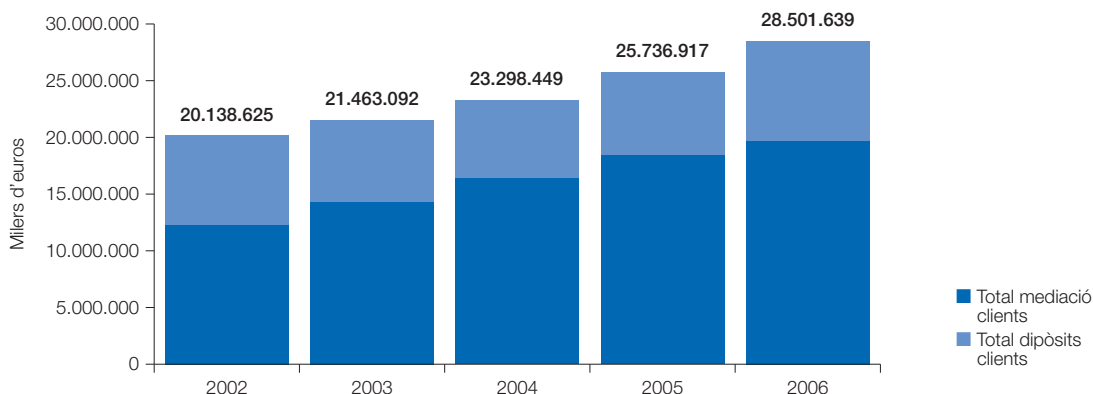
Font: Informes anuals entitats bancàries

Recursos gestionats agregats

Els recursos gestionats agregats per les entitats bancàries (que inclouen els dipòsits de clients i la mediació de clients) han tingut un creixement acumulat durant els últims quatre anys del 41,53%.

En el gràfic següent s'observa el moderat creixement de la desintermediació de l'últim període així com un augment considerable dels dipòsits de clients donada l'evolució dels tipus d'interès.

Evolució dels Recursos Gestionats 2002-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

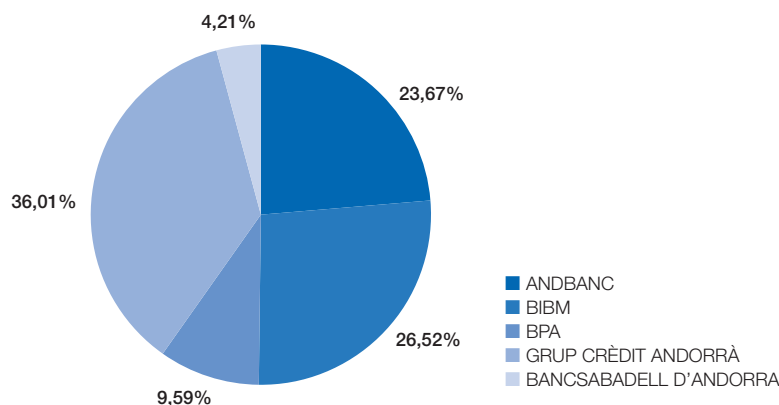
El sistema financer andorrà ha experimentat canvis significatius durant els darrers cinc anys. Primer, l'entorn de baixos tipus d'interès va fer passar dels dipòsits de les entitats bancàries cap a productes financers de major valor afegit, com són productes fora de balanç, fent incrementar les partides de comptes d'ordre.

Després, a partir del 2005 la perspectiva de l'Acord de la Unió Europea, de la retenció de l'impost de la UE que grava els estalvis dels nacionals de la UE que són clients de bancs andorrans, va induir a aquests clients, com ha passat arreu d'Europa, a buscar productes alternatius; incrementant-se així la importància del sector de les assegurances vida.

Adicionalment, sobretot a partir de l'any 2006, en un entorn de pujada dels tipus d'interès s'ha experimentat un major creixement dels dipòsits de clients respecte els dipòsits de valors i altres títols en custòdia.

La distribució dels recursos gestionats agregats per entitat bancària durant el 2006, és com es mostra a continuació:

Recursos gestionats per entitat 2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Comptes d'ordre consolidats agregats de la banca andorrana

El detall dels comptes d'ordre agregats de la banca andorrana de l'any 2005 i 2006 es mostra a continuació:

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
Passius contingents	590.321	1,65%	587.591	1,57%	(0,46%)
Compromisos i riscos contingents	1.408.926	3,94%	1.556.272	4,16%	10,46%
Operacions de futurs	10.785.527	30,18%	10.211.644	27,29%	(5,32%)
Dipòsits de valors i altres títols en custòdia	19.566.859	54,75%	20.602.339	55,05%	5,29%
Altres comptes d'ordre amb funcions exclusives de control administratiu	3.387.709	9,48%	4.466.158	11,93%	31,83%
TOTAL COMPTES D'ORDRE	35.739.342	100,00%	37.424.004	100,00%	4,71%

Font: Informes anuals entitats bancàries

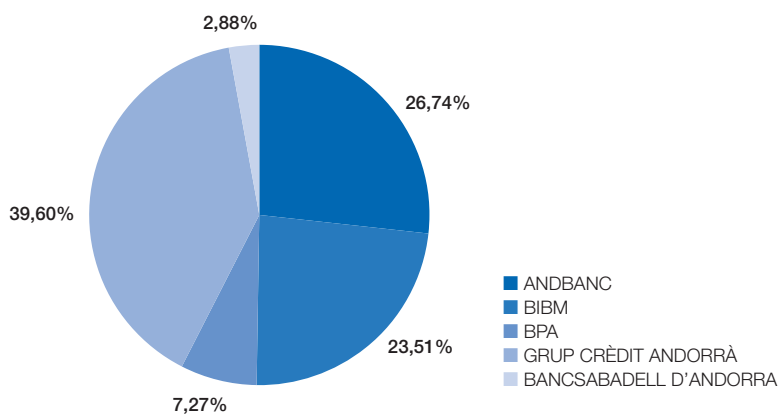
En el capítol "V. Dades d'interès" es poden trobar els comptes d'ordre consolidats de cada grup bancari.

Durant l'exercici 2006 els comptes d'ordre agregats han incrementat un 4,71% (2004 vs. 2005: +27,10%) i s'han situat en 37.424 milions d'euros. La partida més significativa, "Dipòsits de valors i altres títols en custòdia", que representa un 55,05% del total, ha experimentat una variació positiva d'un 5,29% respecte de l'exercici anterior (2004 vs. 2005: +16,23%). D'altra banda, el capítol "d'Operacions de futur" s'ha reduït un 5,32% respecte el període 2005 però ha mantingut el seu pes específic ja que, aquest capítol continua representant més d'un 27,00% del total dels comptes d'ordre. És important remarcar que durant els últims exercicis s'estan utilitzant derivats financers com a instruments de cobertura de les carteres gestionades o sota custòdia.

Així mateix, cal destacar l'increment del capítol "Altres comptes d'ordre amb funcions exclusives de control administratiu", on s'inclou garanties i compromisos rebuts i altres comptes, que ha augmentat un 31,83% fins atènyer els 4.466 milions d'euros, seguint el creixement iniciat durant l'exercici 2004.

El detall dels comptes d'ordre agregats per entitat el 31 de desembre de 2006 es com segueix:

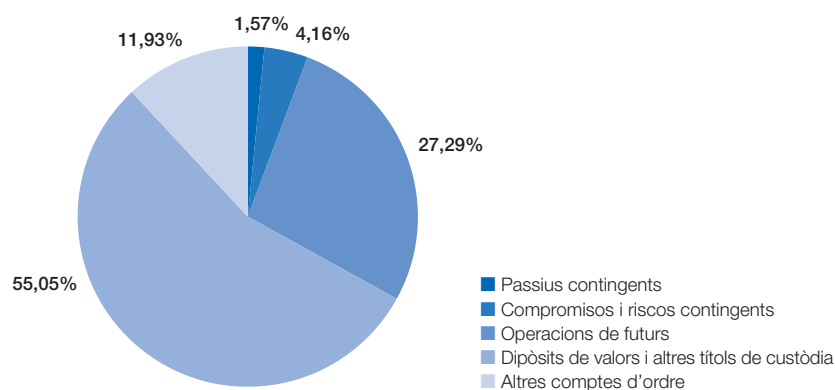
Comptes d'ordre agregats per entitat 2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

La composició dels comptes d'ordre agregats el 31 de desembre de 2006 es com segueix:

Estructura dels comptes d'ordre agregats 2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Comptes de pèrdues i guanys consolidats agregats de la banca andorrana

A continuació es mostra el detall dels comptes de pèrdues i guanys consolidats agregats de la banca andorrana per als anys 2005 i 2006:

(Milers d'euros)			
	2005	2006	Var. (%) 05-06
Interessos i rendiments assimilats	271.245	365.283	34,67%
Interessos i càrregues assimilables	(142.746)	(229.349)	60,67%
Rendiments de valors de renda variable	1.420	1.825	28,52%
MARGE FINANCER	129.919	137.759	6,03%
Comissions per serveis netes	337.288	391.487	16,07%
Resultats d'operacions financeres	50.339	55.806	10,86%
Altres resultants ordinàries	2.820	2.993	6,13%
MARGE ORDINARI	520.366	588.045	13,01%
Despeses de personal	(79.971)	(88.701)	10,92%
Despeses generals	(104.892)	(115.319)	9,94%
Amortitzacions i provisions	(38.800)	(40.516)	4,42%
Provisions per a depreciació d'actius netes de recuperacions	(669)	1.247	-
MARGE D'EXPLOTACIÓ	296.034	344.756	16,46%
Provisions per a insolvències netes de recuperacions	(9.490)	(3.792)	(60,04%)
Provisions per a riscos i càrregues netes de recuperacions	363	2.880	-
Dotacions als fons per a riscos generals	(6.963)	(10.897)	56,50%
RESULTAT ORDINARI	279.944	332.947	18,93%
Resultats extraordinaris	5.317	4.346	(18,26%)
Resultats atribuïts a la minoria	(132)	(31)	(76,52%)
RESULTATS ATRIBUÏTS AL GRUP	285.129	337.262	18,28%

Font: Informes anuals entitats bancàries

En el capítol "V. Dades d'interès" es poden trobar els comptes de pèrdues i guanys consolidats de cada grup bancari.

El conjunt de les entitats bancàries andorranes han obtingut en l'exercici 2006 un benefici de 337 milions d'euros, un 18,28% més que en l'exercici anterior (2004 vs. 2005: + 5,16%).

Marge financer

Com es pot apreciar en el quadre següent, l'any 2006 el marge financer agregat de les entitats bancàries andorranes ha estat de 137.759 milers d'euros i ha experimentat un augment del 6,03% respecte a l'exercici 2005 (2004 vs. 2005: - 3,03%), causada entre d'altres factors, per l'augment que s'està produint de tipus d'interès de la zona euro.

Marge financer per entitat bancària

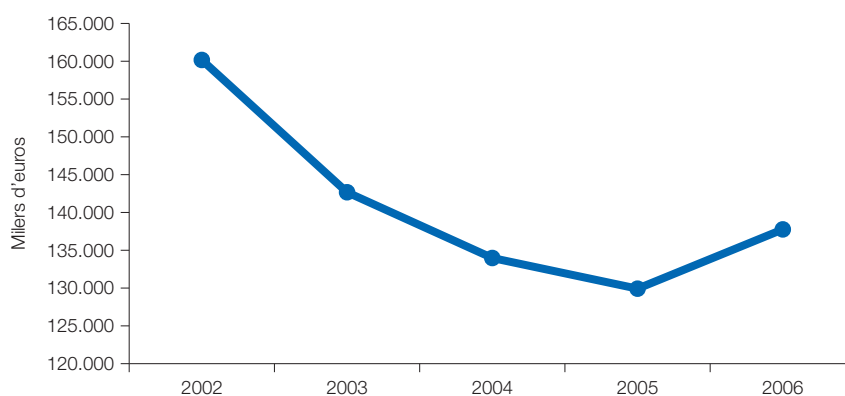
(Milers d'euros)

	2005	2006	Var. (%) 05-06
ANDBANC	28.450	30.789	8,22%
BIBM	29.589	35.081	18,56%
BPA	9.536	8.859	(7,01%)
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	57.779	57.164	(1,06%)
BANCSABADELL D'ANDORRA	4.565	5.866	28,50%
TOTAL MARGE FINANCER	129.919	137.759	6,03%

Font: Informes anuals entitats bancàries

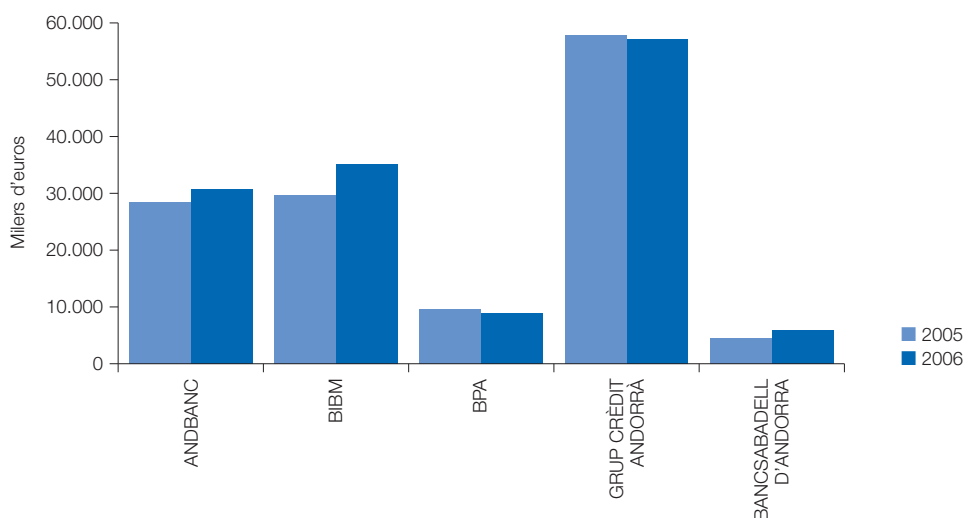
A continuació es presenta el gràfic de l'evolució del marge financer agregat dels últims cinc exercicis, així com el gràfic del marge financer per entitat bancària per als exercicis 2005 i 2006:

Evolució del marge financer agregat 2002-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Evolució del marge financer 2005-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Marge ordinari

La taula següent ens mostra que el marge ordinari agregat de l'exercici ha experimentat un increment del 13,01%, arribant als 588.045 milers d'euros. Això és principalment degut a l'increment d'un 16,07% de les comissions generades per l'oferta de productes i serveis d'alt valor afegit. Així mateix, l'increment d'un 10,86% dels resultats d'operacions financeres és fruit d'una gestió més activa dels fons propis dels bancs i pel creixement de totes les línies de negoci.

Marge ordinari per entitat bancària

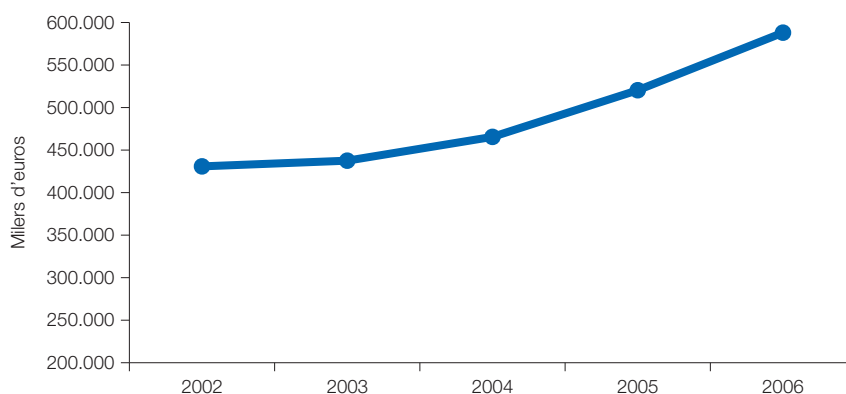
(Milers d'euros)

	2005	2006	Var. (%) 05-06
ANDBANC	131.103	148.735	13,45%
BIBM	131.528	138.472	5,28%
BPA	47.219	61.179	29,56%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	198.783	223.814	12,59%
BANCSABADELL D'ANDORRA	11.733	15.845	35,05%
TOTAL MARGE ORDINARI	520.366	588.045	13,01%

Font: Informes anuals entitats bancàries

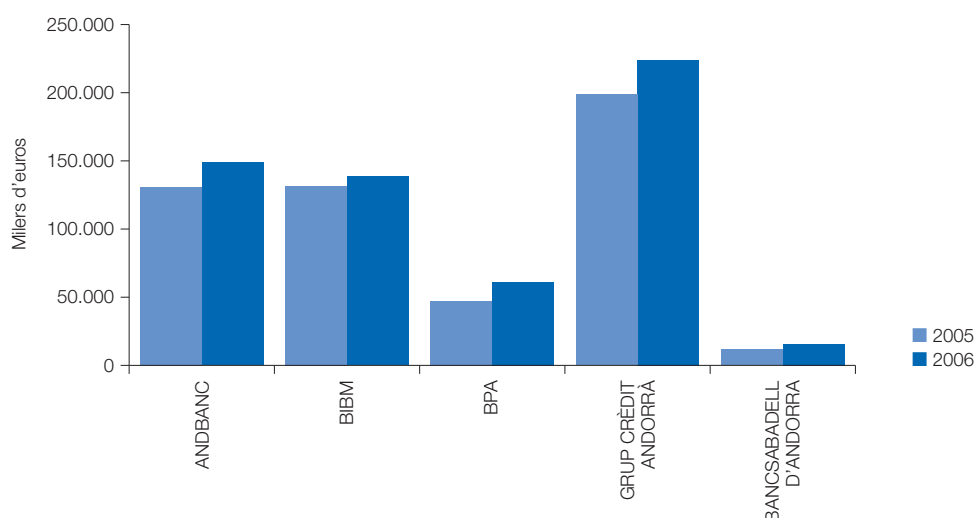
A continuació es presenta el gràfic de l'evolució del marge ordinari agregat dels últims set exercicis, així com el gràfic del marge ordinari per entitat bancària per als exercicis 2005 i 2006:

Evolució del marge ordinari agregat 2002-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

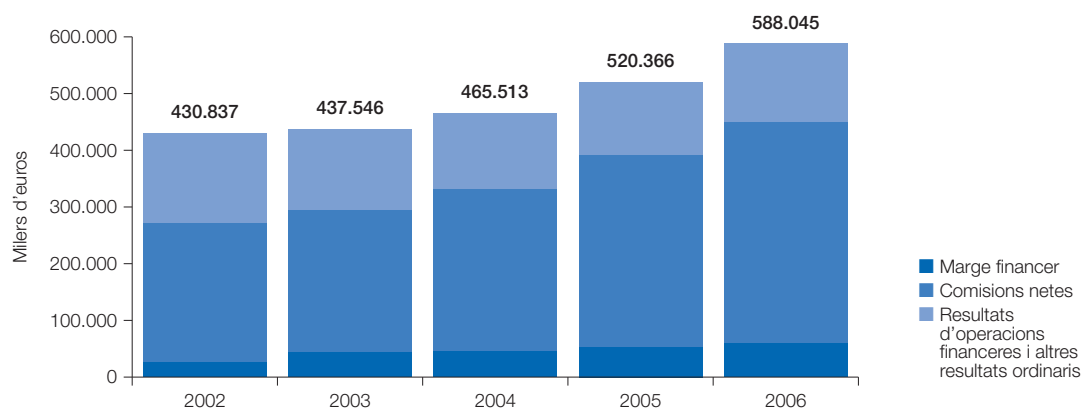
Evolució del marge ordinari 2005-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

El gràfic següent ens mostra la disminució de l'aportació del marge financer sobre el marge ordinari produït durant els últims exercicis, així com l'augment de les comissions netes i en menor mesura el de les operacions financeres i altres.

Evolució marge ordinari agregat 2002-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

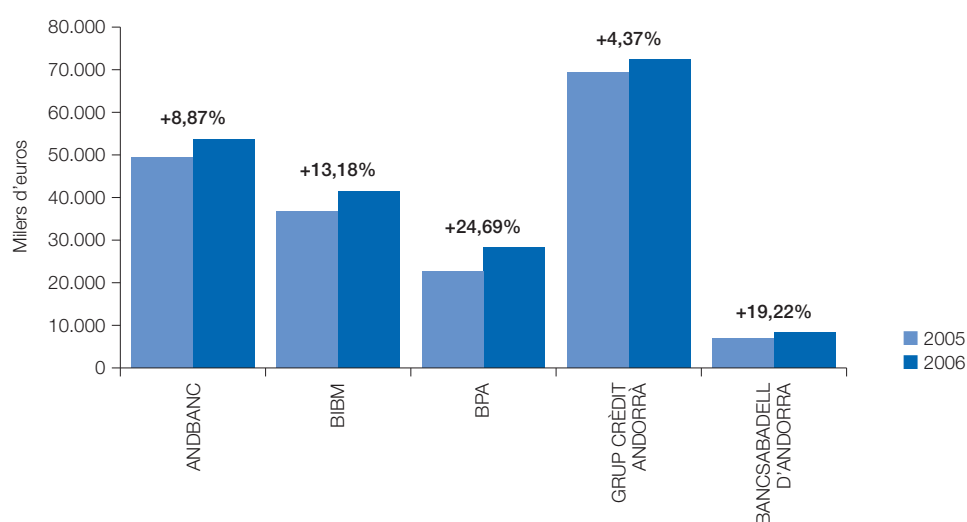
El creixement experimentat pel capítol de comissions en els darrers exercicis ha estat fruit, entre altres, de l'increment de l'activitat de fora de balanç de la banca andorrana.

Despeses de transformació

L'any 2006, les despeses de transformació agregades de les entitats bancàries andorranes (inclou "Despeses de personal" i "Despeses generals") han estat de 204.020 milers d'euros, amb un increment d'un 10,36% en relació amb l'exercici 2005. Cal remarcar la millora respecte a l'any anterior ja que l'increment respecte a l'exercici 2004 va ser de + 21,02%. A més, si observem el percentatge d'aquestes despeses de transformació respecte al marge ordinari, es pot observar que la variació respecte l'exercici anterior ha millorat en un 1% (35,53% el 2005 i 34,69% el 2006).-

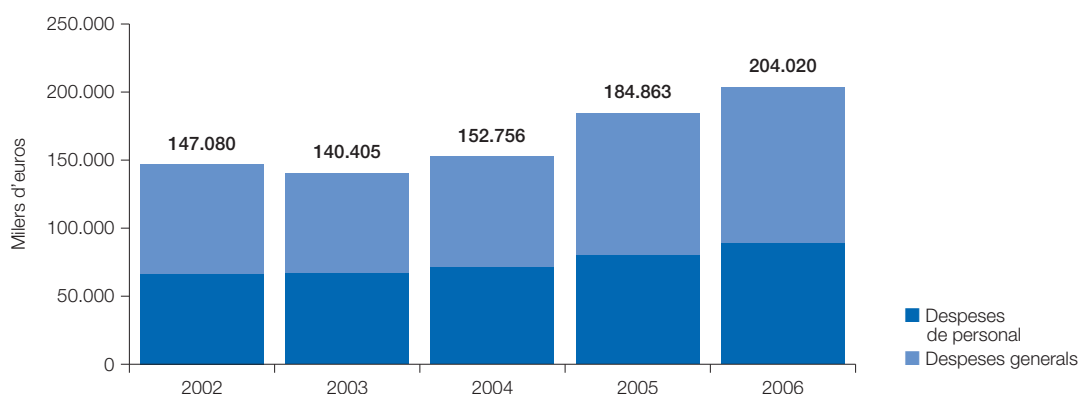
A continuació es presenta la taula i el gràfic de les despeses de transformació per cada entitat bancària.

Evolució de les despeses de transformació 2005-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Evolució de la composició de les despeses de transformació agregades 2002-2006

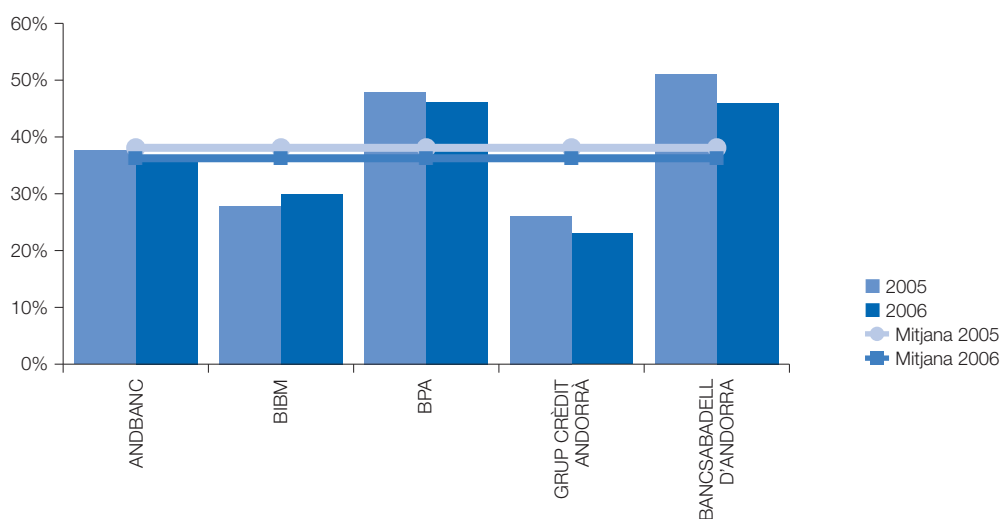
Font: Informes anuals entitats bancàries

D'acord amb l'evolució de les despeses de transformació, un dels indicadors que mostra l'eficiència de les entitats financeres és el *ratí d'eficiència*, que mesura la part del marge ordinari que és absorbida per les despeses de transformació. El rati d'eficiència mitjà de les entitats bancàries andorranes per a l'any 2006 s'ha situat al voltant del 36,25%, un 1,84% inferior al de l'exercici 2005.

Rati d'eficiència per entitat bancària		
	2005	2006
ANDBANC	37,57%	36,10%
BIBM	27,87%	29,97%
BPA	47,94%	46,13%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	26,06%	23,05%
BANCSABADELL D'ANDORRA	51,00%	46,00%
MITJANA	38,09%	36,25%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Evolució del rati d'eficiència de les entitats bancàries andorranes 2005-2006

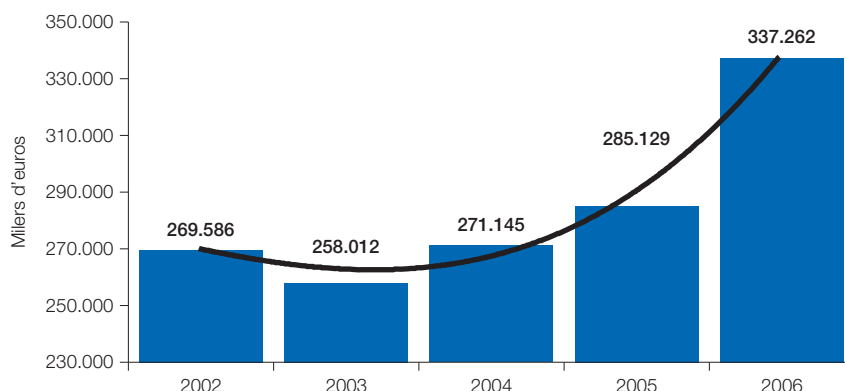
Font: Informes anuals entitats bancàries

Benefici

Com a resultat del creixement del marge financer i del marge ordinari agregat i malgrat l'increment experimentat en les despeses de transformació, ja comentat anteriorment, el marge d'explotació agregat s'ha situat en els 344.756 milers d'euros, amb un augment del 16,46% respecte el mateix període de l'any anterior (2004 vs. 2005: + 4,16%). Així, el benefici agregat de les entitats bancàries andorranes ha millorat un 18,28% (2004 vs. 2005: + 5,16%).

A continuació, es presenta el gràfic que mostra l'evolució del resultat agregat de les entitats bancàries andorranes des de l'any 2002 fins l'any 2006, així com la taula del benefici per entitat bancària:

Evolució del resultat agregat 2002-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Benefici per entitat bancària

(Milers d'euros)

	2005	2006	Var. (%) 05-06
ANDBANC	74.795	87.302	16,72%
BIBM	83.978	94.237	12,22%
BPA	21.680	28.244	30,28%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	101.275	121.371	19,84%
BANCSABADELL D'ANDORRA	3.401	6.108	79,59%
TOTAL BENEFICI	285.129	337.262	18,28%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Rendibilitat dels fons propis mitjans (ROE)

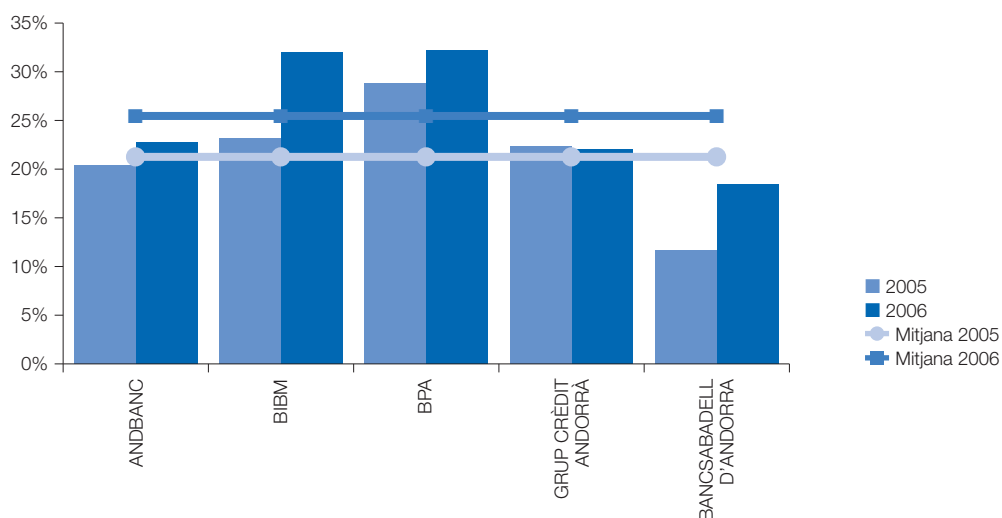
La rendibilitat mitjana dels fons propis de la banca andorrana per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2006 ha estat del 25,46% (calculada Beneficis/Recursos propis mitjans) amb un increment d'un 4,20%. A continuació, es presenta la taula i el gràfic de la rendibilitat dels fons propis mitjans per cada entitat bancària pels anys 2005 i 2006.

	2005	2006
ANDBANC	20,36%	22,72%
BIBM	23,11%	32,01%
BPA	28,82%	32,18%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	22,31%	22,00%
BANCSABADELL D'ANDORRA	11,68%	18,39%
MITJANA	21,26%	25,46%

Font: Informes anuals entitats bancàries

El gràfic següent mostra la rendibilitat dels fons propis dels últims exercicis:

Rendibilitat dels fons propis mitjans per entitat 2005-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

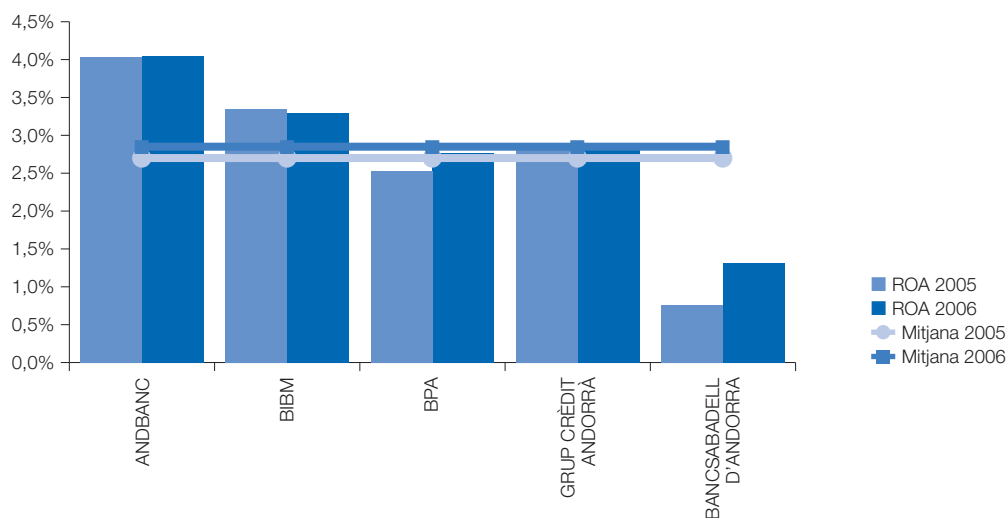
Rendibilitat dels actius mitjans (ROA)

La rendibilitat mitjana dels actius totals de la banca andorrana per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2006 s'ha situat en un 2,85%, un 0,15% per sobre de la rendibilitat assolida l'any 2005. A continuació es presenta la taula i el gràfic que mostren la rendibilitat dels actius mitjans (calculada Benefici/Actius totals mitjans) per cada entitat bancària pels anys 2005 i 2006:

	2005	2006
ANDBANC	4,04%	4,05%
BIBM	3,35%	3,30%
BPA	2,53%	2,77%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	2,84%	2,83%
BANCSABADELL D'ANDORRA	0,76%	1,31%
MITJANA	2,70%	2,85%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Rendibilitat dels actius mitjans per entitat 2005-2006

Font: Informes anuals entitats bancàries

Solvència i liquiditat

El Consell General va aprovar el dia 29 de febrer de 1996 la Llei de regulació dels criteris de solvència i liquiditat de les entitats financeres. Aquesta llei pretenia mantenir la solidesa de l'estructura del sistema financer andorrà i tenia com a origen una recomanació del Comitè de Basilea (*Basel Committee on Banking Regulations and Supervisory Practices*).

A fi d'aconseguir que el sistema financer andorrà obtingués una imatge favorable en l'àmbit internacional, es van implantar uns coeficients de solvència i liquiditat molt més exigents als que prevalien a la majoria de països que els utilitzaven, i se'n va establir un mínim del 10% i del 40%, respectivament.

En el quadre següent es mostra l'evolució dels dos coeficients per cada entitat bancària durant els exercicis 2005 i 2006, que, tal com es pot apreciar, superen àmpliament els mínims establerts.

	Solvència		Liquiditat	
	2005	2006	2005	2006
ANDBANC	33,85%	29,80%	52,82%	54,56%
BIBM	31,10%	23,14%	71,30%	75,28%
BPA	18,71%	16,49%	56,36%	61,07%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	19,92%	20,94%	66,71%	57,22%
BANCSABADELL D'ANDORRA	14,66%	14,44%	52,68%	64,70%
MITJANA	23,65%	20,96%	59,97%	62,57%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Així, es pot veure que la solvència mitjana de la banca andorrana el 31 de desembre de 2006 ha estat de 20,96%, amb una variació respecte a l'exercici anterior que no arriba al 3% i que es manté a un nivell superior a les principals entitats bancàries internacionals.

En aquests mateixa data, la liquiditat mitjana de la banca andorrana ha estat de 62,57%, un 2,60% per sobre de la assolida l'any 2005.

Un altre dels indicadors de la solvència de les entitats bancàries són els *ratings* elaborats per Agències especialitzades com Fitch Ratings, Moody's o Standard & Poor's.

El quadre següent mostra els *ratings* concedits el 2006 a algunes entitats bancàries andorranes.

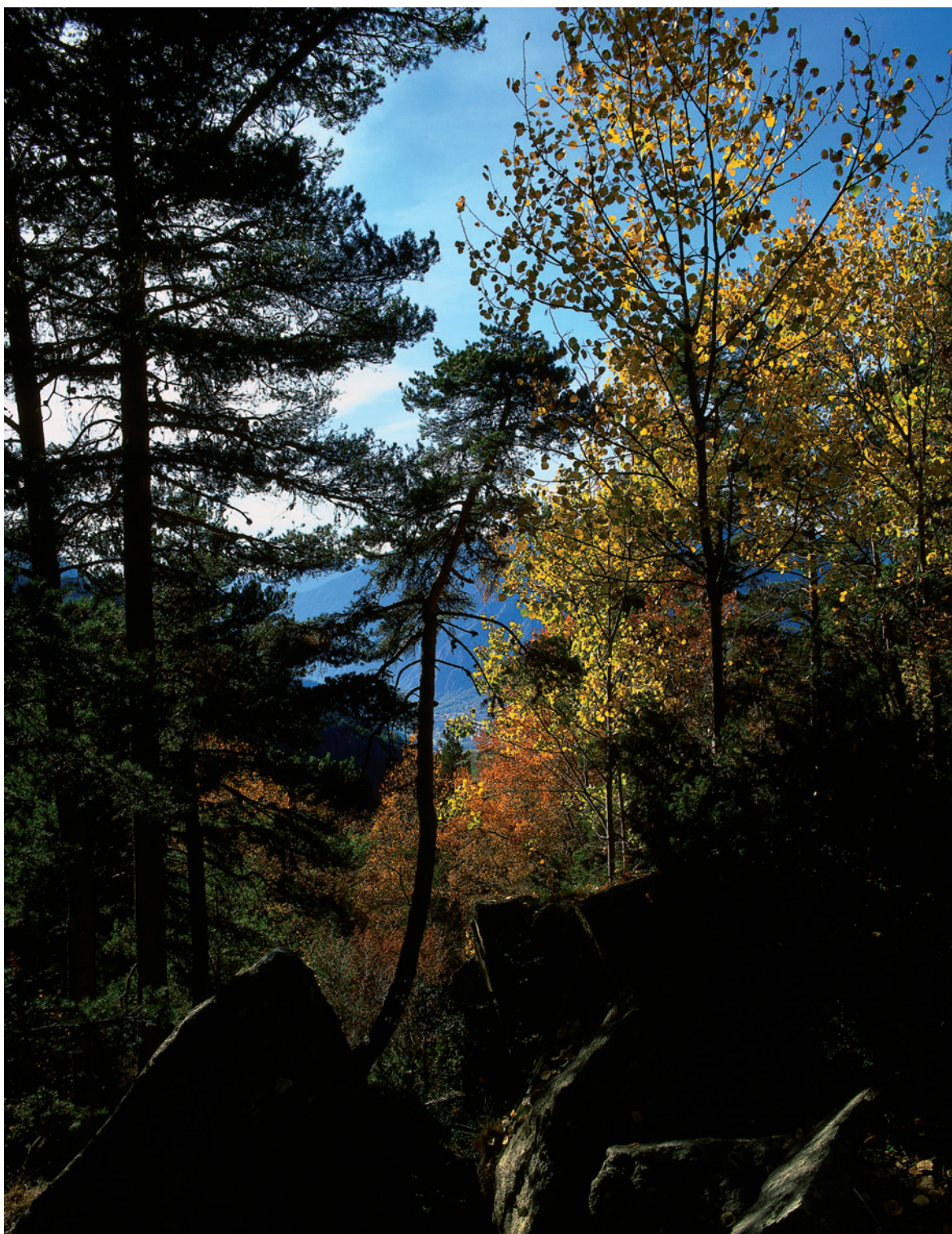
	Ratings			Agència
	Llarg termini	Curt termini	Fortalesa financera	
ANDBANC	A	F1	A/B	Fitch Ratings
BIBM	A2	P-1	C+	Moody's
BPA	BBB	F3	B/C	Fitch Ratings
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	A	F1	A/B	Fitch Ratings
BANCSABADELL D'ANDORRA (*)	-	-	-	-

(*) Participat al 51% per Banc Sabadell

Font: Informes de les agències de rating a desembre de 2006

Cal recordar que la darrera actualització assignada per Standard & Poor's al Principat d'Andorra (rating sobirà) ha estat d'AA per al llarg termini i A-1+ per al curt termini amb perspectiva d'estabilitat.

V. DADES D'INTERÈS

V. DADES D'INTERÈS (*)

V.1. GRUPS BANCARIS ANDORRANS

Andorra Banc Agrícola Reig, SA

Ed. Centre de Negoci - C/ Manuel Cerqueda i Escaler, 6 – AD700 Escaldes-Engordany
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 873333 – Fax +376 863905

President Honorari:	Sr. Òscar Ribas Reig
President:	Sr. Manel Cerqueda Donadeu
Vicepresident:	Sr. Oriol Ribas Duró
Conseller - Director general:	Sr. Jaume Sabater Rovira

Balanços de situació consolidats d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA (Andbanc) a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
ACTIU					
Caixa i bancs centrals OCDE	8.699	0,42%	16.582	0,69%	90,62%
INAF	18.836	0,91%	18.577	0,78%	(1,38%)
Intermediaris financers	164.738	7,92%	124.028	5,19%	(24,71%)
Inversions creditícies	1.149.730	55,27%	1.349.666	56,49%	17,39%
Cartera de valors	636.047	30,58%	732.292	30,65%	15,13%
Diferències positives de consolidació	-	-	-	-	-
Actius immaterials	8.138	0,39%	9.960	0,42%	22,39%
Actius materials	48.399	2,33%	52.068	2,18%	7,58%
Comptes de periodificació	24.703	1,18%	36.044	1,51%	45,91%
Altres actius	20.773	1,00%	50.091	2,09%	-
TOTAL ACTIU	2.080.063	100,00%	2.389.308	100,00%	14,87%
PASSIU					
INAF	19.606	0,94%	19.351	0,81%	(1,30%)
Bancs i entitats de crèdit	353.588	17,00%	445.893	18,66%	26,11%
Altres intermediaris financers	-	-	-	-	-
Dipòsits de clients	1.285.934	61,82%	1.477.253	61,83%	14,88%
Deutes representats per títols	-	-	-	-	-
Fons de provisions per a riscos i càrregues	4.882	0,23%	5.109	0,21%	4,65%
Fons per a riscos generals	800	0,04%	800	0,03%	-
Passius subordinats	-	-	-	-	-
Comptes de periodificació	16.379	0,79%	20.712	0,87%	26,45%
Altres passius	19.566	0,94%	24.679	1,03%	26,13%
Capital social	68.061	3,27%	68.061	2,85%	-
Reserves	266.278	12,80%	273.628	11,45%	2,76%
Resultats	74.795	3,60%	87.302	3,65%	16,72%
Resultats d'exercicis anteriors	-	-	-	-	-
Dividends a compte	(30.131)	(1,45%)	(33.723)	(1,41%)	11,92%
Interessos minoritaris	305	0,02%	243	0,02%	(20,33%)
TOTAL PASSIU	2.080.063	100,00%	2.389.308	100,00%	14,87%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Comptes d'ordre consolidats d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA (Andbanc) a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
Passius contingents	85.145	0,93%	93.525	0,93%	9,84%
Compromisos i riscos contingents	316.858	3,47%	402.976	4,03%	27,18%
Operacions de futur	2.344.944	25,66%	2.342.356	23,41%	(0,11%)
Dipòsits de valors i altres títols en custòdia	5.372.570	58,80%	5.800.093	57,96%	7,96%
Altres comptes d'ordre amb funcions exclusives de control administratiu	1.017.285	11,13%	1.368.866	13,68%	34,56%
Total	9.136.802	100,00%	10.007.816	100,00%	9,53%

Font: Informe anual entitat bancària

Comptes de pèrdues i guanys consolidats d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA (Andbanc) per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)			
	2005	2006	Var. (%) 05-06
Interessos i rendiments assimilats	55.408	74.545	34,54%
Interessos i càrregues assimilables	(27.438)	(44.224)	61,18%
Rendiments de valors de renda variable	480	468	(2,50%)
MARGE FINANCER	28.450	30.789	8,22%
Comissions per serveis netes	85.455	94.997	11,17%
Resultats d'operacions financeres	16.207	21.822	34,65%
Altres resultants ordinàries	991	1.127	13,72%
MARGE ORDINARI	131.103	148.735	13,45%
Despeses de personal	(22.548)	(24.939)	10,60%
Despeses generals	(26.769)	(28.751)	7,40%
Amortitzacions i provisions	(7.411)	(6.763)	(8,74%)
Provisions per a depreciació d'actius netes de recuperacions	-	-	-
MARGE D'EXPLOTACIÓ	74.375	88.282	18,70%
Provisions per a insolvències netes de recuperacions	(1.199)	(1.710)	42,62%
Provisions per a riscos i càrregues netes de recuperacions	-	-	-
Dotacions als fons per a riscos generals	-	-	-
RESULTAT ORDINARI	73.176	86.572	18,31%
Resultats extraordinaris	1.751	761	(56,54%)
Resultats atribuïts a la minoria	(132)	(31)	(76,52%)
RESULTATS ATRIBUÏTS AL GRUP	74.795	87.302	16,72%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Banc Internacional d'Andorra, SA

Av. Meritxell, 96 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 884488 – Fax +376 884499

President Honorari:	Sr. Joan Mora Font
President:	Sr. Jordi Aristot Mora
Conseller - Director general:	Sr. Joan Quera Font

Banca Mora, SA

Av. Meritxell, 96 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 884488 – Fax +376 884499

President Honorari:	Sr. Joan Mora Font
President:	Sr. Francesc Mora Sagués
Conseller - Director general:	Sr. Joan Quera Font

Balanços de situació consolidats de Banc Internacional d'Andorra, SA, Banca Mora, SA (BIBM) a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
ACTIU					
Caixa i bancs centrals OCDE	16.556	0,63%	22.633	0,73%	36,71%
INAF	29.159	1,12%	28.641	0,93%	(1,78%)
Intermediaris financers	1.440.122	55,16%	1.896.894	61,37%	31,72%
Inversions creditícies	932.232	35,71%	947.599	30,66%	1,65%
Cartera de valors	118.758	4,55%	108.919	3,52%	(8,28%)
Diferències positives de consolidació	-	-	-	-	-
Actius immaterials	5.254	0,20%	5.127	0,17%	(2,42%)
Actius materials	54.842	2,10%	55.518	1,80%	1,23%
Comptes de periodificació	9.143	0,34%	16.663	0,54%	82,25%
Altres actius	4.675	0,19%	8.714	0,28%	86,40%
TOTAL ACTIU	2.610.741	100,00%	3.090.708	100,00%	18,38%
PASSIU					
INAF	36.618	1,40%	36.227	1,17%	(1,07%)
Bancs i entitats de crèdit	80.095	3,07%	66.136	2,14%	(17,43%)
Altres intermediaris financers	1.713	0,07%	387	0,01%	(77,41%)
Dipòsits de clients	2.025.459	77,58%	2.638.223	85,36%	30,25%
Deutes representats per títols	-	-	-	-	-
Fons de provisions per a riscos i càrregues	46.825	1,79%	45.852	1,48%	(2,08%)
Fons per a riscos generals	5.560	0,21%	2.850	0,09%	(48,74%)
Passius subordinats	-	-	60.000	1,94%	-
Comptes de periodificació	10.652	0,41%	17.915	0,58%	68,18%
Altres passius	10.683	0,41%	14.145	0,46%	32,41%
Capital social	42.407	1,62%	42.407	1,37%	-
Reserves	266.751	10,22%	140.729	4,55%	(47,24%)
Resultats	83.978	3,22%	94.237	3,06%	12,22%
Resultats d'exercicis anteriors	-	-	-	-	-
Dividends a compte	-	-	(68.400)	(2,21%)	-
Interessos minoritaris	-	-	-	-	-
TOTAL PASSIU	2.610.741	100,00%	3.090.708	100,00%	18,38%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Comptes d'ordre consolidats Banc Internacional d'Andorra, SA, Banca Mora, SA (BIBM) a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
Passius contingents	134.068	1,62%	122.793	1,40%	(8,41%)
Compromisos i riscos contingents	353.197	4,26%	326.494	3,71%	(7,56%)
Operacions de futur	1.497.756	18,08%	1.569.755	17,84%	4,81%
Dipòsits de valors i altres títols en custòdia	5.031.941	60,73%	4.939.849	56,15%	(1,83%)
Altres comptes d'ordre amb funcions exclusives de control administratiu	1.269.352	15,32%	1.838.542	20,90%	44,84%
Total	8.286.314	100,00%	8.797.433	100,00%	6,17%

Font: Informe anual entitat bancària

Comptes de pèrdues i guanys consolidats de Banc Internacional d'Andorra, SA, Banca Mora, SA (BIBM) per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)			
	2005	2006	Var. (%) 05-06
Interessos i rendiments assimilats	64.951	96.466	48,52%
Interessos i càrregues assimilables	(35.862)	(62.325)	73,79%
Rendiments de valors de renda variable	500	940	88,00%
MARGE FINANCER	29.589	35.081	18,56%
Comissions per serveis netes	93.290	95.541	2,41%
Resultats d'operacions financeres	8.435	7.628	(9,57%)
Altres resultants ordinàries	214	222	3,74%
MARGE ORDINARI	131.528	138.472	5,28%
Despeses de personal	(15.388)	(17.206)	11,81%
Despeses generals	(21.273)	(24.288)	14,17%
Amortitzacions i provisions	(6.516)	(6.819)	4,65%
Provisions per a depreciació d'actius netes de recuperacions	(386)	1.167	-
MARGE D'EXPLOTACIÓ	87.965	91.326	3,82%
Provisions per a insolvències netes de recuperacions	(676)	(2.202)	-
Provisions per a riscos i càrregues netes de recuperacions	(10)	614	-
Dotacions als fons per a riscos generals	(5.712)	-	-
RESULTAT ORDINARI	81.567	89.738	10,02%
Resultats extraordinaris	2.411	4.499	86,60%
Resultats atribuïts a la minoria	-	-	-
RESULTATS ATRIBUÏTS AL GRUP	83.978	94.237	12,22%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Banca Privada d'Andorra, SA

Av. Carlemany, 119 – AD700 Escaldes-Engordany
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 873500 – Fax +376 873519

President:	Sr. Higini Cierco Noguer
President:	Sr. Ramon Cierco Noguer
Conseller - Director general:	Sr. Joan Pau Miquel Prats

Balanços de situació consolidats de Banca Privada d'Andorra, SA (BPA) a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
ACTIU					
Caixa i bancs centrals OCDE	4.997	0,56%	5.715	0,45%	14,37%
INAF	8.531	0,96%	8.521	0,67%	(0,12%)
Intermediaris financers	21.766	2,46%	38.348	3,04%	76,18%
Inversions creditícies	610.797	68,91%	951.990	75,38%	55,86%
Cartera de valors	162.050	18,28%	171.305	13,56%	5,71%
Diferències positives de consolidació	-	-	-	-	-
Actius immaterials	5.807	0,66%	6.896	0,55%	18,75%
Actius materials	59.015	6,66%	61.610	4,88%	4,40%
Comptes de periodificació	4.054	0,45%	6.036	0,48%	48,89%
Altres actius	9.411	1,06%	12.495	0,99%	32,77%
TOTAL ACTIU	886.428	100,00%	1.262.916	100,00%	42,47%
PASSIU					
INAF	30.376	3,43%	40.565	3,21%	33,54%
Bancs i entitats de crèdit	36.544	4,12%	127.835	10,12%	-
Altres intermediaris financers	-	-	-	-	-
Dipòsits de clients	716.817	80,87%	974.173	77,14%	35,90%
Deutes representats per títols	-	-	-	-	-
Fons de provisions per a riscos i càrregues	-	-	-	-	-
Fons per a riscos generals	902	0,10%	902	0,07%	-
Passius subordinats	-	-	-	-	-
Comptes de periodificació	6.153	0,69%	11.007	0,87%	78,89%
Altres passius	13.741	1,55%	10.155	0,80%	(26,01%)
Capital social	33.000	3,72%	33.000	2,61%	-
Reserves	33.415	3,77%	44.035	3,49%	31,78%
Resultats	21.680	2,45%	28.244	2,24%	30,28%
Resultats d'exercicis anteriors	-	-	-	-	-
Dividends a compte	(6.200)	(0,70%)	(7.000)	(0,55%)	12,90%
Interessos minoritaris	-	-	-	-	-
TOTAL PASSIU	886.428	100,00%	1.262.916	100,00%	42,47%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Comptes d'ordre consolidats Banca Privada d'Andorra, SA (BPA) a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
Passius contingents	52.686	2,13%	88.446	3,25%	67,87%
Compromisos i riscos contingents	129.340	5,22%	153.067	5,63%	18,34%
Operacions de futur	509.948	20,57%	540.326	19,87%	5,96%
Dipòsits de valors i altres títols en custòdia	1.698.638	68,51%	1.785.130	65,64%	5,09%
Altres comptes d'ordre amb funcions exclusives de control administratiu	88.721	3,58%	152.656	5,61%	72,06%
Total	2.479.333	100,00%	2.719.625	100,00%	9,69%

Font: Informe anual entitat bancària

Comptes de pèrdues i guanys consolidats de Banca Privada d'Andorra, SA (BPA) per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)			
	2005	2006	Var. (%) 05-06
Interessos i rendiments assimilats	25.539	32.163	25,94%
Interessos i càrregues assimilables	(16.035)	(23.336)	45,53%
Rendiments de valors de renda variable	32	32	-
MARGE FINANCER	9.536	8.859	(7,10%)
Comissions per serveis netes	31.809	43.134	35,60%
Resultats d'operacions financeres	4.755	7.990	68,03%
Altres resultants ordinàries	1.119	1.196	6,88%
MARGE ORDINARI	47.219	61.179	29,56%
Despeses de personal	(8.845)	(12.000)	35,67%
Despeses generals	(13.790)	(16.223)	17,64%
Amortitzacions i provisions	(3.420)	(4.434)	29,65%
Provisions per a depreciació d'actius netes de recuperacions	(203)	-	-
MARGE D'EXPLOTACIÓ	20.961	28.522	36,07%
Provisions per a insolvències netes de recuperacions	(368)	(2.105)	-
Provisions per a riscos i càrregues netes de recuperacions	-	-	-
Dotacions als fons per a riscos generals	-	-	-
RESULTAT ORDINARI	20.593	26.417	28,28%
Resultats extraordinaris	1.087	1.827	68,08%
Resultats atribuïts a la minoria	-	-	-
RESULTATS ATRIBUÏTS AL GRUP	21.680	28.244	30,28%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Grup Crèdit Andorrà, SA

Av. Meritxell, 80 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 888000 – Fax +376 888021

President: Sr. Antoni Pintat Santolària
Vicepresident (*): Sr. Jaume Casal Mor
Conseller delegat – Director general: Sr. Josep Peralba Duró

(*) A partir del 27 d'abril de 2007 per defunció del Sr. Antoni Pintat Argelich que fins aquella data ocupava el càrrec de Vicepresident.

Balanços de situació consolidats del Grup Crèdit Andorrà, SA a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
ACTIU					
Caixa i bancs centrals OCDE	30.899	0,78%	32.266	0,74%	4,42%
INAF	47.287	1,19%	46.245	1,06%	(2,20%)
Intermediaris financers	1.126.137	28,42%	1.075.878	24,64%	(4,46%)
Inversions creditícies	1.923.743	48,55%	2.429.826	55,65%	26,31%
Cartera de valors	458.257	11,56%	438.185	10,04%	(4,38%)
Diferències positives de consolidació	176.101	4,44%	156.534	3,59%	(11,11%)
Actius immaterials	12.487	0,32%	12.335	0,28%	(1,22%)
Actius materials	110.821	2,80%	111.955	2,56%	1,02%
Comptes de periodificació	33.074	0,83%	41.429	0,95%	25,26%
Altres actius	43.977	1,11%	21.487	0,49%	(51,14%)
TOTAL ACTIU	3.962.783	100,00%	4.366.140	100,00%	10,18%
PASSIU					
INAF	63.404	1,60%	62.085	1,42%	(2,08%)
Bancs i entitats de crèdit	203.119	5,13%	155.069	3,55%	(23,66%)
Altres intermediaris financers	-	-	-	-	-
Dipòsits de clients	2.879.458	72,66%	3.258.707	74,64%	13,17%
Deutes representats per títols	40.945	1,03%	12.318	0,28%	(69,92%)
Fons de provisions per a riscos i càrregues	25.053	0,63%	27.825	0,64%	11,06%
Fons per a riscos generals	60.463	1,53%	68.619	1,57%	13,49%
Passius subordinats	100.000	2,52%	150.000	3,44%	50,00%
Comptes de periodificació	28.584	0,72%	37.930	0,87%	32,70%
Altres passius	44.277	1,12%	30.257	0,69%	(31,66%)
Capital social	70.000	1,77%	70.000	1,60%	-
Reserves	391.103	9,87%	421.959	9,66%	7,89%
Resultats	101.275	2,56%	121.371	2,79%	19,84%
Resultats d'exercicis anteriors	102	-	-	-	-
Dividends a compte	(45.000)	(1,14%)	(50.000)	(1,15%)	11,11%
Interessos minoritaris	-	-	-	-	-
TOTAL PASSIU	3.962.783	100,00%	4.366.140	100,00%	10,18%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Comptes d'ordre consolidats del Grup Crèdit Andorrà, SA a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
Passius contingents	292.334	1,95%	256.403	1,73%	(12,29%)
Compromisos i riscos contingents	548.486	3,66%	581.664	3,92%	6,05%
Operacions de futur	6.321.333	42,23%	5.606.325	37,83%	(11,31%)
Dipòsits de valors i altres títols en custòdia	6.810.832	45,50%	7.289.278	49,18%	7,02%
Altres comptes d'ordre amb funcions exclusives de control administratiu	997.089	6,66%	1.086.573	7,33%	8,97%
Total	14.970.074	100,00%	14.820.243	100,00%	(1,00%)

Font: Informe anual entitat bancària

Comptes de pèrdues i guanys consolidats del Grup Crèdit Andorrà, SA per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)			
	2005	2006	Var. (%) 05-06
Interessos i rendiments assimilats	112.905	144.657	28,12%
Interessos i càrregues assimilables	(55.529)	(87.850)	58,21%
Rendiments de valors de renda variable	403	357	(11,41%)
MARGE FINANCER	57.779	57.164	(1,06%)
Comissions per serveis netes	121.189	149.646	23,48%
Resultats d'operacions financeres	19.380	16.634	(14,17%)
Altres resultants ordinàries	435	370	(14,94%)
MARGE ORDINARI	198.783	223.814	12,59%
Despeses de personal	(29.871)	(30.441)	1,91%
Despeses generals	(39.445)	(41.905)	6,24%
Amortitzacions i provisions	(19.901)	(21.151)	6,28%
Provisions per a depreciació d'actius netes de recuperacions	(80)	80	-
MARGE D'EXPLOTACIÓ	109.486	130.397	19,01%
Provisions per a insolvències netes de recuperacions	(7.377)	2.363	-
Provisions per a riscos i càrregues netes de recuperacions	373	2.266	-
Dotacions als fons per a riscos generals	(1.251)	(10.897)	-
RESULTAT ORDINARI	101.231	124.129	22,62%
Resultats extraordinaris	44	(2.758)	-
Resultats atribuïts a la minoria	-	-	-
RESULTATS ATRIBUÏTS AL GRUP	101.275	121.371	19,84%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

BancSabadell d'Andorra, SA

Av. del Fener, 7 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 735600 – Fax +376 735601

President:

Sr. Robert Cassany Vila

Conseller - Director general:

Sr. Miquel Alabern Comas

Balanços de situació consolidats de BancSabadell d'Andorra, SA a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
ACTIU					
Caixa i bancs centrals OCDE	4.685	1,03%	4.566	0,86%	(2,54%)
INAF	6.220	1,37%	6.220	1,17%	-
Intermediaris financers	4.917	1,08%	27.488	5,16%	-
Inversions creditícies	359.438	79,02%	384.703	72,25%	7,03%
Cartera de valors	57.073	12,55%	81.229	15,25%	42,32%
Diferències positives de consolidació	-	-	-	-	-
Actius immaterials	1.331	0,29%	1.877	0,35%	41,02%
Actius materials	13.074	2,87%	16.778	3,15%	28,33%
Comptes de periodificació	2.837	0,62%	3.759	0,71%	32,50%
Altres actius	5.320	1,17%	5.867	1,10%	10,28%
TOTAL ACTIU	454.895	100,00%	532.487	100,00%	17,06%
PASSIU					
INAF	6.248	1,37%	6.338	1,19%	1,44%
Bancs i entitats de crèdit	143	0,03%	1.290	0,24%	-
Altres intermediaris financers	-	-	-	-	-
Dipòsits de clients	401.199	88,20%	479.444	90,04%	19,50%
Deutes representats per títols	7.000	1,54%	2.000	0,38%	(71,43%)
Fons de provisions per a riscos i càrregues	-	-	25	-	-
Fons per a riscos generals	-	-	-	-	-
Passius subordinats	1.572	0,35%	-	-	-
Comptes de periodificació	1.775	0,39%	2.019	0,38%	13,75%
Altres passius	6.830	1,50%	5.135	0,96%	(24,82%)
Capital social	30.068	6,61%	30.068	5,65%	-
Reserves	671	0,15%	963	0,18%	43,52%
Resultats	3.401	0,74%	6.108	1,15%	79,59%
Resultats d'exercicis anteriors	(4.012)	(0,88%)	(903)	(0,17%)	(77,49%)
Dividends a compte	-	-	-	-	-
Interessos minoritaris	-	-	-	-	-
TOTAL PASSIU	454.895	100,00%	532.487	100,00%	17,06%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Comptes d'ordre consolidats de BancSabadell d'Andorra, SA a 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)					
	2005	% s/total	2006	% s/total	Var. (%) 05-06
Passius contingents	26.088	3,01%	26.424	2,45%	1,29%
Compromisos i riscos contingents	61.045	7,04%	92.071	8,53%	50,82%
Operacions de futur	111.546	12,87%	152.882	14,17%	37,06%
Dipòsits de valors i altres títols en custòdia	652.878	75,32%	787.989	73,04%	20,69%
Altres comptes d'ordre amb funcions exclusives de control administratiu	15.262	1,76%	19.521	1,81%	27,91%
Total	866.819	100,00%	1.078.887	100,00%	24,47%

Font: Informe anual entitat bancària

Comptes de pèrdues i guanys consolidats de BancSabadell d'Andorra, SA per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2005 i 2006

(Milers d'euros)			
	2005	2006	Var. (%) 05-06
Interessos i rendiments assimilats	12.442	17.452	40,27%
Interessos i càrregues assimilables	(7.882)	(11.614)	47,35%
Rendiments de valors de renda variable	5	28	-
MARGE FINANCER	4.565	5.866	28,50%
Comissions per serveis netes	5.545	8.169	47,32%
Resultats d'operacions financeres	1.562	1.732	10,88%
Altres resultants ordinàries	61	78	27,87%
MARGE ORDINARI	11.733	15.845	35,05%
Despeses de personal	(3.319)	(4.115)	23,98%
Despeses generals	(3.615)	(4.152)	14,85%
Amortitzacions i provisions	(1.552)	(1.349)	(13,08%)
Provisions per a depreciació d'actius netes de recuperacions	-	-	-
MARGE D'EXPLOTACIÓ	3.247	6.229	91,84%
Provisions per a insolvències netes de recuperacions	130	(138)	-
Provisions per a riscos i càrregues netes de recuperacions	-	-	-
Dotacions als fons per a riscos generals	-	-	-
RESULTAT ORDINARI	3.377	6.091	80,37%
Resultats extraordinaris	24	17	(29,17%)
Resultats atribuïts a la minoria	-	-	-
RESULTATS ATRIBUÏTS AL GRUP	3.401	6.108	79,59%

Font: Informe anual entitat bancària

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

V.2. ALTRES DADES D'INTERÈS

Govern d'Andorra

Ed. Administratiu de Govern - C/ Prat de la Creu, 62-64 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) Tel. +376 875700

Durant tot l'exercici 2006 i fins el 2 de maig de 2007:

Cap de Govern:	M.I. Sr. Albert Pintat Santolària
Ministre d'Urbanisme i Ordenament Territorial:	M.I. Sr. Manel Pons Pifarré
Ministre d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació:	M.I. Sr. Juli Minoves Triquell
Ministre de Finances:	M.I. Sr. Ferran Mirapeix Lucas
Ministre de Justícia i Interior:	M.I. Sr. Josep Maria Cabanes Dalmau
Ministra de Salut, Benestar Social i Família:	M.I. Sra. Montserrat Gil Torné
Ministre d'Economia:	M.I. Sr. Joel Font Coma
Ministra d'Educació i Formació Professional:	M.I. Sra. Roser Bastida Areny
Ministre de Turisme i Medi Ambient:	M.I. Sr. Antoni Puigdemívol Riberaygua
Ministra d'Habitatge, Joventut, Ensenyament Superior i Recerca:	M.I. Sra. Meritxell Mateu Pi
Ministre d'Esports i Voluntariat:	M.I. Sr. Carles Font Rossell
Ministre d'Agricultura i Patrimoni Natural:	M.I. Sr. Pere Torres Montellà
Secretari general:	Sr. Esteve Vidal Ferrer
Cap del Gabinet del Cap de Govern:	Sra. Anna Zamora Puigcercós
Cap de Protocol:	Sr. Antoni Zamora Puigcercós

A partir del 2 de maig de 2007:

Cap de Govern:	M.I. Sr. Albert Pintat Santolària
Ministre de Presidència i Finances:	M.I. Sr. Ferran Mirapeix Lucas
Ministre d'Urbanisme i Ordenament Territorial:	M.I. Sr. Xavier Jordana Rossell
Ministre Portaveu, de Cultura i Ensenyament Superior:	M.I. Sr. Juli Minoves Triquell
Ministre de Justícia i Interior:	M.I. Sr. Antoni Riberaygua Sasplugas
Ministre de Turisme i Medi Ambient:	M.I. Sr. Antoni Puigdemívol Riberaygua
Ministra d'Afers Exteriors:	M.I. Sra. Meritxell Mateu Pi
Ministra de Salut, Benestar, Família i Habitatge:	M.I. Sra. Montserrat Gil Torné
Ministre d'Economia i Agricultura:	M.I. Sr. Joel Font Coma
Ministra d'Educació, Formació Professional, Joventut i Esports:	M.I. Sra. Roser Bastida Areny
Secretari general:	Sr. Esteve Vidal Ferrer
Cap del Gabinet del Cap de Govern:	Sra. Anna Zamora Puigcercós
Cap de Protocol:	Sr. Antoni Zamora Puigcercós (**)

(**) Sra. Roser Suñé Pascuet en funcions

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF)

Av. Príncep Benlloch, 30, 3r – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 808898 – Fax +376 865977

President:	Sr. Xavier Jordana Rossell ^(**)
Director general:	Sr. Carles Salvadó Miras

^(**) Fins el passat 2 de Maig de 2007 va ésser President de l'INAF, moment en què ha passat a tenir el càrrec de Ministre d'Urbanisme i Ordenament Territorial. Posteriorment ha estat nomenat President de l'INAF el Sr. Modest Baró Moles.

Associació de Bancs Andorrans (ABA)

C/ Ciutat de Consuegra, 16 – Ed. L'Illa, esc. A, 2n pis – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 807110 – Fax +376 866847

President:	Sr. Joan Quera Font
Vicepresident:	Sr. Miquel Alabern Comas
Director general:	Sr. Antoni Armengol Aleix
Directora tècnica:	Sra. Clàudia Cornella Durany

Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra (CCIS)

C/ Prat de la Creu, 8, Despatx 204-205 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 809292 – Fax +376 809293

President:	Sr. Francesc Pallàs Viladomat
Directora general:	Sra. Pilar Escaler Penella

Unitat de Prevenció del Blanqueig (UPB)

C/ Prat de la Creu, 8 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 806730 – Fax: +376 828842

Director:	Sr. Jordi Pons Lluelles
-----------	-------------------------

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

Associació de Consumidors i Usuaris (ACU)

Placeta Monjó, 2 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 867456 – Fax: +376 861466

Presidenta:

Sra. Angelina Mas Joaniquet

Associació de la Micro, Petita i Mitjana Empresa d'Andorra (PIME)

Av. Bra. Riberaigua, 25 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 810050 – Fax: +376 824344

President:

Sr. Marc Aleix Tugàs

Secretari general:

Sr. Claude Benet Mas

Confederació Empresarial Andorrana (CEA)

C/ Prat de la Creu, 59-65, esc. B, 2n pis – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 800020 – Fax: +376 800024

President:

Sr. Xavier Altimir Planes

Directora:

Sra. Conxita Mora Jordana

Col·legi d'Economistes d'Andorra (COEA)

C/ Bonaventura Armengol, 15 – AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 807807 – Fax: +376 807817

Degà:

Sr. Roland Destrée Grimaldi

Secretari:

Sr. Xavier Prats Martínez

Universitat d'Andorra (UdA)

Plaça de la Germandat, 7 – AD600 Sant Julià de Lòria
(Principat d'Andorra) - Tel. +376 743000 – Fax: +376 743043

Rector:

Magfc. Sr. Daniel Bastida Obiols

(*) Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2007

